

THE CUBAN LGBTI BLACKBOOK

VERHALEN VAN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS IN NEDERLAND,
RAPPORTEN VAN CUBAANS MENSENRECHTENOBSEVATORIUM (OCDH)
EN RAPPORTEN VAN JURIDISCH ADVIESBUREAU LEXINTER

A photograph of two women in a prison cell, overlaid with a blue tint. The woman in the foreground is looking directly at the camera with a serious expression. The woman behind her is also looking forward. In the background, another person is visible behind the metal bars of the cell.

GEEN VRIJHEID GEEN RECHTEN

LGBT ASYLUM SUPPORT EN SAMENWERKENDE LHBTI-ORGANISATIES

INHOUDSOPGAVE

- 3 VOORWOORD**
- 5 VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS**
- 15 VREES VOOR TERUGKEER NAAR CUBA: VERRAAD**
- 17 VERTALING JAARVERSLAG OCDH 2016
CUBAANS MENSENRECHTENOBSERVATORIUM**
- 26 VERTALING JAARVERSLAG OCDH 2017
CUBAANS MENSENRECHTENOBSERVATORIUM**

TOEGEVOEGD ALS PDF

INFORMATIEBRIEF ONDERZOEKSBUREAU LEXINTER, 7 JANUARI 2018 (33 PAGINA'S)

1. Willekeurige arrestaties omtrent LHBTI-ers in Cuba
2. Klachtenprocedure over homofobisch misbruik
3. Geweldsincidenten die recent hebben plaatsgevonden
4. Werkelijke maatschappelijke positie van LHBTI-ers in Cuba en houding van de overheid t.o.v. LHBTI-ers
5. Homofobie in de geschiedenis van Cuba

INFORMATIEBRIEF ONDERZOEKSBUREAU LEXINTER, 25 MAART 2018 (48 PAGINA'S)

1. Geschiedenis Homofobisch Sentiment
2. Situatie platteland en stad LHBT
  - 2.1 Platteland
  - 2.2 Arrestaties in Ontmoetingsplekken in Havana
3. Klachtenprocedure
  - 3.1 Rechtsstaat in Cuba
  - 3.2 Is er een klachtenprocedure tegen geweld door de politie?
  - 3.3 Heeft Cuba een Ombudsman figuur?
4. Hoofd van de Sector
5. Discriminatie Huisvesting
6. Discriminatie Werk

VOORWOORD

Vanaf november 2017 merkten LGBT Asylum Support en samenwerkende COC Cocktailprojecten Eindhoven en Utrecht een nieuwe groep tussen de stroom van LHBTI-asielzoekers. Schiphol veranderde in mum van tijd in 'Klein Havana' en er kwamen steeds meer Cubaanse LHBTI-asielzoekers terecht in AZC's verspreid over het land. Voor lange tijd was het voor LHBTI-belangenorganisaties onduidelijk op welke basis zij asiel aanvroegen en wat de achterliggende problematiek in het land van herkomst was. Het leek dweilen met de kraan open. Omdat Cuba gezien wordt als veilig land van herkomst, worden asielaanvragen na een snelle procedure afgewezen. De groep verdween makkelijk uit het oog vanwege deportaties of door vertrek naar een ander Europees land.

Begin dit jaar startte COC Cocktailproject Eindhoven een WhatsApp-groep louter voor Cubaanse LHBTI-asielzoekers. Voor het eerst werd in rap tempo onderling informatie uitgewisseld en ontstond er vooral een groep die actie durfde te ondernemen. Door dit netwerk werd LGBT Asylum Support eind januari betrokken bij het artikel in de Volkskrant van journaliste Anneke Stoffelen waarin uitleg gegeven werd over de sluiproute die gevolgd werd. Er werd gebruik gemaakt van de transitzone te Schiphol op doorreis naar Moskou, een reis waar vanuit Cuba geen visum voor nodig was. Eind januari 2018 besloot echter het ministerie van Buitenlandse Zaken een zogenoemd transitvisum verplicht te stellen voor Cubanen. Met als gevolg dat zij daardoor niet langer visumvrij via Schiphol konden reizen en deze sluiproute daarmee afgesloten werd.

In deze periode ontstond ook het idee voor het samenstellen van een blackbook met verkorte vluchtverhalen. Omdat dit helderheid zou kunnen geven waarom ineens deze grote groep massaal asiel aanvroeg in Nederland en vastloopt in de procedures. LGBT Asylum Support heeft uiteindelijk dertig verhalen verzameld die een beeld geven van de Cubaanse LHBTI-gemeenschap die voortdurend in angst leeft en wordt beschouwd als contra-revolutionaire opposanten. De verhalen uit de dertig reacties onderschrijven de bevindingen en conclusies van dit rapport.

Onder druk van de Cocktailprojecten zond COC Nederland eind februari 2018 een brief naar staatsecretaris Mark Harbers en leden van de Tweede Kamer om asiel voor deze groep eenvoudiger te maken. Een actieve groep van Cubaanse LHBTI-asielzoekers, aangevoerd door de journalist en LHBTI-activist Víctor M. Dueñas, stuurde een brief naar de Paus en bereikte daarmee voor het eerst zelfstandig de media, zelfs ver buiten Nederland.

Gedurende het verzamelen en verwerken van de verhalen, konden we twee jaarrapporten (2016 en 2017) van het Cubaans Mensenrechtenobservatorium (OCDH), met ondersteuning van advocaat mr. Monique Verdoner officieel laten vertalen. Ze zijn beide in dit rapport opgenomen. Daarnaast kregen we contact met Virginia Figueroa, Internationaal juridisch adviseur in Nederland werkzaam voor het onderzoeksbureau Lexinter, die op verzoek van advocaat mr. J Bravo Mougán twee informatiebrieven schreef die uitvoerig ingaan op de positie van homoseksuelen en transgenders (LHBTI) in Cuba. Beide zeer uitgebreid onderlegde informatiebrieven zijn tevens integraal opgenomen in dit rapport.

VOORWOORD

Volgens de laatste informatie (6 april 2018) van Vluchtelingenwerk Nederland is er in de AA procedure (Algemene Asielprocedure) tot dusver nog geen enkele asielaanvraag ingewilligd. Er zijn echter geen gegevens bekend over eventueel verleende vergunningen die zijn afgegeven in de verlengde procedure.

Doel van dit rapport is om staatssecretaris Mark Harbers en de leden van de Tweede Kamer te informeren over de huidige situatie en te bewegen een ambtsbericht op basis van dit rapport op te stellen. Door dit ambtsbericht kunnen Cubaanse LHBTI-ers de status van 'risicogroep' of 'kwetsbare minderheidsgroep' ontvangen. Dit is dringend nodig omdat terugkeer van afgewezen asielzoekers onverantwoord is. Vanuit dit rapport mag gesteld worden dat terugkeer zonder achtervolging, discriminatie, bedreiging en vrijheidsberoving niet meer mogelijk is. Bewijs hiervoor is ook in dit rapport opgenomen, in de vorm van een arrestatiebevel tegen een van de gevluchte LHBTI-ers.

April 2018,
LGBT Asylum Support,
Sandro Kortekaas, voorzitter

Asielaanvragen van Cubanen in Nederland in 2017

juni	0
juli	0
augustus	5
september	20
oktober	25
november	55
december	120

(bron Eurostat)

OVER DE STICHTING LGBT ASYLUM SUPPORT

Stichting LGBT Asylum support zet zich breed in voor LHBTI (lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en interseksuele)-asielzoekers in Nederland en werkt nauw samen met diverse LHBTI- belangenorganisaties in Nederland. Doel is om niet alleen een vangnet maar ook een gids te zijn. LGBT Asylum Support is een kritische belangenorganisatie. Binnen zes maanden na de oprichting (mei 2016) voerde de stichting al een gesprek met toenmalig staatssecretaris Klaas Dijkhoff over veiligheid van LHBTI-ers in de opvang.

LGBT Asylum Support heeft een sterke en effectieve politieke lobby, maar is ook vaak intermediair tussen COA-locatiemanagers en LHBTI-asielzoekers. LGBT Asylum Support is de grote motor achter de discussie over de werkinstructie voor de IND met de petitie #NietGayGenoeg. Na een geslaagde politieke lobby van LGBT Asylum Support heeft staatssecretaris Mark Harbers op 29 november 2017 van de Tweede Kamer de opdracht gekregen de werkinstructie rondom LHBTI-asielzoekers te verbeteren. Giften zijn welkom via: IBAN NL47 TRIO 0212 4621 72 www.LGBTasylumsupport.nl

www.LGBTasylumsupport.nl

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

Uit de dertig reacties die stichting LGBT Asylum Support heeft ontvangen van de groep van ca. zeventig Cubaanse LHBTI-asielzoekers (die bekend zijn bij de stichting) kunnen we de conclusie trekken dat er veel overeenkomsten zijn in de problemen die de Cubaanse LHBTI-gemeenschap dagelijks ondervindt in hun thuisland.

Allen spreken over ernstige vormen van discriminatie. Zowel door eigen bevolking als politie of overheidsinstellingen, ondanks de aangepaste wetgeving. Het zit diepgeworteld in de Cubaanse cultuur waar bovendien geen scheiding van de macht aanwezig is. Eenentwintig van de dertig respondenten zijn door lokale overheden aangesproken op hun gedrag als gevolg van hun geaardheid. Acht van de dertig asielzoekers zeggen psychisch en fysiek mishandeld te zijn door de politie die hen niet de bescherming biedt waar ze recht op hebben volgens de antidiscriminatie-wet. Zeven van hen zijn zelfs gevangen gezet.

Dertien van de dertig vrezen voor hun leven als ze terug zouden keren naar hun land. En de meesten vrezen voor gevangenneming bij terugkeer omdat ze zullen worden beschuldigd van landverraad als gevolg van hun asielaanvraag. Ook de angst om geen normaal leven te kunnen leiden en uitgesloten te worden van werk is groot. Ondanks dat sinds 2013 arbeidsdiscriminatie op grond van seksuele geaardheid bij wet verboden is. De LHBTI-gemeenschap leeft voortdurend in angst en wordt beschouwd als contrarevolutionaire opposanten. De verhalen uit de dertig reacties onderschrijven de bevindingen en conclusies van de rapporten in de bijlagen. Men mag stellen dat terugkeer zonder achtervolging, discriminatie, bedreiging en vrijheidsberoving niet meer mogelijk is.

Aantijgingen door overheid	21
Gevangenis bij terugkeer	20
Angst om het leven te verliezen	13
Mishandeld door politie	8
Gevangen gezet	7
Geen werk kunnen vinden	4
Uitbuiting afpersing discriminatie	3
Angst discriminatie	2
Bedreigd met de dood	2
Mishandeldeling door landgenoten	1

(bron LGBT Asylum Support)

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

1) A. A.

Wij kwamen hier naartoe omdat het leven in ons land voor ons homoseksuelen onmogelijk is, omdat we beboet en mishandeld werden en vooral [onleesbaar] een land. We hebben CDR (Comites ter verdediging van de revolutie) waarschuwingsbrieven gekregen omdat we voor hen als slecht voorbeeld voor de maatschappij golden; we zijn mishandeld in aanwezigheid van de politionele autoriteiten alleen maar omdat we gay zijn en ons niet gedroegen zoals hun je willen dwingen om te zijn.

In mijn geval ben ik door de politie een hele dag mishandeld als gevangene op een politiestation. Samenvattend is het leven in mijn land heel erg onveilig; derhalve heb ik asiel aangevraagd in Nederland.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Als we terug gaan naar Cuba, zouden we 8 jaar opgesloten worden, ze zouden ons nóg meer mishandelen tot dat we in een volledige chaos terecht zouden komen totdat velen de dood zouden hebben gevonden.

2) O. C.

Ik moest Cuba verlaten omdat mijn leven niet veilig is, ze hadden me talloze keren opgesloten en mishandelden mij vele keren lichamelijk, en ik heb bewijzen. Ik heb wonden op mijn lichaam en littekens van de mishandelingen. Samenvattend heb ik erg veel leed ervaren omdat ik trans ben. Ik en mijn partner M..

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

We worden gevangen of iets ergers (ik ga zeker niet terug).

3) G. E.

Ik vertrok uit Cuba omdat het leven voor homo's daar erg moeilijk is, we hebben geen vrijheid, geen rechten. We leven in angst, we kunnen onze partner niet omhelzen. Ik ging via een contract naar Turkije. Maar ze hebben ons belogen en me daar tot prostitutie gedwongen. Zo moest ik ook uit Turkije vluchten omdat deze kerel die ons naar Turkije had gebracht ons dupeerde en ons liet tippelen. Hij bedreigde me met de dood mocht ik hierover praten en hij stuurde berichten naar mijn moeder in Cuba en ik ben heel erg bang.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ze kunnen me vermoorden of de staat kan me in het gevangenis opsluiten.

4) O. T.

Omdat ik een actievoerder was voor de "We Love As Well"-campagne en vanwege mijn band met de activist en onafhankelijke journalist Victor Manuel. Ik werd gearresteerd omdat ik vreedzaam werkte voor de LGBTI gemeenschap. Omdat mijn huis een ontmoetingsplek was voor voorlichting over homoseksuelen. Tevens omdat ik me vreedzaam uitsprak tegen het slechte beleid van de politie-instituten omtrent de homoseksuelen.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ik zou naar de gevangenis gaan.

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

5) Y. S.

Wij vragen om politiek asiel in dit land omdat de politie in Cuba ons homoseksuelen geen normaal leven laat leiden. In Cuba hebben we niet de vrijheid om homo te zijn. We kunnen geen werk hebben omdat we gay zijn. In Cuba behandelen ze ons niet als menselijke wezens omdat we homo zijn.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

We zouden gevangenen zijn voor 8 á 16 jaar en werkloos.

6) D.

Ik moet uit Cuba vluchten omdat ik met de dood bedreigd wordt. Ik ben de partner van A. en ze bedreigen mij dus ook. Ik ben aangevallen en mishandeld door de Cubaanse maatschappij en de politie die helemaal niets doet voor de homo gemeenschap. Ik kan niet terugkeren, ik ben bang dat ze me vermoorden; ze hebben onze familie ook al bedreigd en geslagen.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ze doden me of ze gooien me in de gevangenis.

7) F. H.

De Cubaanse autoriteiten hebben geen redenen om me naar de rechtbanken te slepen gewoon omdat ik gay ben, ik onderga deze vervolging door de autoriteiten en, we hebben niemand die ons beschermt. Er zijn gegronde redenen om te vrezen om slachtoffer te worden van arbitraire geweld van de autoriteiten. Het feit om asiel aan te moeten vragen is een motief temeer om niet naar Cuba terug te keren omdat de Cubaanse autoriteiten het als verraad aan het vaderland zouden beschouwen en ons derhalve zouden straffen met 8 jaar vrijheidsbeneming.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ze zullen me in het gevangenis gooien - vrijheidsbeneming, en ik zal geen werk kunnen krijgen en ik zal nooit terug kunnen keren naar een normaal leven.

8) E. S.

Mijn redenen waarvoor ik Cuba heb verlaten zijn homofobie en racisme en, de beperkingen om een werkplek te kunnen bemachtigen. Politionele hetze omdat ik gay en zwart ben.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ik zou gearresteerd en gediscrimineerd worden; hetze door de politie.

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

9) J. A.

Ik moest Cuba de rug keren vanwege de bestaande onderdrukking door de politie in dit land tegen mij. In twee incidenten ben ik lichamelijk mishandeld door politieagenten. Dit heeft een wond van mijn voet opgeleverd en mijn spaakbeen werd gebroken.

Een keer, toen ik publiekelijk als trans uit de kast kwam door middel van sociale netwerken, toen begon het treiteren op de universiteit door mijn medestudenten en professoren.

Als LGBT voel ik niet dat de wetten van mijn land me beschermen tegen gewelddadige aanvallen.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ik kan niet terug naar Cuba omdat ik naar de gevangenis in zou gaan, mijn leven en de levens van mijn familie zijn bedreigd in een land dat de rechten van homoseksuele mensen niet beschermt. Ik zou geen werk kunnen vinden of met mijn studie door kunnen gaan aangezien ik het land heb verlaten. De repressie en de politieke onderdrukking zouden doorgaan, een ook het pesten.

10) J. L.

Ik moest uit Cuba vluchten vanwege de politionele repressie tegen mij als persoon en veelvuldig letsel dat ik hen opgelopen, doorgevoerd door de corrupte politie die noch de wetten noch de mensenrechten respecteerde en de anti-LGBTI-houdingen van de overheidsinstellingen.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Zodra ik zou arriveren zou ik gearresteerd worden en ze zouden me geen normaal leven laten leiden en ik zou door de maatschappij gediscrimineerd worden.

11) Victor Manuel Duenas Otero

Omdat ik activist ben en de campagne "We love as well" mede opgericht heb met het doel om het huwelijk voor iedereen in te voeren. Omdat ik journalist van de Havana Times was en de schendingen van mensenrechten van de LGBTI gemeenschap heb gedocumenteerd. Ook omdat ik het socioculturele project "Babel" heb opgericht en bestuurd, en ook het culturele gemeenschapscentrum "Juan de Dios Espinoza". Bovendien omdat ik in contact stond met meerdere ambassades in Havana. Omdat ik de blog "We willen gehoord worden!" opgericht heb (www.queremosrescuchados.wordpress.com). De onderdrukking tegen mij als persoon werd gericht door het Staatsveiligheids-Departement DSE.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Direct naar het gevangenis omdat ik gezien wordt als "vijand des vaderlands".

12) A. J.

Mijn redenen waarom ik uit Cuba vluchtte zijn de homofobie en de discriminatie en het ontbreken van bescherming voor gays, de onmogelijkheid om een baan te bemachtigen en de hetze door de politie. En de afwijzing door de maatschappij.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ik zou naar de gevangenis gaan, vervolgd worden door de politie en door de maatschappij gediscrimineerd.

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

13) J. J.

Ik moest uit mijn lang vluchten omdat er een arrestatiebevel tegen mij bestond vanwege smaad omdat ik een brief had geschreven aan een leidinggevende van de school waar ik werkte. In deze brief had ik mijn mening geuit over haar manier van werken nadat ik doorhad dat ze me een valkuil had opgezet om me te ontslagen vanwege mijn geaardheid. Eigenlijk zou ik een promotie krijgen maar dat wilden ze voorkomen vanwege mijn seksuele voorkeur.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ik zou onterecht in de gevangenis gestopt worden.

14) M. G.

Ik moest uit Cuba vluchten omdat ik de onderdrukking van mij en mijn partner O. O. niet meer aankon. Ik was 20 dagen lang in hechtenis genomen omdat ik homo was; daar leed ik aan misbruik en bovendien liet de politie ons niet vrij. Er zijn nog veel andere problemen die ik ook graag zou vertellen.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ze zouden ons arresteren en veel andere dingen.

15) E. P.

2015 heb ik Cuba verlaten vanwege problemen met de politie, en homoseksualiteit wordt ook onderdrukt; we worden lichamelijk en emotioneel heel erg mishandeld. Op 24.7.2015 arriveerde ik in Rusland. Toen dacht ik vrijheid van meningsuiting in alle aspecten te hebben, maar het werd zelfs erger, want het level van homofobie in Rusland is erg hoog; ik werd door de politie in elkaar geslagen en op politieposten opgesloten vanwege mijn homoseksualiteit.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Als ik naar Cuba terugkeer zou ik gearresteerd worden, en in Rusland zou ik sterven.

16) A. A.

Ik moest uit Cuba vluchten omdat ik met de dood bedreigd werd, omdat ik van alles ben beroofd en toen er een vonnis kwam zei de dader dat hij niet zou stoppen totdat hij me dood zou zien en dus moesten ik en mijn partner vluchten. Ik voel me daar niet veilig. Ik ben kapper en ik heb er last van dat ik mijn werk achter me moest laten, ik kan niet werken omdat ik angst heb dat ze me vermoorden of me letsel toebrengen. Ik wil nooit meer terug.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ze gaan me vermoorden of in de bak gooien.

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

17) J. M. wacht op de rechtbank, 6 maanden procedure.

Ik verliet Cuba om verschillende redenen, ik stond onder druk van een persoon met wie ik niet wilde zijn. ik werd gedwongen seks met hem te hebben (A.) omdat hij had bedreigd mijn leven aan te vallen. Verscheidene jaren heb ik psychologische en fysieke mishandeling ondergaan, die interne en fysieke littekens achtergelaten hebben op mijn persoon. Deze persoon die behoorde tot een straatbende die alles van mij wist en ik kon hem niet aan de politie melden omdat hij meewerkte met de corrupte politie van Cuba. Ik was het slachtoffer van misbruik en voortdurende intimidatie door Alejandro, die me geen relaties met andere mensen liet hebben, terwijl hij wist dat ik niet meer bij hem wilde zijn. Hij was gewelddadig tegen me, ik zag mezelf als een seksueel instrument. Ik probeerde verschillende keren onder zijn controle te ontsnappen, ik ontving alleen fysieke bedreigingen, van hem heb ik nog zichtbare littekens.

Niemand wist van deze situatie; ook mijn familie was niet op de hoogte, Alejandro vertelde me altijd als ik dat zou doen hij mij zou vermoorden

Van dit alles heb ik alleen fysiek en psychologisch bewijs, op geen enkel moment beschermt de Cubaanse politie je, gewoon omdat je homoseksueel bent, discrimineert de politie je en zorgt niet voor jou omdat ze samenzweren met deze bendes, omdat ze in het geheim voor hen werken. De politie mishandelt, je kunt niet vrij door de straten lopen omdat je verrast wordt door agenten die je (ID) kaart vragen en je met een vrachtwagen naar de Brigade brengen. In Cuba hebben we niet de steun van een instelling die homoseksuelen ondersteunen. De Cenesex (website Cubaans Nationaal Centrum voor Seks Educatie) is gewoon een façade voor de internationale publieke opinie. Er zijn bewijzen van gevallen van overlijden van homoseksuelen; ze zijn gevraagd om in te grijpen en er is geen reactie ontvangen en geen hulp. Op dit moment lijd ik er psychisch onder en word ik bijgestaan door psychologen vanwege de gevolgen van de misstanden die ik ondervonden heb in Cuba. Het beïnvloedt mijn humeur en ik heb constant depressies, ik dacht er zelfs over na om mijn leven te beëindigen vanwege mijn problemen, homofobie en de onderdrukking door de overheid en de politie.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ik kan niet teruggaan naar Cuba omdat deze jongen (Alejandro) mij onmiddellijk zou vinden en het dan nog erger zou worden dan in het verleden. De politie zal me arresteren omdat ik hier politiek asiel heb aangevraagd en mijn problemen zouden toenemen, ik kan niet werken en de autoriteiten zouden me thuis constant zoeken. Het zou een hel zijn. Ik heb vrijheid nodig.

18) R. P.

Ik maak deel uit van een dissidenten-familie in Cuba. Derhalve zijn sommige van mijn familieleden gearresteerd en worden ze door de Cubaanse overheid sociaal lastiggevallen. Vooral werd ik verstoten in meerdere situaties in mijn werkomgeving vanwege mijn homoseksuele geaardheid en vanwege mijn democratische en anticommunistische ideeën. Ook ben ik bedreigd dat ik naar de gevangenis zou gaan; dit door leden van de Cubaanse politie die een vermeend "wet tegen gevaar" zou gebruiken. Vanwege bovengenoemde en andere redenen besloot ik om mijn land te verlaten en bij de Nederlandse regering asiel aan te vragen.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ik zou naar de gevangenis gaan.

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

19) G. H. wacht op de eerste reactie in beroep.

De Cubaanse autoriteiten hebben geen reden om ons voor de rechter te dagen enkel vanwege het homo-zijn. Ik wordt vervolgd door de autoriteiten, ik denk dat alles een Castro monopolie is, we hebben niemand om ons te beschermen.

Er zijn gegronde redenen om een willekeurig slachtoffer van geweld door de autoriteiten te worden. Het feit dat je asiel komt vragen, is een andere reden om niet naar Cuba terug te keren omdat de Cubaanse autoriteiten denken dat we verraders zijn van het land, daarom bestraffen ze ons tot 8 jaar gevangenis.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ze zullen me tot een vrijheidsstraf veroordelen, ik zal nooit een baan kunnen krijgen en ik zal mijn leven nooit meer kunnen oppakken.

20) O. O. zit in een langdurig proces (9 maanden)

Ik moest Cuba verlaten omdat mijn leven niet veilig was, ze hadden me ontelbare malen aangehouden en ze mishandelden mij vaak fysiek en ik heb hiervan bewijs. Ik heb wonden op mijn lichaam en littekens van de mishandeling. Kortom, ik heb veel geleden door samen met mijn partner Mija Gamez Rodríguez te zijn.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

We worden gevangenen of iets ergers, ik zal niet terugkeren.

21) F. en 22) A.

(schreven deze brief aan een medewerker van het cocktailproject Eindhoven):

Mijn vriend en ik zijn weggelopen uit Cuba en hebben de meest waardevolle schat achtergelaten: onze familie. Zonder te weten wanneer we ze weer zullen zien, juist om asiel aan te vragen in Nederland als gevolg van een oneindigheid aantal redenen die al aan immigratie (IND) zijn verteld, dus liggen onze toekomst en hoop in de handen van de IND en van de Nederlandse autoriteiten.

Mijn interview heeft al 60 pagina's, deze pagina's twee dagen zijn verteld, en in slechts een kwestie van uren opgeschreven, maar ze omvatten mijn hele leven; 36 jaar van vernedering en pijn, alleen maar omdat ik anders was, omdat ik homo was in een land waar je geboren wordt en sterft onder een eeuwigdurende en nooit eindigende tirannie. We hebben Nederland gekozen omdat het een ander land is, met wetten die de rechten van de LGBT gemeenschap respecteren en beschermen, en bovendien heeft het een goed georganiseerde LGBT-organisatie (COC). We hebben Nederland gekozen omdat het het eerste land was dat het homohuwelijk, wat onze droom is, legaliseerde en de adoptie van kinderen (door homostellen) toestond, iets dat ook door ons zeer gewenst is, en vele andere redenen.

We moeten jullie allemaal oneindig bedanken voor alle inspanningen voor het helpen en verdedigen van de zaak en de initiatieven van de Cubaanse LGBT gemeenschap.

Mijn vriend en ik besloten echter om weg te gaan en te blijven uit de groep van ondersteuning voor de Cubaanse LGBT gemeenschap om vele redenen waarover we niet graag over praten, maar dit is niet persoonlijk

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

bedoeld.

Buiten deze groep kan je op onze hulp rekenen en we willen graag verbonden blijven met COC en het cocktailproject Eindhoven.

We wensen je veel succes en de vele LGBT-Cubanen zijn je oneindig dankbaar.

Bedankt voor alles,

Beste wensen,

F. en A.

23) J. L.

Aankomst in Nederland op 25 januari 2018, heeft tweede interview met IND gehad. Ik heb het voor 7 maart 2018 en het antwoord voor maart 13, 2018.

In Cuba beschermt de politie homoseksuelen niet, ze vergroten alleen de onderdrukking en mishandeling van de LGBT-gemeenschap.

Ik moest vluchten uit Cuba omdat ik niet langer tegen de repressie en mensenrechtenschendingen kon. Ik heb gestudeerd en ben afgestudeerd, daarna hebben ze me gedwongen om in de militaire dienst te treden waar ik slachtoffer werd van plagen en mishandeling, alleen maar omdat ik homoseksueel was. Na de militaire dienst werkte ik bij een reisbureau "Travellers", maar dat ontsloeg me vanwege travestie.

Ik werd 9 keer gearresteerd door politieagenten, kreeg 2 waarschuwingsbrieven en 7 boetes omdat ik me als vrouw kleepte en met een man in mijn huis samenleefde. In Cuba vind ik geen werk en dat dwong me te vluchten op 7 november 2017 met mijn partner. In Havana liepen we arm in arm en de politie stopte ons om ons om de (ID) kaart te vragen. Ze verifieerden dat ik een man was en begonnen mij te beledigen, mijn partner vertelde ze om ons met rust te laten en als reactie spoot de agent ons pepperspray in de ogen en paste geweld toe, waarvan ik nog bewijzen heb. Hij heeft vervolgens mij een boete opgelegd voor een arbitragebrief en zij hebben mijn haar geknipt en me op 10 november vrijgelaten. Ik kwam thuis en maakte foto's van de geweldsporen en ik gaf ze aan een vriend via messenger. Ik hoorde van een agent van de Cubaanse veiligheid die mij vertelde dat ze me zullen gaan beschuldigen voor contrarevolutie en dat ze me zouden laten verdwijnen.

Op de 20e gaf de president van de CDR (Committees for the Defense of the Revolution) mij een geschreven verzoek dat ik op 26 Januari moest verschijnen om mijn sanctie voor mijn ongepaste gedrag en seksuele afwijking te aanvaarden.

Hiernaast werd ik beschuldigd van contrarevolutionair gedrag en het in diskrediet brengen van de Cubaanse politie.

Om deze redenen verkocht ik op de 24de mijn huis en bezittingen op Cuba.

Ik heb ook foto's van de dingen die ze naar ons huis toe gooiden en van de posters over me die ze daar hebben opgehangen.

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

25) A. A. en 26) D. C.

Wij zijn een gelukkig homokoppel dat in Nederland om asiel vraagt met als enige doel veilig te zijn in een land waar we niet worden gediscrimineerd of vervolgd. We zijn op 19 december 2017 uit Cuba vertrokken omdat we uit de kast gekomen zijn. We zijn bij verschillende gelegenheden in Cuba aangevallen. De aanvallers willen ons vermoorden, omdat we ze beschuldigen ons aangevallen te hebben. Tijdens het proces vertelde hij dat hij niet zal rusten voordat we dood zijn. Ik ben bang om het huis te verlaten omdat ze ons mishandelen, ze vernederen ons. Ik ben erg bang voor mijn familie om aangevallen te worden. We vragen alleen om behandeld te worden als menselijke wezens. We hebben de wens gelukkig getrouwd te zijn als echtpaar, iets dat in Cuba onmogelijk is.

We zijn een stel die vervolgd zijn door de politie, ze hebben ons mishandeld en ze hebben ons boetes gegeven. We hebben op verschillende plaatsen moeten leven om homo te zijn omdat ze ons niet accepteren. Deze maatschappij is niet voor ons. Het is heel moeilijk geworden om in Cuba te leven omdat ze ons onze baan afnemen omdat we homo zijn. De politie en de regering zegt dat homoseksualiteit invloed heeft op het beeld van de publieke samenleving. Onze droom is om als koppel een normaal leven te leiden als homo en om te trouwen.

We hebben onze dromen niet gerealiseerd. Eigenlijk wilde we bij het leger carrière maken maar in Cuba kunnen we dat niet omdat we homo zijn. We hebben vanwege wat we hebben meegemaakt een gefrustreerd leven in Cuba.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

We verlieten Cuba op 24 december 2017 voor dit land om een leven als mens te kunnen leiden

29) E. P.

Ik ben een homoseksueel, de zoon van militaire ouders, die me gedwongen hebben om in militaire dienst te gaan. In mijn huis was het onmogelijk om naast elkaar te leven, in veel gevallen kon ik niet in mijn huis wonen. Meerdere keren moest buiten slapen omdat ze me niet in huis zouden laten. Ik ging bij een partner wonen die me ook mishandelde. Ik ging in Rusland wonen om over mijn leven na te denken en om een rustig leven te leiden, maar het was voor mij daar nog moeilijker. Mensen zijn erg homofob en voor een migrant en zwarte homo is het leven onmogelijk.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

De politie en de maatschappij mishandelen je daar. Ze nemen je gevangen voor zolang ze willen en willen je verkrachten. Als ze dat weten dat er een homo in de wijk woont kunnen de politie bellen en je uit je huis halen. Er is hier geen organisatie die homoseksuelen verdedigt en je kunt de politie niet vertellen dat je mishandeld bent. Om de reden verliet ik Cuba en ik kan niet teruggaan.

VERZAMELDE VERHALEN CUBAANSE LHBTI-ASIELZOEKERS

30) G. D.

Ik ben een danser die in mei 2017 naar Turkije vluchtte om de hel in Cuba te ontvluchten. Een hel waar al mijn mensenrechten worden geschonden enkel van wege het feit dat ik homoseksueel ben. Ooit probeerden ze mij te misbruiken. Ze belaagden ons, zij vervolgden mij en mijn vrienden. Ik ontmoette een persoon die ons in contact bracht met een Cubaan man die in Turkije woonde en werkte om dansers daar te laten werken en ik zag dat als een optie. Ik sloot me aan bij een groep dansers en ik ging weg, maar we wisten niet dat we naar een andere hel zouden gaan. Toen we aankwamen werden we verbannen uit een hotel, waar we als animators en dansers werkten, omdat we homo waren en toen we aankwamen in Lacho's bedrijf werden de vrouwen ge prostitueerd, het waren gezelschapsdames. Ze moesten Gogo (dans) doen en ze moesten met mannen slapen en ze stopten ons in gay bars voor prostitutie en we moesten ons laten gebruiken door slechte mensen. Ze maakten misbruik van ons en we konden niets doen omdat ze ons bedreigden omdat onze baas met de maffia samenwerkte en contacten in Cuba heeft. Toen iemand wist te ontsnappen, stuurden ze een bericht aan mijn moeder onder de deur zeggend dat als hij iets zei over wat hij had gezien of wat hij ze kende zouden me doden en ze waren op zoek naar mij en ik ben bang dat ze mijn familie pijn zouden doen.

Vrees bij terugkeer naar Cuba:

Ik wil niet gedepORTEERD worden, ik wil niet naar mijn zekere dood gestuurd worden. Help me

VREES VOOR TERUGKEER NAAR CUBA: VERRAAD

Uit de dertig reacties komt telkens een vrees bij terugkeer naar land van herkomst terug waarbij gevangenisstraf. Eén van de geïnterviewden heeft ons zijn opsporingsbevel laten lezen. Stichting LGBT Asylum Support is op de hoogte van een tweede, soortgelijke zaak waarmee deze vrees realiteit blijkt.

Republiek Cuba, ministerie van Binnenlandse Zaken.
Nationale Revolutionaire Politie
(kop van het document) Detentiewet.
Daad van aanhouding.

In overeenstemming met de bepalingen van artikel 244 van de wet op de strafvordering.
Om 20.00 uur op 20 februari 2018 worden de volgende personen gearresteerd:

Naam en achternaam: Víctor Manuel Dueñas Otero.

Carnet: 94042934023.

Zoon van Marta y -

Tez: negatief.

Burgerlijke staat: gescheiden.

Integratie: - Buurman

van: Marti 84, Santo Domingo.

Welke wordt gestopt door: Verraad.

Om de volgende redenen: verraad aan het vaderland.

De gedetineerde is bezet: -

Klacht nr. 1

Aanval: verraad.

EFP: B636

Stopt: grensmanagers. Onderzoeker: Roberto Otero.

* Dit is geldig op het moment dat de burger arriveert op het grondgebied van de Republiek Cuba.

Gegeven om 8 uur op 29-2-2018, is het beschikbaar voor instructeurs.

Vorm: Miguel Rodrigues.

VREES VOOR TERUGKEER NAAR CUBA: VERRAAD

 Republica de Cuba
 Ministerio del Interior
 Policia Nacional Revolucionaria.

ACTA DE DETENCIÓN

Conforme a lo dispuesto en el artículo 114 de la Ley de Procedimiento Penal.
 A las 8:00 horas del día 20 2 18 se procede a la detención de

Nombre y Apellido: Victor Manuel Dueñas Otero
 Carné: 94042934024 hijo de MARIA
 Sexo: Masculino Estado Civil: Divorciado Integración: -
 Lugar de Nacimiento: Martí y Santo Domingo Villa Clara

El cual fue detenido en TRAICIÓN
 Por los siguientes motivos: TRAICIÓN A LA PATRIA
 Al ser detenido se le ocupa: TRAICIÓN

Denuncia No. 1 REP. B636
 Delito: TRAICIÓN Detiene: Oficiales de Frontera

Investigador: Roberto Otero
 Detenido: _____

Esto es válido al momento de que el ciudadano asiste al
 de la República de Cuba.

A las 8:00 horas del día 20 2 18 se pone a disposición del usuario

Miguel Rely
 Nombre, Apellido y Firma

Opspringsbevel Cubaans Ministerie van Buitenlandse Zaken

JAARVERSLAG OCDH 2016

CUBAANS MENSENRECHTEN- OBSERVATORIUM

observatorio cubano de derechos humanos

JAARVERSLAG 2016 VAN DE CUBAANSE OBSERVATIEPOST VAN DE RECHTEN VAN DE MENS (OCDH)

[Officiële vertaling uit het Spaans naar het Nederlands in opdracht van LGBT Asylum Support, maart 2018]

INTRODUCTIE

Het afgelopen jaar 2016 is een negatief jaar geweest voor de uitoefening van de mensenrechten in Cuba. Helaas heeft de voortgang in het “normalisatieproces” van de relatie tussen de regeringen van de Verenigde Staten en Cuba – dat alweer zijn derde jaar ingegaan is – geen positieve uitwerking gehad op de uitoefening van de mensenrechten, noch op die van de economische rechten op het eiland, die besloten liggen in de theorie dat uit de vestiging van economische en handelsbetrekkingen met Cuba meer vrijheden zullen ontstaan voor de Cubanen.

Genoemde geringe invloed op het gebied van mensenrechten is ook een van de kenmerken geweest in het kader van de relaties tussen Cuba en de Europese Unie. Het onlangs goedgekeurde bilateraal verdrag geeft vaste vorm aan meer dan een decennium van Europees beleid ten aanzien van Cuba, dat gekenmerkt wordt door een slagvaardige en inschikkelijke houding ten opzichte van het optreden van de Cubaanse regering op het gebied van mensenrechten, zelfs toen het “Gemeenschappelijk Standpunt”(Posición Común) nog officieel van kracht was.

Het is onmogelijk de Cubaanse situatie en de uitwerking van de internationale veranderingen met betrekking tot Cuba te beoordelen vanuit een perspectief waarin de uitoefening van de rechten en vrijheden buiten beschouwing worden gelaten. Daarom bieden we dit resumé aan met een aantal kritische punten over de stand van zaken van de mensenrechten in Cuba.

In 2016 is het resultaat 9.351 ongefundeerde aanhoudingen, 5.383 van vrouwen en 3.968 van mannen.

Deze cijfers geven de verheviging weer van de onderdrukking ten opzichte van voorgaande jaren; concreet betekent dit dat de Cubaanse Observatiepost van Mensenrechten 8.314 van dit soort handelingen heeft aangetoond in 2015.

De meerderheid van deze arrestaties is uitgevoerd door de politieke politie om de uitoefening van het recht op vereniging, vergadering en vreedzame demonstratie te voorkomen. Hieruit blijkt eveneens het rampzalige klimaat waarin voorvechters van de mensenrechten op het eiland hun werkzaamheden moeten ontplooiën.

Onder de vreedzame bewegingen die het meest door het regime onderdrukt en belaagd zijn in 2016 bevinden zich de Patriottische Eenheid van Cuba (UNPACU; Unión Patriótica de Cuba) en de Beweging “Damas in het wit” (Damas de blanco).

De Damas de Blanco zijn gedurende 80 zondagen onophoudelijk onderdrukt door de politie en door burgergroepen die vanuit de regering aangemoedigd en georganiseerd worden. Dit optreden, evenals het geweld dat gehanteerd wordt door de politieke politie bij aanhoudingen, is toegenomen na de dood van Fidel Castro,

In de laatste week van het jaar heeft de politie willekeurig 138 leden van de UNPACU opgepakt.

Op dit moment bevinden zich 48 leden van bovengenoemde organisatie in de gevangenis, van wie de meesten beschuldigd worden van het vermeende misdrijf van “aanslag”. In 2016 hebben er meer dan 70 huiszoekingen plaatsgevonden bij leden van de organisatie thuis, die gepaard gingen met inbeslagname van werkmaterieel en persoonlijke goederen, dit is de meest recente “onderdrukingsvariant” die tegen verschillende organisaties gebruikt wordt.

Anderzijds werd de arts en tegenstander van het regime, Eduardo Cardet, landelijk coördinator van de Christelijke Vrijheidsbeweging Movimiento Cristiano Liberación op 30 november, vijf dagen na de dood van Fidel Castro, hardhandig gearresteerd, waarschijnlijk vanwege het bekritisieren van de erfenis van onderdrukking die de dictator nagelaten had. Het Parket eist drie jaar gevangenisstraf vanwege een vermeend misdrijf van “aanslag op de autoriteit”.

De artiest Danilo Maldonado “El Sexto” (de Zesde) werd afgelopen 26 november, na de dood van Fidel Castro gearresteerd, een paar uur nadat hij op de muren van hotel Havana Libre geschreven had “Hij is weg”. Hij bevindt zich momenteel in de gevangenis “Combinado del Este” in Havana.

Noch politieke partijen noch pluriforme verkiezingen

Op Cuba geldt nog steeds het antidemocratische systeem van één enkele partij, dat de opperheerschappij en alom vertegenwoordiging van de Communistische Partij van Cuba (PCC) waarborgt. Hoewel er in Cuba groepen bestaan die beschouwd worden als politieke groeperingen en enkele daarvan daadwerkelijk erkend worden in de internationale politiek, worden deze groepen door de regering als groepen huurlingen beschouwd en hun leiders en leden lopen het gevaar bedreigd, gediscrimineerd, onderdrukt of gevangengezet te worden vanwege het uitoefenen van een erkend mensenrecht, zoals in het geval van bovengenoemde leider van de Movimiento Cristiano Liberación.

Ondanks de aankondiging dat er een nieuwe kieswet zou komen, is 2016 geëindigd zonder dat dit gebeurd is, waardoor Cuba nog steeds het meest absolutistische en antidemocratische kiesstelsel van het westelijk halfrond heeft, omdat het recht van vrije verkiesbaarheid van kandidaten op provinciaal en nationaal niveau niet gerespecteerd wordt.

Het kiesstelsel, evenals de Grondwet, en de structuur van het Cubaanse politieke systeem zelf, laten sluiten elke vorm van politieke pluriformiteit uit. Het gaat om een constructie die via de Communistische Partij, de macht aan een onverbidelijke militaire oligarchie waarborgt.

De onderdrukking beperkt zich niet meer tot de hoek van de oppositie maar is krachtig binnengedrongen in andere lagen van de samenleving.

Vanuit wettelijk oogpunt wordt de uitoefening van het recht op vereniging in Cuba nog steeds geregeld door Wet nr. 54, Wet op Verenigingen, van 27 december 1985, die dit recht inperkt door middel van drie bepalingen die obstructies of verboden inhouden:

1. Er mag voor elk onderwerp, werk of dienst maar één vereniging bestaan. Als een groep uit de maatschappij bijvoorbeeld een vereniging voor juristen in het leven roept, schrijft de Staat deze niet in in het Register van Verenigingen omdat er al een vereniging bestaat, opgericht door en afhankelijk van de Staat.
2. Elke vereniging of groep uit de maatschappij die door de Staat erkend is moet gelieerd zijn aan een staatsorgaan of ministerie dat daarmee verwant is. Dit staatsorgaan sponsort, controleert en bestuurt het werk van de vereniging.
3. De Grondwet en de wetten bepalen dat er geen enkel mensenrecht, burger- of politiek recht opgericht kan worden dat tegengesteld is aan de opbouw van het socialisme en communisme in Cuba. De Grondwet van 1976, gewijzigd in 2002, luidt in artikel 62: “Geen enkele vrijheid toegekend aan de burgers mag uitgevoerd worden tegen hetgeen bepaald staat in de Grondwet en de wetten, noch tegen het bestaan

en de doelstellingen van de socialistische Staat, noch tegen de beslissing van het Cubaanse volk het socialisme en communisme op te richten. Schending van dit principe is strafbaar.”

De onafhankelijke verenigingen wijzen erop dat het feit dat rechtspersoonlijkheid niet erkend wordt door de Staat, praktische problemen met zich meebrengt.

Naast deze wettelijke belemmeringen, doet de politieke politie aan “vervolging”, dat wil zeggen, zij bespioneert, bedreigt, onderdrukt en probeert in elke burger-, politieke, economische, religieuze, culturele of boerengroep, vereniging of project te infiltreren die, ondanks eerdergenoemde beperkingen, door de burgers voor eigen rekening en risico ontwikkeld worden.

Voor Dagoberto Valés, directeur van het Centrum voor Studie van Samenleving (Centro de Estudios Convivencia), is het een controleerbaar feit dat ook openlijk aanvaard wordt door de Cubaanse regering, dat de groei en de bestendigheid van voorvechters van mensenrechten, beroepsgroepen, media, kunst- en religieuze projecten, onafhankelijke studiecentra en politieke oppositiepartijen exponentieel gegroeid zijn in de laatste 20 jaar in heel Cuba, in vergelijking met dat kleine mensenrechtengroepje dat in de jaren 70 opgericht werd waar niet meer dan een tiental mannen en vrouwen deel van uitmaakten.

De onderdrukking van de vrijheid van vereniging, vergadering en expressie is veranderd als gevolg van deze groei in de burgermaatschappij. Begin deze eeuw was de onderdrukking heel heftig, lange gevangenisstraffen, maar binnen een kleiner kader en beperkt tot tegenstanders van het systeem, nu heeft de repressie een lage of middelmatige heftigheid binnen een steeds breder kader en bestrijkt alle lagen van de samenleving, tegenstanders, zelfstandigen, kunstenaars, sporters, ondernemers, religieuze mensen, etc.

Voor het Studiecentrum Samenleving is het een teken van de reikwijdte van de onderdrukking van burger- en culturele rechten; het onafhankelijke studiecentrum heeft zelf ook onderdrukking, bedreiging ervaren en schrapping van een aantal cursussen en ontmoetingen voor gedachtenuitwisseling, vooral in de laatste vier maanden van 2016.

Het verval van de Cubaanse economie en de inperking van vrije initiatieven ruineert het al zeer arme levensniveau op het eiland.

De economische realiteit op Cuba in 2016 werd op macro-economisch niveau gekenmerkt door de economische recessie, een gevolg van de structurele instabiliteit van het economische model, de ongunstige internationale conjunctuur door de crisis die de landen raakt die de Cubaanse economie van subsidies voorzien, de daling van de prijzen van exportproducten en – diensten, de vermindering van de importmogelijkheden, een factor waar de groei van afhangt, en de onvoldoende impact van de privésector op de actuele productieve ruimte vanwege de complementaire rol die het regime hieraan heeft toegekend.

Deze ongunstige economische ontwikkeling heeft een negatieve invloed gehad op de al zeer armzalige levensstandaard van de Cubanen in een context waarin officieel met mooie woorden propaganda gemaakt werd voor de ontwikkeling van werk voor zelfstandigen.

Enix Berrio, directeur van het Studiecentrum en van Alternativen voor de Democratische transitie van Cuba (Alternativas para la Transición Democrática de Cuba) verklaart ten behoeve van dit verslag dat het Cubaanse decor in 2016 nadelig getroffen werd door de aanscherping van het regeringsoptreden gericht op het ontmoedigen of verwijderen van zelfstandigen, vooral in de horeca, het hotelwezen en openbaar vervoer, die genoten van een succesvolle economische ontwikkeling als gevolg van het initiatief en goed management van hun zaken, hoewel deze activiteiten nog steeds van weinig toegevoegde waarde waren en met aanzienlijke beperkingen voor hun ontwikkeling, te wijten aan het importverbod van kapitaalgoederen wat het gebruik van financiële middelen in de weg staat in de vorm van overmakingen door migranten (de diaspora) naar hun thuisland bij de uitbreiding van zaken en door de oplegging van verstikkende belastingregels.

Als onderdeel van het restrictieve beleid ten aanzien van financieel-economische rechten, vooral van het vrije initiatief, zijn tot de maand november de vergunningen van 2.560 ondernemers ingetrokken, de meerderheid daarvan is inwoner van de hoofdstad, Havana.

Nog een voorbeeld van de schending van de financieel-economische rechten tijdens het economisch boekjaar van Cuba in 2016, was de ongefundeerde intrekking van de vergunningen voor zelfstandige bij 4 arbeiders omdat zij gebruik maakten van het burgerrecht om het openlijk oneens te zijn met het Cubaanse regime.

Op Cuba worden de financiële rechten van een groot deel van de beroepsbevolking nog steeds geschonden, door de beroepsbeoefenaars te verbieden zelf een werkplek te kiezen en op de arbeidsmarkt te solliciteren in overeenstemming met hun capaciteiten, om een beloning te krijgen die aansluit bij hun maatschappelijke bijdrage. Omdat het hun niet toegestaan is zelfstandig en particulier werk uit te oefenen, worden zij gedwongen in de openbare sector te blijven met achterhaalde salarisstelsels, gelet op het werkelijke inflatieniveau, of om zich op de illegale markt te begeven.

Zolang er geen werkelijke hervorming plaatsvindt die vrij economisch initiatief en privébezit toestaat, twee natuurlijke rechten die wereldwijd erkend worden, zal elk economisch profijt slechts voor de Cubaanse staat zijn en daarbinnen, ten gunste van degenen die vanuit een machtspositie toezicht houden op het ondernemersnetwerk van het land.

Cuba, het land dat systematisch de rechten van de arbeiders schendt.

In de afgelopen 6 jaar heeft de Cubaanse regering 1.300.000 arbeiders ontslagen, en heeft grotere repressieve en disciplinaire maatregelen op de werkplek aangekondigd vanuit een model dat ten doel heeft de essentie van het systeem te behouden: het collectivisme, het staats eigendom van de productiemiddelen, de planning, de centralisatie van beslissingen en het verbod op het vergaren van individuele rijkdom.

Iván Hernández Carrillo, directeur van de vakbondsvereniging Asociación Sindical (ASIC), opgericht eind 2016, stelt aan de kaak dat de regering systematisch de verdragen 87 en 98 schendt aangaande vakbondsvrijheid en collectieve onderhandeling van de Internationale Arbeidsorganisatie (OIT, Organización Internacional del Trabajo), met name wat betreft de vrijheid van vereniging en vergadering. Eveneens stellen zij aan de kaak dat de arbeiders geen recht hebben op collectieve onderhandeling, het ontvangen van een rechtvaardig salaris, rechtstreeks te onderhandelen met de werkgever over arbeidsomstandigheden; zelfs niet de arbeiders die in buitenlandse bedrijven werken, zelfs niet de staatsarbeiders. Tegenstrijdig genoeg, handelt de Arbeiderscentrale van Cuba (CTC, Central de Trabajadores de Cuba), - een vakbondsorganisatie waarvan men verwacht dat zij de arbeiders vertegenwoordigen en voor hen opkomen -, als een drijfveer van de regering. Het is de Cubaanse werknemers die hun diensten verlenen aan buitenlandse bedrijven niet geoorloofd rechtstreeks salaris van de werkgever te ontvangen. De staat eigent zich dat salaris toe en overhandigt de arbeider het kleine percentage dat volgens hen gepast is; in het geval van de Cubaanse artsen die in Brazilië werken, betreft het 10% van het gehele salaris dat zij ontvangen, het regime eigent zich de overige 90% toe; het exacte bedrag kan niet vastgesteld worden, want de onderhandelingen over deze onderwerpen zijn geheim.

De Indiase werknemers die in Cuba in de bouw werken verdienen tussen de 1.400 en 1.600 USD, terwijl de Cubaanse bouwvakkers normaal gesproken tussen de 25 en 30 USD ontvangen.

In het land van de revolutie komt het opeisen van de LGBTI-rechten je duurder te staan dan homoseksueel zijn

De organisaties van de gemeenschap van lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenders en interseksuelen in de Cubaanse burgermaatschappij hebben in 2016 ervaren dat hun rechten geschonden werden. Het werk van de activisten van deze organisaties vindt plaats in een vijandelijke omgeving aangezien de Cubaanse regering legalisatie ervan verbiedt, waardoor zij zich genoodzaakt zien hun werk illegaal uit te voeren, waardoor systematisch hun recht op vrijheid van expressie geschonden wordt omdat zij niet aan nationale of internationale evenementen deel mogen nemen.

Een van deze organisaties is de Cubaanse Stichting voor LHBTI-rechten (Fundación Cubana por los Derechos LGBTI), opgericht in 2014, en geleid door Dr. Nelson Gandulla. De activisten van deze organisatie worden voortdurend lastiggevallen door leden van de staatsveiligheidsdienst, die hen achtervolgen, arresteren en

oproepen voor langdurige verhoren op de politiebureaus. Ook verhinderen zij het plaatsvinden van activiteiten door de ontmoetingsplekken te omsingelen en foto's te nemen van alle mensen die bij die plek in- en uitlopen, waardoor zij druk uitoefenen op hun vrijheid en verhinderen dat die mensen deelnemen aan deze gebeurtenissen. Hun telefoons, e-mails en sociale media worden afgetapt en vaak geblokkeerd, om communicatie met de buitenwereld te beletten.

Bijzonder gewelddadig zijn de politieacties gericht tegen de trans-gemeenschap (transseksuelen en transgenders), een van de kwetsbaarste groepen op het eiland, die bovendien geen werk- of opleidingsmogelijkheden hebben, aangezien zij buitengesloten werden van het overeengekomen arbeidsstelsel in Cuba, waarin niets staat over de geslachtsidentiteit.

De Cubaanse regering heeft geen wetten opgesteld ten gunste van de LHBTI-gemeenschap, waardoor deze gemeenschap niet door de wet beschermd wordt. De seksuele minderheden worden dagelijks van hun rechten beroofd, er wordt geen rekening met hun rechten gehouden en er bestaat geen politieke wil om deze te verdedigen.

Personen van Afrikaanse afkomst, een voor de Cubaanse regering “niet-bestaande” minderheid.

Van de 11,2 miljoen mensen in Cuba, is 64% blank, 26% van gemengd bloed en 9% zwart.

De Cubaanse regering ontkent het bestaan van ongelijkheid en rassendiscriminatie in Cuba.

De staat behoedt zich voor het vaststellen van formeel onderscheid anders dan sekse, leeftijd, burgerlijke stand etc., maar gaat voorbij aan het niet te ontkennen bestaan van een belangrijke bevolkingsgroep die vanwege zijn ras gediscrimineerd wordt, zowel door gebrek aan politieke wil of interesse van de regering als vanwege instandhouding van maatschappelijke omstandigheden van segregatie en uitsluiting.

In werkelijkheid is de bevolkingsgroep van Afrikaanse afkomst, onmiskenbaar en ongerechtvaardigd vaak, slachtoffer van verdenkingen en vervolgingen door de politie.

Er bestaan bewust geen reële gegevens, of ze worden achtergehouden, over aangiftes of situaties van rassendiscriminatie, een gegeven dat het gebrek aan vertrouwen illustreert dat deze minderheid in de politie en in de regering in het algemeen heeft.

Deze situaties zijn aanzienlijk erger als het vrouwen van dit ras betreft, want er bestaan gegevens, zelfs officiële, die aantonen dat vrouwen van Afrikaanse afkomst minder kansen op toegang tot arbeid, een woning, scholing of de gezondheidszorg hebben dan andere groepen.

De maatschappelijke situatie van deze vrouwen, gekoppeld aan de oppositiebeweging, veroorzaakt nog grotere discriminatie en onderdrukking.

Het Burgercomité voor Rassenintegratie (CIR, Comité Ciudadano por la Integración Racial), platform van de Cubaanse burgermaatschappij, waarvan Juan Antonio Madrazo Luna de nationale leider is, is een van de organisaties die eraan werkt dat er openlijk in openbare kringen gedebatteerd kan worden over de Cubaanse rassenproblematiek.

Deze organisatie heeft een nationaal karakter maar kan niet rekenen op erkenning door de Cubaanse Staat, wat betekent dat zij tegen serieuze beperkingen aanbotsen met betrekking tot hun strategie voor mobiliteit en invloed, en daarnaast in een vijandelijke omgeving moeten werken.

In 2016 zijn de leden van de CIR slachtoffer geworden van constante schendingen van hun rechten en vrijheden.

CONCLUSIES

Cuba is nog steeds een land waar de rechten voor de mens algemeen verbreid en systematisch geschonden worden en waar de voorvechters van die rechten onderdrukt, vervolgd en geïntimideerd worden. In de mate waarin de vreedzame oppositie groeit en de polychrome ruimtes in de burgermaatschappij zich uitbreiden, komt het intolerante karakter van het huidige systeem nog duidelijker aan het licht.

Hoewel we ons vaak concentreren op de statistieken van de ongefundeerde aanhoudingen tegen tegenstanders van het regime, bereikt de belegering van de burger tegenwoordig gebieden die niet rechtstreeks met democratisch politiek activisme te maken hebben, zoals in het geval van de zelfstandige ondernemers, de straatverkopers, de alternatieve journalisten of minderheden die ervaren dat hun rechten geschonden worden, ondanks dat de propaganda van het regime het tegenovergestelde verkondigt.

De verbetering van het Cubaanse regime ten opzichte van minderheden zoals die van Afrikaanse afkomst of de LHBTI-gemeenschap, contrasteert met de fascinatie die progressieve krachten uit andere landen voor dit regime hebben.

Ondanks deze en andere tegenstrijdigheden, moeten we van de internationale gemeenschap blijven eisen dat ze het Cubaanse volk bijstaan in hun verlangens en hervormingseisen.

De enige oplossing voor het probleem van alle Cubanen is een algehele hervorming, dat wil zeggen, een aantal grondwettelijke en wettelijke veranderingen die alle gebieden van het sociale leven omvatten. Het maakt niet uit waar men begint, het belangrijkste is dat men begint en dat het samengaat met het uitroepen van openbare beleidsregels die een antwoord geven op de enorme problemen van de Cubanen, met name die van de armen en de achtergestelden, die een immense meerderheid van de burgers vormen.

Madrid, 4 januari 2017

CUBAANS MENSENRECHTENOBSERVATORIUM (OCDH)

Tel. 0034609792994

comunicacion@observacuba.org

www.observacuba.org

observatorio cubano de derechos humanos

JAARVERSLAG OCDH 2017

CUBAANS MENSENRECHTEN- OBSERVATORIUM

observatorio cubano de derechos humanos

Cubaans Mensenrechtenobservatorium

Jaarlijks rapport van het Cubaans Mensenrechtenobservatorium (2017)

[Officiële vertaling uit het Spaans naar het Nederlands in opdracht van LGBT Asylum Support, maart 2018]

Nu 2017 ten einde is en weer een jaar is verstreken sinds het begin van de meest duistere periode in de Cubaanse geschiedenis is het tijd om een korte balans op te maken van de mensenrechtensituatie in Cuba. Ook is het tijd om de balans op te maken van de machtsperiode van Raúl Castro, die zo nu en dan boodschappen de wereld in stuurde die hoop gaven op verandering in Cuba, meestal alleen op economisch gebied, en die in februari 2013 zelfs verklaringen deed op grond waarvan velen een kans zagen op een politieke opening voorafgegaan door een grondwetsherziening en een referendum ter bekrachtiging daarvan.

Het geval is echter dat de herhaaldelijke verklaringen van de Cubaanse president sinds hij aan de macht kwam hebben geleid tot een overdreven enthousiasme waarmee ook belangrijke modeldemocratieën besmet zijn geraakt. Met een paar beloftes verkreeg de Cubaanse leider de instemming van de regering van de Verenigde Staten, de goedkeuring van de Europese Unie, de zegening van de Paus en het akkoord van andere landen en internationale organisaties voor wat overduidelijk een proces van erfopvolging was.

Deze golf van erkenning gaf uitzicht op ongekend nieuwe betrekkingen, gekenmerkt door schandalig lage politieke eisen aan de Cubaanse regering, die nog steeds geen enkele bereidheid toont om haar rampzalige gedrag inzake mensenrechten te corrigeren.

De inmenging van de Amerikaanse regering veroorzaakte het verwachte domino-effect en de daaropvolgende aankomst in Havana van persoonlijkheden en leiders van regeringen die tot dan toe een verstandige afstand tot de Cubaanse regering hadden gehouden. De bedevaartstocht maakte onder andere mogelijk dat het Gemeenschappelijk Standpunt van de Europese Unie zonder democratische garanties werd ontmanteld. Ervoor in de plaats kwam een bilaterale overeenkomst die, hoewel deze verbeterd werd door het werk van verschillende Cubaanse democratische groepen en de steun van vooraanstaande Europese politici, allerminst een document is dat de waarden die Europa geacht wordt te verdedigen in de wereld steunt en bevordert.

Deze situatie is gebruikt door andere politieke groeperingen en persoonlijkheden die in hun ijver om de regering ten koste van alles te vergoelijken (hetzij vanwege economische belangen of ideologische affiniteit) belangrijke internationale personen naar voren schoven om te verklaren dat het Cubaans anachronisme een “éénpartijdemocratie” is, zoals het geval was in de jaarlijkse rapportage (2016) van de Europese Unie over de mensenrechtensituatie in de wereld.

Als er iets is dat de Cubaanse regering heeft bewezen is het haar bedrevenheid in het verkrijgen van steun en concessies zonder hiervoor een politieke prijs te betalen, en tegelijkertijd haar politieke onwil bevestigt om gemaakte afspraken na te komen, ondanks de gunstige internationale context die zij heeft genoten. Wat dit betreft dient erop gewezen te worden dat Cuba een van de ondertekenaars van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948 is. Daarnaast heeft de regering in 2008 de verdragen inzake Burger- en Politieke Rechten en Economische, Sociale en Culturele Rechten ondertekend. Als landen internationale afspraken maken zetten zij normaalgesproken aan tot hervormingen teneinde grondwettelijke of juridische aspecten die in strijd zijn met deze afspraken te veranderen, of om andere regels op te stellen gericht op een positieve ontwikkeling van deze aspecten.

Maar de Cubaanse regering heeft geen enkele politieke of juridische hervorming doorgevoerd die een werkelijke vooruitgang in politieke vrijheden en waarborgen voor de uitoefening van deze vrijheden betekent. Zij heeft niet eens de maatregelen ingevoerd die waren aangekondigd en/of waarom was verzocht door haar sympathisanten in het kader van de zogeheten “actualisering van het model” (deze maatregelen zouden sowieso de logica van de politieke orde niet verstoren), zoals de aangekondigde Kieswet, de Wet inzake Verenigingen en een wet ter regulering van de verbreding van het mediapanorama en beoefening van journalistiek. Integendeel. De regering heeft haar repressie gecontinueerd, hetgeen wij samen met andere organisaties systematisch aan de kaak hebben gesteld en hier bevestigd, waarbij wij eveneens enkele kenmerken van haar nieuwe strategie uiteenzetten.

In 2017 hebben de betrekkingen tussen Cuba en de Verenigde Staten een belangrijke wending genomen. Het effect dat deze verandering op de situatie van de Cubanen zal hebben moet echter nog afgewacht worden.

Willekeurige detentie

Een van de meest gebruikte mechanismen van repressie van de regering tegen Cubaanse activisten die zich inzetten voor mensenrechten en het maatschappelijk middenveld was in 2017 de willekeurige detentie. Willekeurige detenties worden de laatste jaren gekenmerkt door het feit dat zij systematisch en van korte duur zijn. In de meeste gevallen vindt invrijheidstelling dezelfde of de volgende dag plaats. Vaak wordt de persoon in kwestie ver van zijn huis achtergelaten en worden zijn familieleden in het ongewisse gelaten over de verblijfplaats van de gedetineerde.

Detenties worden verricht om te pesten en te intimideren, of om de uitoefening van onvervreembare rechten te beletten, zoals het recht op vreedzame vereniging, vergadering en demonstratie, alsmede het recht op vrijheid van meningsuiting. Het Cubaans Mensenrechtenobservatorium [OCDH, naar het Spaanse acroniem] heeft herhaaldelijk melding gemaakt van deze situatie bij de Werkgroep Willekeurige Detentie.

Slechts zelden overhandigt de politieke politie gerechtelijke bevelen om de detenties van mensenrechtenverdedigers te rechtvaardigen. Nooit documenteren zij hun optreden (om traceerbaarheid te voorkomen) en zij dreigen altijd met strafrechtelijke vervolging vanwege deelname aan maatschappelijke activiteiten die de autoriteiten beschouwen als “contrarevolutionair”. In sommige gevallen worden de gedetineerden vrijgelaten nadat zij door middel van een proces-verbaal een officiële waarschuwing hebben gekregen. Deze waarschuwingen kunnen later door aanklagers gebruikt worden bij strafprocessen om aan te tonen dat er sprake is van een vermeend patroon van strafbaar gedrag.

In 2017, het eerste jaar van de nieuwe Amerikaanse regering in het Witte Huis, registreerde het OCDH 4.821 willekeurige detenties, een significante daling van ongeveer 50% ten opzichte van het voorgaande jaar (ongeveer 13 detenties per dag).

Politieke gevangenen

Op dit moment houdt de Cubaanse regering haar uitgebreide penitentiair systeem in bedrijf. Dit systeem omvat 53 gevangnissen van maximale ernst¹, 48 van minimale ernst, en 192 correctiecentra, met een populatie van ongeveer 146.000 gevangenen (volgens gegevens die onder ander zijn verkregen uit informatie die is verzameld door leden van het OCDH in Cuba).

Vermeld dient te worden dat Cuba in 1958 vijftien gevangnissen op iets meer dan 6 miljoen inwoners telde, terwijl de Cubaanse bevolking nu bijna 12 miljoen is.

In deze strafrechtelijke context, gekenmerkt door machtsmisbruik, geweld en overvolle gevangnissen, bevinden zich meer dan honderd politieke gevangenen, zoals de gewetensgevangene Eduardo Cardet en verschillende activisten van de Unión Patriótica de Cuba (UNPACU).

Nieuwe strategie van repressie van de regering

In 2017 heeft de Cubaanse regering een nieuwe strategie van repressie geconsolideerd, met gebruikmaking van willekeurige detenties van korte en lange duur maar tegelijkertijd met intensivering van methodes zoals: confiscatie of diefstal van persoonlijke goederen of arbeidsmiddelen, verhinderen dat Cubaanse staatsburgers die zijn uitgenodigd voor internationale conferenties het land verlaten, verhinderen dat [mensen] hun huizen verlaten, directe druk op en geweld tegen kinderen en familieleden, en het verzinnen van vooral gewone² strafrechtelijke delicten. De regering behoudt ook andere gebruikelijke methodes, zoals het ge-

bruik van werkgelegenheid als dwangmiddel, zoals Amnesty International onlangs in een rapportage heeft gemeld.

Confiscatie en diefstal van goederen

Bij deze nieuwe strategie van repressie is het gebruikelijk dat de politieke politie privéwoningen binnenvalt (zonder hierbij enige schijn van rechtmatigheid op te houden) om levensmiddelen (geld, voedsel) of arbeidsmiddelen (laptops, mobiele telefoons, fotocamera's) te registreren en te confisqueren. Het OCDH heeft deze situatie herhaaldelijk aan de kaak gesteld, in het bijzonder in april 2017, door middel van indiening van een formele aangifte bij het kantoor van Michel Forst, Speciale Rapporteur voor verdedigers van mensenrechten. In de grote meerderheid van deze gevallen overhandigen de autoriteiten geen proces-verbaal van inbeslagname, waardoor het slachtoffer volledig machteloos staat wat betreft het terugkrijgen van de gestolen goederen en de traceerbaarheid wordt bemoeilijkt. Willekeurige confiscaties vinden ook plaats op luchthavens (normaalgesproken bij terugkeer naar het land) en bij de uitgang van pakketdiensten.

Uitreisverbod

De volledig willekeurige verhindering dat Cubaanse staatsburgers het land te verlaten is in 2017 [als methode] toegenomen. Bij deze handeling, die een overtreding is van artikel 13 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, heeft de regering drie methoden gebruikt: ¹⁾ Verhinderung als voorzorgsmaatregel of bijkomende maatregel in verband met een onderzoek of een onherroepelijk vonnis voor gewone misdrijven die zijn verzonden door de politieke politie; ²⁾ Verhinderung vanwege onbetaalde boetes voor ongehoorzaamheid of aantasting van de openbare orde; en ³⁾ verhinderung om het land te verlaten door middel van een bericht op het vliegveld zelf op het moment van vliegen, zonder concrete rechtvaardiging.

In totaal heeft het OCDH in 2017 kennisgenomen van 93 gevallen van verhindering om uit te reizen. Met deze handelingen wil de regering belemmeren dat er een directe relatie wordt aangegaan tussen Cubaanse staatsburgers en verschillende internationale actoren.

Bedreiging en mishandeling van familieleden van activisten

Hoewel directe druk op en geweld tegen kinderen en familieleden van activisten niet onbekend zijn, zijn deze wel toegenomen. Handelingen waarvan melding is gemaakt omvatten geweld tegen minderjarige familieleden van de Damas de Blanco (Dames in het Wit). Daarnaast zijn er zelfs minderjarigen aangehouden, die meerdere uren samen met hun familieleden hebben vastgezet, zoals afgelopen augustus een groep

---

1 Noot van de vertaler: Letterlijk vertaald, aangezien niet duidelijk is waar het betrekking op heeft.

2 Noot van de vertaler: In tegenstelling tot "bijzondere" misdrijven, waarbij de dader een bepaalde functie bekleedt.

activisten en buurtbewoners die probeerden deel te nemen aan een excursie georganiseerd door de Unión Patriótica de Cuba overkwam.

Verzinnen van wettelijke gronden

Het verzinnen van gewone misdrijven, in het bijzonder economische misdrijven, is een andere methode waarbij de Cubaanse politieke politie in toenemende mate Cubaanse staatsburgers die burgerinitiatieven nemen of openlijk actief zijn in de oppositie gevangenzet. Dit voorwendsel wordt gebruikt om hen onder druk te zetten en zodat zij het land verlaten of hun burgerinitiatieven staken. Bij de gevallen die uiteindelijk in de cel belanden verbergt de Cubaanse regering met dit soort gronden de werkelijke politieke intentie van de processen, met de verzwarende omstandigheid dat er geen onafhankelijk rechtssysteem is die de willekeur van de Cubaanse regering tegensprekt en blootlegt.

Lastercampagnes

Een van de belangrijkste elementen van de nieuwe strategie van repressie is de toename van laster- en leugencampagnes tegen activisten en dissidenten door middel van identiteitsdiefstal en het aanmaken van valse profielen op sociale media (Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram, etc.), op blogs en e-mailaccounts. Bij deze repressieve handelingen gebruikt de regering haar alomvattende macht om elektronische of telefonische communicaties in Cuba te onderscheppen, en tegelijkertijd creëert of overziet zij groepen die desinformatie verspreiden en vooral (op spookaccounts en verschillende blogs) mensen belasteren die op internet openlijk hun onafhankelijkheid of hun verschil van mening met de Cubaanse regering laten zien.

Tegen de voorstellen van het Maatschappelijk Middenveld

Zowel wat betreft de meest zichtbare als de meest subtiele methodes heeft de nieuwe strategie van repressie haar reikwijdte vergroot en heeft zij zelfs het ontlukende Cubaans maatschappelijk middenveld bereikt, vooral denkgroepen, professionele journalisten, publicaties en hulpprojecten, die niet noodzakelijkerwijs tot de oppositie behoren.

Wat dit betreft is in 2017 melding gemaakt van de belaging, bedreiging en detentie van leden van Centro Convivencia Cuba, de detentie van journalisten van alternatieve media, zoals Periodismo de Barrio of Palenque Visión, de jonge youtuber Alain Rodríguez (bekend als el Paparazzi Cubano), de onafhankelijke journalist uit Camagüey Sol G. Basulto en de ook onafhankelijke journalisten Henry Constantin Ferreiro (directeur van het tijdschrift “Hora de Cuba” en regionaal vicepresident van de Commissie voor vrijheid van pers en informatie, van het Interamerikaans Persgenootschap), Maykel González Vivero (medewerker van het tijdschrift “El Estornudo” en van “Diario de Cuba”), Carlos Alejandro Rodríguez (medewerker van “Periodismo de Barrio”), Iris María Marino García (medewerkster van “La Hora de Cuba”), Juan Carlos Linares

Balmaseda (van “Red de Cultura Inclusiva”), Serafín Morán Santiago (medewerker van “Cubonet”), Frank Correa (medewerker van “Diario de Cuba”), en de leden van de audiovisuele producent “Palenque Visión”, Ramón Góngora, Henry Martínez Jerez, Rolando Rodríguez Lobaina en Yaremis Buqueriget Socías, onder anderen. De student journalistiek Karla Pérez Sánchez is van de universiteit verwijderd omdat zij kritische meningen op onafhankelijke websites had gepubliceerd.

Verschillende van hen zijn op willekeurige wijze aangehouden/gedetineerd. Men heeft hen verhinderd het land te verlaten en zij zijn bedreigd omdat zij verslag hebben gedaan van de moeilijke situatie van de bevolking na het overtrekken van orkaan Irma.

In een verklaring van de Cubaanse vicepresident Miguel Díaz-Canel, uitgesproken tijdens een bijeenkomst aan het begin van 2017, dreigde hij met sluiting van het medium “OnCuba”. Voorts zijn de ontwikkelaars van het project Cuba Posible vanuit de officiële media beschuldigd van het willen ondermijnen van de orde. Andere activisten en intellectuelen die dicht bij de regering staan maar hervormingsgezind zijn, zijn belaagd.

Vervolg van artiesten wordt opgevoerd

Het OCDH veroordeelt de verergering van de repressie tegen onafhankelijke Cubaanse artiesten. In de laatste maanden heeft de Cubaanse regering onder anderen Tania Bruguera, Lía Villares, Luis Trápaga, Adonis Milán, Yanelis Núñez, Luis Manuel Otero Alcántara en Iris Ruiz onderworpen aan repressie.

Het optreden van de politieke politie omvatte willekeurige detenties, verboden om door bepaalde straten te rijden, verhindering om bepaalde theaterwerken voor het eerst op te voeren en exposities te inaugureren, verwijderingen uit culturele beroepsorganisaties, etc.

Verkiezingsfarce

In 2017 werden in Cuba gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Verschillende onafhankelijke groepen of platformen, zoals #Otro 18, Candidato por el Cambio of Partido Autónomo Pinero bereidden zich voor om kandidaten te presenteren. De Cubaanse regering ontketende echter een intense campagne van repressie en laster om deze deelnames te verhinderen, waarmee de regering haar eigen wetten overtrad. Strafrechtelijke vervolgingen werden ingesteld, er werden rechtstreekse bedreigingen geuit richting de kandidaten en hun bureaus, het werd onmogelijk gemaakt het land te verlaten, etc. Het repressieve optreden bereikte ook de leden van de groep Ciudadanos Observadores de Procesos Electorales (Waarnemers van Verkiezingsprocessen), van Red de Facilitadores Electorales (Netwerk van Verkiezingsondersteuners), van het Centro de Consultas Legales (Centrum Juridische Informatie), en onafhankelijke journalisten die de benoemingsbijeenkomsten op wijkniveau wilden verslaan.

De Cubaanse regering heeft de uitoefening verhinderd van burgerrechten die vandaag de dag in de meerderheid van de Westerse landen worden erkend, zoals het recht om te kiezen en gekozen te worden, en het recht om deel te nemen aan de besluitvormingsstructuren van hun land.

Tijdens de eerdergenoemde vergadering in februari 2017 (bekend geworden door een gelekte video) kondigde de vicepresident van de regering Miguel Díaz Canel Bermúdez aan dat alle niet-officiële strategieën vanuit de Communistische Partij van Cuba ontmanteld zouden worden, waarmee deze toekomstige onafhankelijke kandidaten in een negatief daglicht werden gesteld.

De moeilijke sociaal-economische situatie

De actualisering van het economisch model was een van de beloftes van Raúl Castro. Een nieuwe fase leek aan te breken, met betere leefomstandigheden voor de Cubanen. Zo verklaarde hij in een van zijn toespraken, wellicht pronkend met zijn toegedichte pragmatisme, dat de regering een glas verse melk zou garanderen voor alle kinderen jonger dan 7 jaar.

De economische realiteit werd gekenmerkt door een moeilijke macro-economische context, hetgeen het gevolg was van structurele onevenwichtigheden van het model van centrale planning, de ernstige politieke en economische crisis in Venezuela (tot op heden de belangrijkste sponsor van de Cubaanse economie), de daling van de prijzen van exportproducten en -diensten en de fluctuatie van de dollar met betrekking tot de belangrijkste valuta, de afname van de importcapaciteit (een variabele waar de groei van de import afhangt), en de ontoereikende impact van de private sector op de productie -door de complementaire rol die de Cubaanse regering aan deze sector toekent.

De ongunstige economische prestatie heeft een negatieve impact gehad op het toch al zeer lage levensniveau van de burger. Dit in een context waarin de officiële retoriek was gericht op het promoten van zelfstandig ondernemerschap en het belang daarvan als bron van werkgelegenheid en productie van goederen en diensten. Maar zoals gezegd heeft de regering in haar handelen juist een restrictieve lijn gekozen. Zelfs al zou de regering haar onverschillige en doelloze optreden jegens de slachtoffers van orkaan Irma bijstellen, dan nog is de economische situatie zo complex en onzeker dat zij moeilijk zal kunnen beantwoorden aan de behoeftes die zich in 2018 zullen aandienen.

Minder economische rechten

Cuba kreeg te maken met een aanscherping van de repressie door de Cubaanse regering, gericht op het ontmoedigen of elimineren van private actoren, in het bijzonder in de sectoren voeding, huisvesting en openbaar vervoer (welke sectoren economisch succesvol waren als gevolg van het initiatief en het goede management van de ondernemingen).

De belangrijkste beperkingen voor de ontwikkeling van private actoren waren: gebrek aan toegang tot groothandelsmarkten, het verbod op de verkoop van geïmporteerde producten of producten van het retailnetwerk zijn afgenomen, de verlaging van de toegestane maxima voor niet-commerciële import, en de verhoging van de accijnzen. Dit alles met het doel om de aanwending van marges van persoonlijke import

voor commerciële doeleinden te bestraffen, waarmee een van de belangrijkste aanvoerkanalen van zelfstandige ondernemers werd afgesloten. Daar komt nog bij het verstikkende fiscaal beleid, met een uitgesproken ijver om belasting te heffen.

Het afgelopen jaar is door waarnemers van economische rechten van het OCDH melding gemaakt van 400 aangiftes van schending van economische rechten van zelfstandigen. De meeste aangiftes hielden verband met de volgende handelingen: willekeurige interpretatie van de rechtsregel door het korps van optredende inspecteurs, ontbreken van rechtsbescherming en gebrek aan institutionele ondersteuning aan zelfstandigen, valse aanklachten inzake slechte of ontoereikende hygiënische omstandigheden, onwerkbaarheid van de wet, wanbetaling en schulden van staatsbedrijven aan zelfstandigen en leveranciers en corruptie van ambtenaren en inspecteurs.

Een ander voorbeeld van de schending van economische rechten in het huidige Cubaanse boekjaar was de willekeurige intrekking van de zelfstandigenvergunning van tientallen zelfstandigen die gebruik hadden gemaakt van het burgerrecht om publiekelijk van mening te verschillen met de Cubaanse regering. Als gevolg van het harde overheidsbeleid van “regulering” en beperking van private arbeid is in 2017 door het Ministerie van Arbeid en Sociale Zekerheid Besluit nr. 22/2017 gewezen, waarmee de uitgifte van vergunningen voor een belangrijke groep zelfstandige ondernemingen werd gestaakt. Het betreft onder andere de volgende ondernemingen: woningverhuur, koffiehuis, restaurants, schoonmaker-smeeder van motoren, ruilbemiddelaar en woningverkoop, smid, sportinstructeur, modeontwerper of kleermaker, feestorganisator, schoenenproducent- of verkoper, docent stenografie, typen of talen, docent muziek of andere kunstvormen, computerprogrammeur, reparateur elektronische apparaten, bijlesdocent, juwelier, reparateur van juwelierie, bouw, reparatie en onderhoud onroerende goederen, groothandelaar in landbouw- en veeteeltproducten, kraamverkoper of ambulante verkoper van landbouwproducten.

Een van ondernemingssectoren die het meest is getreiterd door de regering is de vervoerder. In februari zijn als gevolg hiervan belangrijke protestacties gehouden door particuliere vervoerders, hoofdzakelijk in Havana-stad en Santa Clara.

Maar ook de sector van de ambulante verkopers van vlees en groenten is slachtoffer geworden van inbeslagnames en hoge boetes, welke worden veroordeeld als oneerlijk en onrechtmatig. Politieagenten scheppen genoeg in het kwellen van deze kleine ondernemers, die hun werk en geld opofferen om een dienst te leveren aan de bevolking, die zo iets te eten heeft, aangezien de overheidswinkels steeds slechter functioneren. De inbeslagnames door de politie zijn toegenomen, met aanzienlijke verliezen voor de zelfstandigen, waarbij het toezicht en de repressie in het binnenland nog heviger zijn. Daarnaast bedragen de boetes die aan deze verkopers worden gegeven in veel gevallen 700 tot 1500 peso.

De complementaire en ondergeschikte status die door de Cubaanse overheid is toegekend aan het beperkte private en coöperatieve initiatief heeft gezorgd voor een flagrante en aanhoudende schending van de economische rechten van de 625 duizend universitair geschoolden van de actieve beroepsbevolking in Cuba in 2017, die op grond van de wet hun werk niet in de private sector mochten uitoefenen. Omdat het deze pro-

professionals niet was toegestaan om onafhankelijk in de private sector te werken waren zij gedwongen in het systeem van overheidsbedrijven te blijven, welke wordt gekenmerkt door een lage productiviteit, technologische veroudering, een gebrek aan werkgelegenheid, lage salarissen met weinig koopkracht door inflatie die niet in verhouding staan tot de maatschappelijke bijdrage die wordt geleverd.

Vanwege het voorgaande verrichtten bijna honderdduizend universitair geschoolden met zeer goede vaardigheden in 2017 activiteiten met een lage toegevoegde waarde of ambachten die in tegenstelling tot de private sector intellectueel weinig veeleisend zijn, terwijl private activiteiten gemiddeld tot 10 keer meer opbrengen dan activiteiten in de bedrijvensector van de overheid.

In Cuba is het nog steeds verboden voor Cubaanse staatsburgers om te investeren buiten [de beperkingen van] de werkvergunningen voor zelfstandigen.

Anderzijds wordt de Cubaanse beroepsbevolking die werkzaam is bij bedrijven met volledig of gemengd buitenlands kapitaal beschouwd als een pluspunt door de Cubaanse regering, die het salaris van de werknemer bepaalt, waarvan de regering zich tot 80% toe-eigent.

Duizenden werknemers in de zorg, het onderwijs, sport en bouwkunde worden naar het buitenland gestuurd als onderdeel van een strategie van export van diensten van de Cubaanse regering. De Cubaanse regering ontnemt deze werknemers 70% van het salaris dat de begunstigde landen hen betalen uit hoofde van "samenwerking", en velen moeten werken in omstandigheden die levensgevaarlijk zijn in landen met veel onveiligheid.

Conclusies

Andermaal werden de verwachtingen van miljoenen Cubanen in 2017 teleurgesteld. Ook velen die zich door opportunisme, angst of nalatigheid geen zorgen maken over de politieke repressie en zeggen dat de problemen van Cuba uitsluitend economisch zijn of dat de oplossing ligt in een verandering van de Amerikaanse politiek, hebben gezien hoe het optreden van de Cubaanse regering hun hoop op economische verbetering of een minder vijandig klimaat voor zakendoen heeft vernietigd.

Op economisch gebied waren de genomen maatregelen onvoldoende, inadequaat of geneutraliseerd door latere beslissingen. Op politiek gebied heeft de regering niet één hervorming van het politiek- en rechtssysteem ingevoerd om de meerderheid van de Cubaanse samenleving te erkennen, maar heeft zij het gebrek aan rechten en vrijheden, haar ijzeren grip op de politiek en de uitsluiting van personen met een afwijkende mening en opposenten in stand gehouden. Zoals reeds aangegeven is zij haar eigen armzalige plan van actualisering, met een paar bescheiden politieke elementen, zoals de hervorming van de Kieswet, niet eens nagekomen. De internationale mensenrechtenverdragen moeten nog steeds geratificeerd worden.

Wanneer Raúl Castro het formele presidentschap verlaat zal hij Cuba even arm achterlaten als dat hij het aantrof, maar daarnaast met een zorgwekkende sociale situatie. Orkaan Irma heeft aanzienlijke vernielingen

veroorzaakt aan de productieve infrastructuur van het land, maar heeft ook de zeer precare, armzalige en gevaarlijke levensomstandigheden van duizenden Cubanen blootgelegd, alsmede de inefficiëntie van de regering en haar volharding in het verhinderen dat anderen (inclusief haar eigen burgers) een actieve rol hadden bij het zoeken en implementeren van oplossingen.

De Cubaanse regering wilde of wil de Cubaanse realiteit niet onder ogen zien. Zij heeft de integrale hervorming die het land nodig heeft niet doorgevoerd. Wat wordt de volgende belofte of list om steun en “zege-ningen” te krijgen in 2018?

Vanuit het OCDH herhalen wij dat Cuba onmiddellijk een integrale hervorming nodig heeft op alle gebieden van het nationale leven: politiek, economie en recht, en waarbij de volledige uitoefening van alle mensenrechten wordt gewaarborgd. Even urgent voor Cuba is dat de regering in samenspraak met alle sectoren van het maatschappelijk middenveld efficiënt en concreet beleid invoert dat een antwoord biedt op de moeilijke huidige sociale realiteit, in het bijzonder wat betreft wonen, steun aan armen, alcoholisme en raciale discriminatie. Dit kan moeilijk bereikt worden zonder de bereidheid van de regering de realiteit en de eisen van de burgers in acht te nemen, en zonder de manier van José Martí om “met iedereen en voor iedereen” iets op te bouwen.

Madrid, 4 januari 2018

CUBAANS MENSENRECHTENOBSERVATORIUM (OCDH)

Tel: 0034609792994

comunicacion@observacuba.org

www.observacuba.org

observatorio cubano de derechos humanos

aan Hamerslag & Van Haren Advocaten
t.a.v. Mevr. Mr. J. Bravo Mougán
e-mail j.bravomougan@hvh-advocaten.nl
van Virginia Figueroa
datum 7 januari 2018
betreft Positie LHBTI Cuba

Geachte mevrouw Bravo Mougán,

Deze informatiebrief is geschreven in opdracht van mr. J. Bravo Mougán en gaat in op de positie van homoseksuelen en transgenders (LHBTI) in Cuba. In de brief wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

1. Willekeurige arrestaties omtrent LHBTI-ers in Cuba
2. Klachtenprocedure over homofobisch misbruik
3. Geweldsincidenten die recent hebben plaatsgevonden
4. Werkelijke maatschappelijke positie van LHBTI-ers in Cuba en houding van de overheid t.o.v. LHBTI-ers
5. Homofobie in de geschiedenis van Cuba

1. Willekeurige detenties

Op de webpagina van nieuwsuitzending Cuba en Miami, (juli 2017) is een film van Lázaro Mireles, ex-coördinator van CENESEX in de provincie van Matanza, te vinden (<http://www.cubaenmiami.com/lazaro-mireles-el-trabajo-de-mariela-castro-es-basura-y-manipulacion/>). In de film Lázaro Mireles verklaart dat LHBTI mensen in Cuba massaal door de politie worden vervolgd en gedetineerd onder valse beschuldigingen. Zelfs de geïnterviewde Lázaro Mireles is onder valse beschuldigingen in de Cubaanse gevangenis geweest en woont nu in Spanje, aangezien hij nooit meer mag terugkeren naar Cuba.

Op de webpagina van Martinoticias (13-11-2014) is een film te vinden over een rapportage over politie misbruik van LHBTI-ers (<https://www.martinoticias.com/a/cuba-homosexuales-santa-clara-dununcias-abuso-policia-/80128.html>). In de rapportage verklaren LHBTI-ers misbruikt te zijn door de politie van Santa Clara. Een situatie die zich volgens verslaggever Amado Gil, een activist voor de homogemeenschap op het eiland, uitstrekt over het gehele land. De rapportage bevat beschuldigingen van onrechtvaardige arrestaties van LHBTI-ers door politieagenten, slechts omdat ze samenscholen bij de zo genoemde "ontmoetingsplekken". De geïnterviewde LHBTI-ers verklaren in de film dat ze worden verjaagd, gearresteerd en seksueel misbruikt door politieagenten vanwege valse beschuldigingen.

Op de webpagina van Diario de Cuba (01-01-2017, bijlage 1) is een artikel gepubliceerd van Nelson Gandulla, een arts en LHBTI-rechtenactivist, die de oprichter was van het CENESEX Youth Network in Cienfuegos. Terwijl Gandulla een deel van CENESEX uitmaakte, was hij een publiek figuur. Hij werd zelfs in het Palacio de las Convenciones voor evenementen uitgenodigd. Alles veranderde in 2014. Toen ik condoms en brochures op een "ontmoetingsplaats" distribueerde, als activist van het National Center for Sex Education (CENSEX), gooide de politie me op de grond en dreigde met het

bekendmaken van homoseksualiteit van een professor van de universiteit van Cienfuegos. Ik diende een klacht in bij het hoofdkantoor van CENESEX in de provincie en schreef het aan het nationale hoofdkantoor, geregistreerd door Mariela Castro. Er was nooit een uitspraak. Daar leerde ik dat CENESEX de belangen van de gemeenschap niet echt verdedigde.

In het jaarrapport 2015 van het Inter-Amerikaans Hof voor Rechten van de Mens -CIDH- (Comisión Interamericana de Derechos Humanos) (2015, Bijlage 2) staat dat met betrekking tot politiemishandeling, leden van de politie homoseksuele mannen en lesbische vrouwen beboeten en detineren zodat ze niet circuleren in bepaalde gebieden op "ontmoetingsplekken" (plaatsen van homosocialisatie).

Een artikel op de website Diario de Cuba (21 oktober 2016, Bijlage 3) verwijst naar een onderzoek dat gepresenteerd was aan het Inter-Amerikaans Hof voor Rechten van de Mens (CIDH) door onafhankelijke belangenorganisaties van de LHBTI gemeenschap in Cuba. Het onderwerp van het onderzoek was de persistentie van houdingen van homofobie en institutionele transfobie die het land laat zien.

Het onderzoek was gebaseerd op 150 interviews met mensen op het eiland om meer te weten te komen over de situatie van discriminatie op basis van seksuele identiteit. Van het totale aantal geïnterviewden, waren er 87 slachtoffers van fysiek en verbaal geweld door de politie door middel van beledigingen, bedreigingen en willekeurige detenties.

Volgens het jaarrapport van de Cubaanse mensenrechten belangenorganisatie Cubaans Observatorium voor Mensenrechten (*Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-*) (Madrid, 4 januari 2017, Bijlage 4) worden de onafhankelijke activisten van LHBTI gemeenschappen, die buiten het etablissement functioneren, vervolgd, ze arresteren en ze worden opgeroepen om lange uren in het politiebureau voor verklaringen.

2. Klachten procedure over homofobisch misbruik

Een artikel op de website SEMlac CUBA verwijst naar een interview met jurist Manuel Vásquez Seijido, directeur van de juridische afdeling van het Nationaal Centrum voor Seksuele Opvoeding (CENESEX) (06-12-2016, Bijlage 5) over de afwezigheid van normen in de Cubaanse wet bij het aanpakken van gender-gerelateerd geweld. Vásquez Seijido is van mening dat er veranderingen nodig zijn in de wettelijke kaders van het land en dat de partijen die betrokken zijn bij het proces beter voorbereid moeten worden. Volgens Vásquez Seijido, is er in Cuba geen wettelijke norm die expliciet gender-gerelateerd geweld reguleert. In gevallen van misdaden tegen fysieke integriteit bevindt zich in het Wetboek van Strafrecht geen verzwarende omstandigheid die stelt dat de misdaad was ingegeven door haat of afkeer jegens een persoon vanwege hun geslacht, genderidentiteit of seksuele geaardheid. In het algemeen wordt dit niet gespecificeerd in het Wetboek van Strafrecht, noch in de aangifte, noch in het onderzoeksproces, noch in de mondelinge hoorzitting of het proces. Dit gebeurt ook omdat de wet op de strafvordering gender-gerelateerd geweld niet reguleert en naar zijn mening geen goede regulering van de behandeling van slachtoffers vormt. Volgens Vásquez Seijido kan deze rechtsonzekerheid op sociaal niveau genereerd worden, omdat er geen specifieke procedures zijn. Aan de andere kant is in het strafproces en in de definitie van wat als een misdaad wordt beschouwd en gesanctioneerd niet aangepast aan de feitelijke omstandigheden en kenmerken van de handeling van een gender-gerelateerde misdaad. Volgens Vásquez Seijido is de grootste impact voor de maatschappij, dat de ordehandhavers niet alle nodige en mogelijke bescherming geven, bijvoorbeeld in

het vooronderzoek. De autoriteiten en sectoren zijn dus niet hierbij betrokken want de voorbereiding van de juridische uitvoerders is onvoldoende.

Elaine Saralegui bericht op de website van Interpres Service en Cuba (2015, bijlage 6) dat er geen specifieke regels zijn in de Cubaanse Wet over gender-gerelateerd geweld. Bovendien komt het heel vaak voor dat Cubanen, als ze het over gender onderwerpen hebben, alleen aan mannen en vrouwen denken en ze geneigd zijn om andere expressies van genders die niet aan hetero normativiteit doen voorbij te gaan.

Het Cubaanse Wetboek van Strafrecht-Wet nr. 5- (Bijlage 7) bepaalt het klachtenproces voor een misdrijf in het artikel 116 als volgt: "ARTIKEL 116.- Iedereen die getuige is van het plegen van een strafbaar feit dat ambtshalve of op een andere manier kan worden vervolgd en er zeker van is dat het is gepleegd, is verplicht om onmiddellijk een rechtbank, aanklager, instructuur, politie-eenheid op de hoogte te brengen, of, in defect van deze, de militaire eenheid die zich het dichtst bij de plaats bevindt."

De webpagina van CiberCuba (10-11-2017, bijlage 8) bericht dat het nationale centrum voor seksuele opvoeding (CENESEX) een website bouwt om daden van schending van seksuele rechten om te klagen, zoals gerapporteerd door 'Martí Noticias'. Echter, activist Nelson Gandulla, die voorzitter is van de onafhankelijke organisatie, de Cubaanse Stichting voor LHBTI-rechten, was sceptischer over de functionaliteit van het systeem. Naar zijn mening is het een mechanisme dat wordt beperkt door de lage connectiviteit van het eiland en door de hoge kosten van internet. "Het mechanisme is altijd geweest, maar het reageert alleen op de mensen die de belangen van CENESEX volgen, nu zouden mensen daar niet moeten verhuizen en de klacht online kunnen indienen", Aldus Gandulla. Gandulla is ook bang dat de klachten in een vacuüm achterblijven en dat het gebrek aan management op basis van verbindingproblemen gerechtvaardigd is. Hetzelfde bericht was gepubliceerd op de webpaginas van Martinoticias en Murocubano (Nov 2017, bijlage 9)

3. Geweldsincidenten die recent hebben plaatsgevonden

De webpagina van Diario de Cuba (13-11-2017, bijlage 10) bericht dat José Enrique Morales Besada, een jong slachtoffer van homofobisch geweld die in Morón, Ciego de Avila woont, aan Mariela Castro, directrice van de Nationale Centrum voor Seksuele Opvoeding (CENESEX), vroeg zorg te dragen voor 'wat er gebeurt in Morón'. Morales Besada verspreidde een bericht waarin de autoriteiten van zijn volk werden beschuldigd van "discriminatie, nalatigheid, manipulatie van documenten" en "corruptie". In zijn meest recente Spaanstalige video (die te vinden is op http://www.diariodecuba.com/cuba/1510605004_35296.html, bijlage 10) beschreef de jongeman de situatie daar als "zorgelijk". Besada Morales zei dat hij "hulpeloos en gewond is in vele opzichten".

In een artikel met de titel "Ze vermoorden nog een homoseksueel in Villa Santa Clara", gepubliceerd op de website van Diario de Cuba (03-08-2015 Bijlage 11), noemen ze de volgende misdaden tegen LHBTI-ers: a) moord op Roberto Medina Hernández, homoseksueel, in Villa Santa Clara (2015), b) moord op acteurs Tony Díaz, homoseksueel (2014) en c) Miguel Navarro, homoseksueel, d) moord op Diosvany Munoz Robiana, transexueel met HIV (Pinar del Río 2015), e) een aanval met een hakmes (machete) op een lesbische vrouw in Cienfuegos. Volgens het artikel waren deze misdaden nooit officieel erkend

als gender-gerelateerd geweld. De auteur van het artikel Augusto Mangano is bezorgd dat wat er echt in het land gebeurt, niet wordt gemeld. Hij is van mening dat “..praten over verpakte homofobie bijna een misdaad is na de populaire overwinningen van CENESEX uitgeroepen door zijn directrice, Mariela Castro.”

Volgens de Spaanstalige televisie documentaire van America TV, die te vinden is op Youtube met de link <https://www.youtube.com/watch?v=mUDmwBkJzxw&t=12s>, is politie misbruik tegen LHBTI-ers buiten Havana gestegen. Volgens verslaggever Daniel Benitez van America Noticias zijn LHBTI-ers, die in de prostitutie werken in de provincie Holguín, vaker slachtoffer van seksuele uitbuiting. De slachtoffers worden gedwongen om seks te hebben met politieagenten tegen de dreiging om vastgehouden te worden. Benitez benadrukt dat de situatie in Havana beter is geworden, maar dat in de provincie, en vooral in Holguín, de situatie steeds kritischer wordt.

4. Werkelijke overheids- en maatschappelijke positie tegen LHBTI-ers

Het artikel “Opvallend veel Cubaanse Vluchtelingen: Schiphol lijkt Klein Havana” gepubliceerd in de website informatiecuba.wordpress.com (11-12-2017, bijlage 12) toont dat een opmerkelijk aantal vluchtelingen uit Cuba de afgelopen maanden asiel aanvraag in Nederland. Volgens de cliënten van de geïnterviewde asieladvocaten worden de mensenrechten van LHBTI-ers in Cuba voortdurend geschonden. Bovendien zijn de vluchtelingen heel kritisch over het werk van Mariela Castro (1962), de directeur van CENESEX, het Cubaanse centrum voor seksuele voorlichting. Castro, als dochter van de tegenwoordige president Raúl Castro, en nichtje van leider Fidel hoort tot de absolute elite van het door één partij geleide Cuba. Het is gezegd dat Castro alleen de LHBTI-ers, die tot haar partij horen, steunt en onafhankelijke belangengroepen voor LHBT's onderdrukt. De weinige mensen die jaarlijks een sekse-veranderende operatie kunnen aanvragen, moeten toestemming van een staatscommissie krijgen. ‘Als je vriendjes bent met Mariela Castro kun je je laten opereren, maar ben je dat niet: dan heb je het nakijken’, aldus advocaat. Volgens haar is de gelijkheid van niet-hetero's wat haar betreft een “sociaal-economische kwestie, maar dus geen sociaal-culturele”. Woordvoerder Philip Tjisma van het COC onderschrijft wel de kritiek op Cuba's LHBT-beleid en Mariela Castro. ‘Haar organisatie monopoliseert het thema, voor andere geluiden is geen plek.’ Ook Amnesty en Human Rights Watch zijn kritisch over de mensenrechten op Cuba.

In de film van Martinoticias (26-05-2017) die te vinden is op youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=BXIwNVY3AAM&feature=youtu.be>) staat er een interview met activist Ignacio Estrada over schendingen van mensenrechten van LHBTI-ers. Het gaat over de beschuldigingen van mensenrechtenschendingen die gemeld zijn door onafhankelijke LHBTI rechten activisten in de World Out Games evenement in Miami- een evenement voor de verdediging van de LHBTI gemeenschap. In de video legt Estrada uit dat de LHBTI-ers die tegen het Castro regime staan worden gediscrimineerd, opgejaagd en misbruikt. Vooral de LHBTI-ers die HIV positief zijn, worden gediscrimineerd bij de behandelingen in gezondheidscentra. Estrada benadrukt dat dergelijke misbruiken vooral mogelijk zijn door de applicatie van de Wet van de Pre-criminele Sociale Gevaarlijkheid.

5. Homofobie in de geschiedenis van Cuba

In een artikel van de webpagina Conexión Cubana over homofobie in de geschiedenis van Cuba (2016, bijlage 13) staat dat de Cubaanse maatschappij homofobie heeft geërfd van Fidel Castro's regime. Fidel Castro startte zijn vervolging van de homoseksuelen in 1965 door het institutionaliseren van de concentratiekampen, bekend als militaire eenheden om productie te helpen (Unidades Militares de Ayud a la Producción-UAMP). Vele mensen pleegden zelfmoord en andere werden geestelijk ziek vanwege de constante angst om gearresteerd te worden. Het idee van deze concentratiekampen werd breed gedragen en goedgekeurd door de Cubaanse maatschappij. Na de institutionalisering van de concentratiekampen (UAMP) spreidde zich een nieuwe stroom van homofobie over Cuba. Voor de creatie van de concentratiekampen (UAMP) was homoseksualiteit breed getolereerd in Cuba. Het doel van de concentratiekampen (UAMP) was om angst in de populatie te creëren. De schade veroorzaakt door de concentratiekampen is niet te repareren, aangezien het een homofobie bewerkstelligde in het land en was de eerste officiële politieke actie, die Cubaanse mensen tegenover elkaar zette.

In de film, gepubliceerd in juni 2016 op youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=AEmyfpG0aDU>), staat een openbare homofobische toespraak van Fidel Castro, waarbij hij homoseksuelen ridiculiseert en verklaart dat een "socialistische maatschappij dat soort degeneratie niet kan accepteren".

Ik hoop dat u de gevonden informatie kunt gebruiken. Eventuele aanvullende vragen beantwoord ik graag.

Lexinter

International Legal Consultant
In the Netherlands

Jasmijnlaan 69
1187 EL Amstelveen
The Netherlands

E: info@lexinter.nl
M: +31 (0)6 43077419

Btw: NL254958862B01
KvK: 69053111

www.lexinter.nl

Informatie over de auteur

Virginia Figueroa is een notaris en jurist afkomstig uit Guatemala. Naast de opleiding Recht en Notariële Studies aan de Universiteit Rafael Landívar van Guatemala heeft ze de master International Business Law aan de Universiteit van Utrecht behaald. Ze heeft meer dan 15 jaar ervaring als jurist in zowel Guatemala als Nederland. Naast juridische werkzaamheden heeft ze verschillende werkzaamheden verricht binnen non-gouvernementele organisaties (NGO's) op het gebied van mensenrechten. Ze is oprichter van Lexinter, een juridisch adviesbureau op het gebied van verschillende rechtsgebieden en met betrekking tot verhoudingen tussen Latijns Amerika en Nederland (Europa). Verder verricht ze opdrachten voor advocaten en particulieren, waaronder juridisch onderzoek. Verwezen wordt naar haar webpagina <http://www.lexinter.nl/tekstpages/who-is-lexinter.html>.

Met vriendelijke groet,

Virginia Figueroa LLM
Lexinter

www.lexinter.nl
06430774190

BIJLAGEN

Alle gebruikte bronnen zijn Spaanstalig (behalve bijlage 12) en zijn vertaald met behulp van Google Translate.

Bijlage 1

http://www.diariodecuba.com/derechos-humanos/1482845319_27699.html

Nelson Gandulla: Reclamar los derechos LGBTI cuesta más caro que ser homosexual

La Habana, 1 de Enero de 2017

Nelson Gandulla, médico y activista por los derechos **LGBTI**, fue fundador de la Red de Jóvenes del CENESEX en Cienfuegos. Mientras formó parte de esta, fue una figura pública, lo invitaban a eventos incluso en el Palacio de las Convenciones. Todo cambió en 2014. "Entre febrero y marzo de ese año, hubo una ola represiva en los sitios de encuentro. Esposaban a las personas LGBTI y las tenían en la carretera durante horas, como a delincuentes", recuerda. "Levantaban actas de advertencia, ponían multas, según ellos por exhibicionismo público, pero para ver qué sucede en un sitio de encuentro debes entrar".

¿También fue detenido?

Repartía condones y folletos en el sitio, como activista del **Centro Nacional de Educación Sexual** (CENESEX). Los policías me tiraron al piso, amenazaron a un profesor universitario de Cienfuegos con divulgar su homosexualidad. Me quejé a la jefatura del CENESEX en la provincia y escribí a la sede nacional, dirigida por **Mariela Castro**. Nunca hubo pronunciamiento. Ahí supe que el CENESEX no defendía realmente los intereses de la comunidad.

En 2014 fundó la Fundación Cubana por los Derechos LGBTI. Le ha costado más caro que ser gay.

La Seguridad del Estado iba a la Facultad a presionarme. Intentaron que mis compañeros me hicieran la vida imposible y que los profesores me desaprobaran, pero ellos siempre me defendieron y pude graduarme.

¿Por qué te citó la Seguridad recientemente?

Pudo ser por nuestras reuniones con organizaciones LGBTI en Europa, nuestra presencia en los foros de Juventud y Minorías en la ONU.

Desde septiembre la Fundación edita el boletín *Despertar*, único impreso en Cuba, con información sobre tema LGBTI de la Isla y el mundo. Ahora no solo amenazaron mi integridad física y la de mi familia, sino con impedirme salir del país y encarcelarme por desacato a la autoridad de Mariela Castro.

Exigimos al CENESEX hacer la labor para la que fue creado.

Dijeron que no permitirían más reuniones ni actividades de la fundación, ni campañas como la del matrimonio igualitario, ni debates sobre la Declaración Universal de Derechos Humanos ni la Constitución. Consideramos importante que la comunidad LGBTI conozca sus derechos y los ejerza.

Sobre el desacato a Mariela Castro respondí que, según la Constitución, las instituciones y funcionarios públicos deben responder quejas y planteamientos de los ciudadanos en un plazo de 60 días. De violarlo, el ciudadano puede demandarlos ante el Fiscal General de la República. Yo podría demandarla; desde enero la Fundación le envió una carta pidiéndole un diálogo sobre los problemas de la comunidad LGBTI. No ha respondido. Los agentes solo atinaron a decirme: "Pero no vas a hacerlo, ¿verdad?"....."

Bijlage 1 Vertaling naar het Nederlands

Nelson Gandulla
Havana, 1 januari 2017

LHBTI-rechten claimen kost meer dan homoseksueel zijn

Nelson Gandulla, een arts en LHBTI-rechtenactivist, was de oprichter van het CENESEX Youth Network in Cienfuegos. Terwijl hij er deel van uitmaakte, was hij een openbare figuur, hij werd zelfs in het Palacio de las Convenciones voor evenementen uitgenodigd. Alles veranderde in 2014. "Tussen februari en maart van dat jaar was er een hardhandig optreden op sites vergadering. Handboeien LHBTI en waren op de weg voor uren, als criminelen," herinnert hij zich. "Ze zouden waarschuwingsdocumenten afgeven, ze zouden boetes afgeven, volgens hen voor openbaar exhibitionisme, maar om te zien wat er gebeurt in een ontmoetingsplaats die je moet invoeren". Is hij ook gearresteerd? Hij distribueerde condooms en brochures op de site, als activist van het National Center for Sex Education (CENSEX). De politie gooide me op de grond, bedreigde een universiteitsprofessor van Cienfuegos met het bekendmaken van zijn homoseksualiteit. Ik diende een klacht in bij het hoofdkantoor van CENESEX in de provincie en schreef het aan het nationale hoofdkantoor, geregisseerd door Mariela Castro. Er was nooit een uitspraak. Daar leerde ik dat CENESEX de belangen van de gemeenschap niet echt verdedigde. In 2014 richtte hij de Cubaanse stichting op voor LHBTI-rechten. Het heeft meer gekost dan homo zijn. De staatsveiligheid ging naar de faculteit om me onder druk te zetten. Ze probeerden mijn leven ellendig te maken en de leraren keuren het af, maar ze verdedigden me altijd en ik kon afstuderen. Waarom ben je onlangs door Security geroepen? Het zou kunnen komen door onze ontmoetingen met LHBTI-organisaties in Europa, onze aanwezigheid op de fora voor Jeugd en Minderheden bij de VN. Sinds september publiceert de Stichting de Awakening-nieuwsbrief, de enige die op Cuba wordt gedrukt, met informatie over LHBTI-kwesties op het eiland en in de wereld. Nu bedreigden ze niet alleen mijn fysieke integriteit en die van mijn familie, maar verhinderden ze me ook om het land te verlaten en gevangen te zetten voor minachting van het gezag van Mariela Castro. We eisen dat CENESEX het werk doet waarvoor het is gemaakt. Ze zeiden dat ze niet meer vergaderingen of activiteiten van de stichting zouden toelaten, noch campagnes zoals die van een gelijk huwelijk, noch debatten over de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens noch de Grondwet. We vinden het belangrijk dat de LHBTI-gemeenschap hun rechten kent en uitoefent. Met betrekking tot de minachting van Mariela Castro antwoordde ik dat openbare instellingen en ambtenaren volgens de Grondwet binnen een termijn van 60 dagen moeten reageren op klachten en verklaringen van burgers. Als ze het overtreden, kan de burger ze vervolgen voor de procureur-generaal van de Republiek. Ik zou haar aanklagen; sinds januari stuurde de Stichting hem een brief waarin hij hem vroeg om een dialoog over de problemen van de LHBTI-gemeenschap. Hij heeft niet gereageerd. De agenten slaagden er alleen in om me te vertellen: "Maar je gaat het niet doen, toch?..."

Bijlage 2

<file:///C:/Users/Eigenaar/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/E4QB6IE8/informeannual2015-cap4-cuba-es.pdf>

4. Personas LHBTI

71. Durante el 2015, la Comisión recibió información en relación con avances y desafíos de la protección de los derechos de las personas lesbianas, gays, bisexuales y trans (LGBT)¹²⁸ en Cuba. Desde hace varios años, la CIDH ha tomado conocimiento de las iniciativas adelantadas por el Centro Nacional de Educación Sexual (CENESEX), adscrito al Ministerio de Salud Pública y dirigido por Mariela Castro, en favor de la promoción y protección de los derechos de personas LGBT. La CIDH toma nota que en años recientes ha habido avances legislativos, tales como la prohibición de discriminación laboral con base en la orientación sexual en 2013, y de política en relación con las medidas adoptadas por CENESEX. Estas medidas también han promovido la visibilidad de personas LGBT en la sociedad cubana. Sin embargo, persisten preocupantes desafíos en relación con la protección y garantía de los derechos de personas LGBT en Cuba, y respecto de defensores y defensoras LGBT que son críticas del gobierno. Durante este período, la CIDH continuó recibiendo información sobre asesinatos de personas LGBT, instancias de abuso policial, discriminación contra personas LGBT que provienen de otras provincias en La Habana, discriminación contra personas trans en cuanto a salud, educación y empleo y discriminación contra defensoras y defensores de derechos de personas LGBT.

72. La CIDH reconoce los esfuerzos estatales para visibilizar la problemática que enfrentan las personas LGBT en Cuba. Por ejemplo, el 16 de mayo de 2015, Mariela Castro lideró una marcha contra la homofobia y transfobia que tuvo lugar en la ciudad Las Tunas¹²⁹. Organizaciones de la sociedad civil independientes también reconocen los esfuerzos de parte del CENESEX en materia de capacitaciones a funcionarios estatales sobre derechos de personas LGBT, a pesar de que indican que continúan las situaciones de abuso policial hacia personas LGBT¹³⁰. Sin embargo, las actuaciones de CENESEX han sido criticadas por organizaciones y activistas LGBT que no se encuentran alineadas por la postura del gobierno¹³¹. Así, si bien la CIDH ha sido informada que desde 2008 personas trans han recibido cirugías de manera gratuita, bajo el sistema nacional de salud, activistas críticos del gobierno alegan que menos de 30 personas se han beneficiado de estos procedimientos¹³². Sin embargo, la CIDH ha recibido información que indica que las personas trans que deseen acceder a este beneficio deben primeramente firmar un documento en el que indican su afiliación y compromiso con la ideología del gobierno¹³³. Asimismo, algunos activistas LGBT critican al gobierno pues, aunque Mariela Castro ha apoyado públicamente el matrimonio igualitario, no consideran que haya una verdadera intención de protegerlo¹³⁴.

73. En cuanto al abuso policial, según la información recibida, miembros de la policía en La Habana multan y procesan a hombres gays y mujeres lesbianas para que no circulen en ciertas zonas y en “sitios de encuentro” (lugares de “homosocialización”)¹³⁵. Asimismo, se reportó que las mujeres trans sufren constantemente de instancias de abuso policial¹³⁶. La CIDH ha recibido información también sobre los altos niveles de extorsión a los que son sometidos hombres gay o mujeres trans que ejercen trabajo sexual, quienes deben dar dinero o favores sexuales para evitar ser detenidos¹³⁷. La CIDH insta al Estado de Cuba a adoptar todas las medidas necesarias, a través del CENESEX, o de alguna otra entidad estatal para garantizar que las personas LGBT no sean sometidas a tortura, y tratos crueles, inhumanos y degradantes por parte de agentes de la policía. Estas acciones pueden incluir la adopción de protocolos para las instancias policiales, la realización de entrenamientos en materia de derechos humanos y diversidad sexual y de género, así como el fortalecimiento de los mecanismos de denuncia e investigación de estos casos.

74. En relación con los asesinatos, la CIDH fue informada del asesinato de Marcel Rodríguez Zayas, hombre gay, quien fuera asesinado en su residencia del Vedado a principios de 2015, y el 23 de agosto de 2015 se reportó que no había aún avances en la investigación¹³⁸. La CIDH fue informada del asesinato de Yosvani Muñoz Robaina, mujer trans de 24 años, conocida como “La Eterna”, en un parque en la ciudad de Pinar del Río el 26 de abril de 2015. Según se reporta, murió a consecuencia de “andanada de piedras que le lanzó un grupo de adolescentes, mientras la víctima se encontraba en el parque Roberto Amarán”¹³⁹. Según información recibida en julio de 2015 habrían arrestado a dos personas, presuntas culpables de este crimen¹⁴⁰. Organizaciones de la sociedad civil denuncian que no existen investigaciones en los casos de asesinatos de personas LGBT, y que únicamente ha sido sancionado un caso de homicidio en 2015, pero aducen que se trataba de un caso muy conocido mediáticamente y es por ello que no habría quedado impune¹⁴¹. La CIDH insta al Estado de Cuba a que continúe y que intensifique los esfuerzos para garantizar que se investigue con debida diligencia estos asesinatos de personas LGBT en Cuba, incluyendo que se abran líneas de investigación que tomen en cuenta si estos asesinatos fueron cometidos por prejuicio relacionados con la orientación sexual y la identidad de género de las víctimas. La investigación y sanción de estos crímenes evita la impunidad y la repetición de estos actos.

75. El 19 de octubre de 2015, la CIDH celebró una audiencia pública sobre la situación de derechos de personas LGBT en Cuba, durante la cual lamentó la falta de presencia de representantes del Estado cubano. En dicha audiencia, las organizaciones peticionarias presentaron una investigación basada en encuestas realizadas a 150 personas de la comunidad LGBTI (26 lesbianas, 91 gays, 19 bisexuales, 22 mujeres expresaron haber sufrido violencia y discriminación en el seno familiar, y que 13 de las 22 mujeres trans encuestadas indicaron haber sido discriminadas en el ámbito de la salud¹⁴³. Durante dicha audiencia, las organizaciones peticionarias solicitaron al Estado, entre otros, (1) participar activamente del espacio político ante la OEA y el Sistema Interamericano de Derechos Humanos; (2) adoptar las medidas necesarias para difundir en todo el país los instrumentos internacionales de protección de derechos humanos, incluyendo los del Sistema Interamericano de Derechos Humanos; (3) cesar las acciones de hostigamiento y persecución de las organizaciones de la sociedad civil independientes, y aquellas independientes que trabajan en derechos de personas LGBT; (4) recopilar datos sobre la situación general de derechos humanos de personas LGBT, en particular sobre los derechos económicos, sociales y culturales; (5) garantizar el derecho a la educación de personas LGBT, en particular las personas trans, sin discriminación; y (6) asegurar que no se discrimine a las personas trans en el acceso a las transformaciones corporales con base en motivos raciales o de otra índole.

76. Según información recibida, muchas mujeres trans cubanas se ven forzadas a ejercer trabajo sexual, por que no consiguen otro trabajo, y no reciben apoyo por parte del gobierno para el acceso a la educación, el empleo formal y otros servicios¹⁴⁵. Según se informa, la discriminación hacia personas trans es aún mayor en las provincias fuera de la capital¹⁴⁶. La CIDH observa que las regulaciones migratorias internas de Cuba que no permiten que las y los cubanos que viven en provincias fuera de La Habana puedan residenciarse en dicha ciudad, hace que muchas personas LGBT que migran del interior del país en busca de oportunidades de empleo o para ejercer trabajo sexual para sobrevivir o huyendo del prejuicio y la discriminación que suelen estar más arraigados en las zonas fuera de la capital, sean detenidos y deportados a sus lugares de origen al interior del país¹⁴⁷. La CIDH ya ha mostrado preocupación por estas restricciones al derecho de residencia en Cuba y ha solicitado al Estado la derogación del Decreto 217 de 1997, instando al gobierno a que adopte todas las medidas.

4. LHBTI Mensen

71. In de loop van 2015 heeft de Commissie informatie ontvangen over de vooruitgang en de uitdagingen bij de bescherming van de rechten van lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgenders (LGBT's) 128 mensen in Cuba. Sinds enkele jaren heeft de Commissie kennis genomen van de door het Nationaal Centrum voor Seksuele opvoeding (CENESEX) initiatieven, onder het ministerie van Volksgezondheid en geregistreerd door Mariela Castro, ten gunste van de bevordering en bescherming van de rechten van holebi's . De IACHR merkt op dat er de afgelopen jaren wetgevingsvooruitgang is geweest, zoals het verbod op discriminatie op grond van arbeid in 2013 op basis van seksuele geaardheid, en beleid met betrekking tot de door CENESEX aangenomen maatregelen. Deze maatregelen hebben ook de zichtbaarheid van LHBT-mensen in de Cubaanse samenleving bevorderd. Er zijn echter nog steeds zorgelijke uitdagingen met betrekking tot de bescherming en de garantie van de rechten van LGBT-personen in Cuba, en met betrekking tot LHBT-verdedigers die kritisch staan tegenover de regering. Tijdens deze periode bleef de Commissie om informatie te ontvangen over moorden op holebi's, gevallen van mishandeling door de politie, discriminatie van LGBT mensen die afkomstig zijn uit andere provincies in Havana, discriminatie van transgenders in de gezondheidszorg, onderwijs en werkgelegenheid en discriminatie van verdedigers en verdedigers van LGBT-rechten.

72. De IACHR erkent de inspanningen van de staat om de problemen van LGBT-personen in Cuba zichtbaar te maken. Op 16 mei 2015 leidde Mariela Castro bijvoorbeeld een mars tegen homofobie en transfobie die plaatsvond in de stad Las Tunas¹²⁹. Onafhankelijke maatschappelijke organisaties erkennen ook de inspanningen van CENESEX op het gebied van opleiding van overheidsfunctionarissen over de rechten van LGBT-personen, hoewel zij aangeven dat politie-misbruik voortduurt jegens LHBT-personen¹³⁰. De acties van CENESEX zijn echter bekritiseerd door LGBT-organisaties en activisten die niet op één lijn zitten met de positie van de overheid¹³¹. Hoewel de IACHR op de hoogte is gesteld dat trans-mensen sinds 2008 gratis operaties hebben ontvangen, beweren kritische activisten van de regering dat in 2008 minder dan 30 mensen van deze procedures hebben geprofiteerd¹³². De IACHR heeft echter informatie ontvangen die aangeeft dat transgenders die toegang willen tot deze uitkering, eerst een document moeten ondertekenen waarin ze aangeven dat ze banden hebben met en zich inzetten voor de ideologie van de overheid¹³³. Evenzo bekritisieren sommige LGBT-activisten de regering omdat, hoewel Mariela Castro het gelijkwaardige huwelijk publiekelijk heeft gesteund, ze niet van mening zijn dat er een echte intentie is om het te beschermen¹³⁴.

73. Zoals voor de mishandeling door de politie, volgens de informatie ontvangen, de leden van de politie in Havana Multan en vervolging van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen niet circuleren in bepaalde gebieden en "ontmoetingsplaatsen" (plaatsen van de "homosocialization") ¹³⁵. Evenzo werd gemeld dat transvrouwen voortdurend te maken hebben met gevallen van politiemisbruik¹³⁶. De Commissie heeft ook informatie ontvangen over de hoge niveaus van afpersing, waaraan ze worden blootgesteld homoseksuele mannen en trans vrouwen die in de prostitutie, die geld of seksuele gunsten om te voorkomen dat detenidos¹³⁷ moet geven. De IACHR dringt er bij de staat van Cuba om alle noodzakelijke maatregelen te nemen, door de CENESEX, of een andere overheidsinstelling om ervoor te zorgen dat holebi's niet blootgesteld aan marteling en wrede, onmenselijke en vernederende behandeling door agenten politie. Deze acties kunnen bestaan uit het aannemen van protocollen voor politie-agentschappen, het geven van trainingen over mensenrechten en seksuele en genderdiversiteit, evenals het versterken van de mechanismen voor het melden en onderzoeken van deze gevallen.

74. In verband met de moorden, is de Commissie in kennis gesteld van de moord op Marcel Rodriguez Zayas, homoseksuele man die in zijn woonplaats in Vedado werd vermoord in begin 2015 en 23 augustus 2015 meldde dat er nog vooruitgang het onderzoek¹³⁸. De IACHR werd in kennis gesteld van

de moord op Yosvani Muñoz Robaina, trans 24-jarige vrouw, die bekend staat als "de Eeuwige" in een park in de stad van Pinar del Rio, op 26 april 2015. Hij verluiddt overleden als gevolg van de "salvo stenen die een groep tieners naar hem gooide, terwijl het slachtoffer in het Roberto Amarán-park was"139. Volgens informatie die in juli 2015 werd ontvangen, werden twee personen die vermoedelijk schuldig waren bevonden aan deze misdaad gearresteerd140. Het maatschappelijk middenveld klagen dat er geen onderzoek in gevallen van moord op holebi's, en dat alleen is gesanctioneerd een moordzaak in 2015, maar stelt dat dit was een bekende geval mediaal en dat is de reden waarom er zou bleef ongestraft141. De IACHR dringt er bij de staat van Cuba voort te zetten en inspanningen te intensiveren om ervoor te zorgen dat ze te onderzoeken met de vereiste zorgvuldigheid deze moorden van LGBT mensen in Cuba, met inbegrip van die onderzoekslijnen die rekening houden met de vraag of deze moorden werden gepleegd door vooroordelen geopend gerelateerde met de seksuele geaardheid en genderidentiteit van de slachtoffers. Het onderzoek en de bestraffing van deze misdaden vermijdt straffeloosheid en de herhaling van deze daden.

75. Op 19 oktober 2015 heeft de Commissie een openbare hoorzitting over de situatie van de mensenrechten van de LGBT mensen in Cuba, waarin hij het gebrek aan aanwezigheid van vertegenwoordigers van de Cubaanse staat klaagde. Tijdens deze hoorzitting presenteerden organisaties van indieners een onderzoek op basis van enquêtes onder 150 mensen uit de LHBTI-gemeenschap (26 lesbiennes, 91 homo's, 19 biseksuelen, 22 vrouwen die geweld en discriminatie binnen het gezin leden, en 13 van de 22 Betrokken transgendervrouwen gaven aan dat zij gediscrimineerd waren op het gebied van gezondheid.143 Tijdens die hoorzitting hebben indieners onder meer aan de staat gevraagd om (1) actief deel te nemen aan de politieke ruimte voor de OAS en het inter-Amerikaanse mensenrechtensysteem; de nodige maatregelen nemen om in het gehele land internationale instrumenten ter bescherming van de mensenrechten, inclusief die van het Inter-Amerikaanse mensenrechtensysteem, te verspreiden (3) het kwellen en vervolgen van onafhankelijke maatschappelijke organisaties en onafhankelijke werken aan de rechten van LGBT'ers; (4) gegevens verzamelen over de algemene mensenrechtensituatie van LHBT's, in het bijzonder over economische, sociale en culturele rechten; (5) het recht op onderwijs van LHBT-personen, met name transgenders, zonder discriminatie garanderen; en (6) ervoor te zorgen dat trans-mensen niet gediscrimineerd worden bij toegang tot lichamelijke transformaties op basis van raciale of andere motieven.

76. Volgens de ontvangen informatie worden veel trans-Cubaanse vrouwen gedwongen om deel te nemen aan sekswerk, omdat zij geen andere baan krijgen en zij geen steun van de overheid krijgen voor toegang tot onderwijs, formele werkgelegenheid en andere diensten145. Naar verluidt is de discriminatie van transgenders zelfs groter in de provincies buiten de hoofdstad146. De IACHR merkt op dat de interne migratievoorschriften van Cuba die Cubanen die in provincies buiten Havana wonen niet toestaan om in die stad te verblijven, betekenen dat veel LGBT-mensen migreren vanuit het binnenland om werk te zoeken of het uitoefenen van sekswerk om te overleven of te vluchten voor vooroordelen en discriminatie die de neiging hebben meer te zijn verschanst in gebieden buiten de hoofdstad, worden vastgehouden en gedeporteerd naar hun plaatsen van herkomst in het binnenland van het land147. De IACHR heeft reeds zijn bezorgdheid geuit over deze beperkingen van het recht op verblijf in Cuba en heeft de staat verzocht decreet nr. 217 van 1997 in te trekken, en er bij de regering op aan te dringen alle maatregelen te nemen.

Bijlage 3 http://www.diariodecuba.com/derechos-humanos/1445440725_17626.html

La homofobia y transfobia institucional persisten en Cuba, según un estudio independiente

Organizaciones independientes de la comunidad LGBTI en la Isla denunciaron en el marco del periodo 156 de sesiones de la Corte Interamericana de Derechos Humanos (CIDH) el lunes la grave situación de su colectivo en Cuba. Los activistas presentaron un estudio al respecto que muestra la persistencia de actitudes de homofobia y transfobia institucional en el país. La investigación se basó en 150

entrevistas a personas de la Isla para conocer la situación de la discriminación en base a la identidad sexual, explicó Juana Mora, líder de la Fundación Arco Iris Libre de Cuba, extrabajadora del CENSEX. Del total de entrevistados, 87 reconocieron haber sido víctimas de violencia física y verbal por parte de la policía mediante insultos, amenazas y detenciones arbitrarias. Un total de 45 aseguró haber sido discriminado a nivel laboral, con despidos y acoso en el trabajo. 67 personas admitieron haber padecido violencia y discriminación en el seno intrafamiliar, con insultos y expulsión de sus hogares, la mayoría del interior de la Isla. Las personas del interior del país padecen, según el estudio, un mayor grado de discriminación por parte de la policía, que los extorsiona y deporta desde la capital a sus lugares de origen. El nivel de discriminación es superior si se trata de personas transexuales y más si al mismo tiempo son afrodescendientes. El estudio revela que la mayoría de personas de la comunidad LGBTI en Cuba desconoce los instrumentos internacionales y regionales de protección de sus derechos. Jurídicamente el estudio determinó que en la Isla existe una considerable ausencia de beneficios para la comunidad LGBT, principalmente en beneficio de la población transexual. Al mismo tiempo, los activistas denuncian con su estudio que no existen datos oficiales de cuántas personas han sido asesinadas por cuestión de identidad sexual y género. "Los casos no se han investigado de manera adecuada, solo un solo caso porque tuvo visibilidad mediática", afirmó Juana Mora. La exposición de los activistas cubanos acabó con una serie de recomendaciones al Gobierno cubano. Instaron al Gobierno a reintegrarse a la Organización de Estados Americanos (OEA) y al sistema interamericano de protección de los derechos humanos. Solicitaron al Gobierno que divulgue por todo el país los instrumentos de derechos humanos del sistema universal e interamericano. Al mismo tiempo, pidieron el cese de la represión contra los líderes de organizaciones independientes en general y del ámbito LGBTI. Al mismo tiempo, reclamaron al Gobierno que recoja información sobre la situación del colectivo en la Isla y que lleve a cabo políticas diferenciadas en su beneficio. La exposición ante la CIDH fue a cargo de miembros de la Alianza Arcoiris Libre de Cuba, RED-Trans Fantasía, Fundación por los derechos de la Comunidad LGBTI y Divina Esperanza.

Bijlage 3 Vertaling naar het Nederlands

Institutionele homofobie en transfobie blijven bestaan in Cuba, volgens een onafhankelijke studie

Onafhankelijke organisaties van de LHBTI-gemeenschap op het eiland gerapporteerd onder de periode van de sessies van het Inter-Amerikaans Hof voor de Rechten van de Mens (ICHR) over het lot van hun collectieve in Cuba. Los activisten 156 presenteerde een studie over het tonen van de persistentie houding van institutionele homofobie en transfobie in de country. The onderzoek is gebaseerd op 150 interviews met mensen op het eiland om de situatie van discriminatie op grond van seksuele identiteit vast te stellen, zei Juana Mora, hoofd van de Rainbow Cuba Libre Foundation, voormalig CENSEX-werker. Van het totale aantal geïnterviewden, 87 toegelaten tot het slachtoffer van fysiek en verbaal geweld door de politie door beledigingen, bedreigingen en willekeurige detenties. In totaal werden 45 mensen gediscrimineerd op het werk, met ontslagen en intimidatie op het werk. 67 mensen gaf toe leed geweld en discriminatie in de binnenlandse borst, met beledigingen en uitzetting uit hun huizen, het grootste deel van het binnenland van het eiland. De mensen in het land te lijden, volgens de studie, een hogere mate van discriminatie door de politie, die geld afpersde en hen van de hoofdstad naar hun

plaats van herkomst stuurde. Het niveau van discriminatie is hoger als het transgender personen zijn en meer als ze tegelijkertijd Afro-afstammelingen zijn. De studie laat zien dat de meerderheid van de mensen in de LHBTI-gemeenschap op Cuba niet de internationale en regionale instrumenten kennen voor de bescherming van hun rechten. Juridisch, de studie vastgesteld dat er een aanzienlijke afwezigheid van voordelen voor de LGBT-gemeenschap op het eiland, vooral in het voordeel van de transseksuele bevolking. Tegelijkertijd klagen activisten met hun studie af dat er geen officiële gegevens zijn over hoeveel mensen zijn gedood vanwege hun seksuele identiteit en geslacht. "De zaken zijn niet goed onderzocht, maar een zaak die media-exposure," zei hij Juana Mora. La tentoonstelling van Cubaanse activisten eindigde een reeks aanbevelingen aan de Cubaanse regering. Ze drongen er bij de regering op aan zich opnieuw bij de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) en het inter-Amerikaanse systeem voor de bescherming van de mensenrechten aan te sluiten. Ze verzochten de regering om in het hele land de mensenrechteninstrumenten van het universele en inter-Amerikaanse systeem te verspreiden. Tegelijkertijd riepen zij op tot een einde aan de repressie tegen de leiders van onafhankelijke organisaties in het algemeen en het LHBTI-veld. Tegelijkertijd vroegen ze de regering om informatie te verzamelen over de situatie van het collectief op het eiland en om gedifferentieerde beleidsmaatregelen in hun voordeel uit te voeren. De tentoonstelling voor de Commissie werd gegeven door leden van de Rainbow Alliance Cuba Libre, RED-Trans Fantasy Stichting voor de rechten van LHBTI Gemeenschap en Divine Hope.

Bijlage 4

file:///C:/Users/Eigenaar/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/H68NRVQI/InformeDD_HH2016_CYMFIL20170104_0001.pdf

Het jaarrapport van de Cubaanse mensenrechten belangenorganisatie Cubaans Observatorium voor Mensenrechten (*Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-*) (Madrid, 4 januari 2017)

En el país de la revolución reclamar los derechos LGBTI cuesta más caro que ser homosexual.

Las organizaciones de la comunidad de lesbianas, gays, bisexuales, transgénero e intersexuales (LGBTI) de la sociedad civil cubana han visto vulnerados sus derechos durante el año 2016. El trabajo de los activistas de estas organizaciones se desarrolla en un escenario hostil ya que el gobierno cubano impide su legalización, lo que les obliga a realizarlo de forma ilegal, razón por la que sistemáticamente se viola su derecho a la libertad de expresión impidiendo su participación en eventos nacionales e internacionales. Una de estas organizaciones es la Fundación Cubana por los Derechos LGBTI, fundada en 2014 y que lidera el Dr. Nelson Gandulla. Los activistas de esta organización son acosados por miembros de la seguridad de estado, les persiguen, arrestan, y les citan a declarar por largas horas en las dependencias policiales, también impiden la celebración de actividades sitiando las sedes y tomando fotografías de todas las personas que entran y salen del lugar, coaccionando así su libertad e impidiendo que participen en estos actos. Sus teléfonos, correos electrónicos y redes sociales son intervenidos, y muchas veces bloqueados, para impedir la comunicación con el exterior. Son especialmente violentos los operativos policiales dirigidos contra la comunidad Trans (transexuales y transgénero), uno de los colectivos más vulnerable en la isla, que además no poseen oportunidades laborales ni de formación, ya que fueron excluidas del código de trabajo aprobado en Cuba, donde no consta la identidad de género. El gobierno cubano no ha legislado a favor de la comunidad LGBTI por lo que ésta se encuentra legalmente desamparada. Las minorías sexuales son despojadas diariamente de sus derechos, no se tienen en cuenta ni existe una voluntad política para su defensa.

Bijlage 4 Vertaling naar het Nederlands

In het land van de revolutie kost het claimen van LHBTI-rechten meer dan homo zijn.

De organisaties van de lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersex (LHBTI) gemeenschap van het Cubaanse maatschappelijk middenveld hebben hun rechten in 2016 geschonden. Het werk van de activisten van deze organisaties speelt zich af in een vijandig scenario sinds de Cubaanse regering verhindert hun legalisatie, wat hen dwingt om het illegaal te doen, dat is de reden waarom hun recht op vrijheid van meningsuiting systematisch wordt geschonden, waardoor hun deelname aan nationale en internationale evenementen wordt voorkomen. Een van deze organisaties is de Cubaanse Stichting voor LHBTI-rechten, opgericht in 2014 en geleid door Dr. Nelson Gandulla. De activisten van deze organisatie worden lastig gevallen door leden van de staatsveiligheid, ze worden vervolgd, ze arresteren, en ze worden opgeroepen om lange uren in het politiebureau te verklaren, ze voorkomen ook de viering van activiteiten die het hoofdkwartier beleggen en foto's maken van alle mensen ze gaan naar binnen en verlaten de plaats en dwingen zo hun vrijheid af en voorkomen dat ze deelnemen aan deze daden. Hun telefoons, e-mails en sociale netwerken zijn tussenbeide gekomen en vaak geblokkeerd om communicatie met de buitenwereld te voorkomen. Vooral gewelddadig zijn de politie-operaties gericht tegen de Trans-gemeenschap (transgender en transgender), een van de meest kwetsbare groepen op het eiland, die ook geen banen of opleiding hebben, omdat ze werden uitgesloten van de goedgekeurde werkcode in Cuba, waar Genderidentiteit

verschijnt niet. De Cubaanse regering heeft geen wetgeving gemaakt ten gunste van de LHBTI-gemeenschap, en daarom is het juridisch in de steek gelaten. Seksuele minderheden worden dagelijks ontdaan van hun rechten, ze worden niet in aanmerking genomen en er is geen politieke wil voor hun verdediging.

Bijlage 5

<http://www.redsemilac-cuba.net/violencia/violencia-y-leyes-%E2%80%99C%3%B3n-pudiera-hacer-la-diferencia%E2%80%9D.html>

Violencia y Leyes: La formación pudiera ser la diferencia

SEMIac 06-12-2016

¿Abarcan las leyes cubanas la violencia por motivos de género?

Si se profundiza en algunos delitos que son conocidos y sancionados por nuestros tribunales, encontraremos que entre los motivos del hecho violento yace la violencia de género como una causa. Pero, que yo conozca, no existe ninguna norma jurídica vigente en nuestro país que regule expresamente la violencia de género. La norma que quizá pueda acercarse es el Código Penal, que regula como conducta antijurídica acciones u omisiones que provocan daños a terceros, probablemente algunas de esas acciones pueden originarse a partir de la violencia de género. Pero en los casos de delitos contra la integridad física no vas a encontrar en el Código Penal ninguna agravante que exprese que el delito ocurrió motivado por odio o aversión hacia una persona por su género, identidad de género u orientación sexual.

De manera general no se particulariza en el Código Penal, ni en la denuncia, ni en el proceso de investigación, ni en la vista oral o juicio. Esto también ocurre porque la Ley de procedimiento penal no regula la violencia de género y, en mi criterio, tampoco hace una regulación atinada del tratamiento a las víctimas. Por ejemplo, la víctima va al proceso como testigo y para apelar a un pronunciamiento de un tribunal tiene que instar a la Fiscalía, órgano que la representa. La Ley de procedimiento penal dispone todo el proceso, desde el momento en el que se conoce el hecho violento hasta que el tribunal se reúne y decide si esos eventos son constitutivos de delito o no, y en consecuencia emite su fallo. Estos son momentos muy álgidos para ambas partes y las garantías jurídicas se les deben ofrecer a todas las personas implicadas, según su situación en el proceso. Soy de la opinión de que todas estas regulaciones deben poder adecuarse a los diferentes casos y tipos de violencia por motivos de género, algo que en el presente no sucede.

Estoy pensando también en las normas internas de diversas instituciones que atienden a la víctima de violencia de género. Y continúo con el proceso penal como ejemplo. Está el caso de Medicina Legal, que tiene que peritar médico-legalmente lesiones, e incluso intentos de asesinato. Las normas internas de instituciones de este tipo no están adecuadas para esos delitos. Como tampoco lo están las normas internas que regulan el accionar de los órganos de instrucción, como el Órgano de Investigación Criminal y Operaciones del Ministerio del Interior (Minint) o la dirección general de la Policía Nacional Revolucionaria (PNR).

¿Qué costo tienen estas ausencias?

A nivel social puede generarse una inseguridad jurídica, porque hay una ausencia de procedimientos. Por su parte, en el proceso penal y en la definición de lo que se considera como delito no se adecua aquello que estamos sancionando a condiciones y características reales del hecho.

Para las personas, que es la mayor repercusión que yo le veo, ocurre que los operadores del derecho no generan toda la protección necesaria y posible, por ejemplo, en el proceso previo al juicio y luego de este.

¿Están preparados las autoridades y sectores implicados?

Este es un tema en el que hemos estado insistiendo desde hace años. Es insuficiente la preparación de las y los operadores del Derecho.

Bijlage 5 vertaling naar het Nederlands

Behandelen Cubaanse wetten geweld op basis van geslacht?
Als we dieper ingaan op enkele misdaden die bekend en bestraft worden door onze rechtbanken, zullen we merken dat gendergerelateerd geweld een van de redenen is voor de gewelddadige daad. Maar, voor zover ik weet, is er in ons land geen wettelijke norm die expliciet gendergerelateerd geweld reguleert. De regel die mogelijk is, is het Wetboek van Strafrecht, dat handelingen of nalatigheden reguleert die derden schade toebrengen als onwettig gedrag. Waarschijnlijk kunnen sommige van deze acties voortkomen uit gendergeweld. Maar in gevallen van misdaden tegen fysieke integriteit vindt u in het Wetboek van Strafrecht geen verzwarende omstandigheid die stelt dat de misdaad was ingegeven door haat of afkeer jegens een persoon vanwege hun geslacht, genderidentiteit of seksuele geaardheid.

In het algemeen wordt dit niet gespecificeerd in het Wetboek van Strafrecht, noch in de klacht, noch in het onderzoeksproces, noch in de mondelinge hoorzitting of het proces. Dit gebeurt ook omdat de wet op de strafvordering gendergerelateerd geweld niet reguleert en naar mijn mening geen goede regulering van de behandeling van slachtoffers vormt. Het slachtoffer gaat bijvoorbeeld als getuige naar het proces en om tegen een beslissing van een rechtbank in beroep te gaan, moet hij er bij de openbare aanklager op aandringen, het orgaan dat het vertegenwoordigt. De wet op de strafvordering voorziet in het hele proces, vanaf het moment dat de gewelddadige handeling bekend is totdat de rechtbank bijeenkomt en beslist of die gebeurtenissen een misdaad vormen of niet, en bijgevolg zijn uitspraak doet.

Dit zijn zeer kritieke momenten voor beide partijen en de wettelijke garanties moeten worden aangeboden aan alle betrokken personen, afhankelijk van hun situatie in het proces. Ik ben van mening dat al deze voorschriften in staat moeten zijn zich aan te passen aan verschillende gevallen en soorten geweld op basis van geslacht, iets wat in het heden niet gebeurt.

Ik denk ook aan de interne regels van verschillende instellingen die het slachtoffer zijn van gendergeweld. En ik ga door met het strafproces als voorbeeld. Er is sprake van Legal Medicine, die medisch-juridische beoordeling moet geven van verwondingen en zelfs moordpogingen. De interne regels van instellingen van dit type zijn niet geschikt voor deze misdaden. Evenmin zijn de interne regels van toepassing op de acties van de onderzoeksinstanties, zoals het Criminal Investigation and Operations Body van het ministerie van Binnenlandse Zaken (Minint) of de algemene directie van de Nationale Revolutionaire Politie (PNR).

Wat zijn de kosten van deze afwezigheden?

Op sociaal niveau kan rechtsonzekerheid worden gegenereerd, omdat er geen procedures zijn. Aan de andere kant, in het strafproces en in de definitie van wat als een misdaad wordt beschouwd, is wat

wij sanctioneren niet aangepast aan de feitelijke omstandigheden en kenmerken van de handeling. Voor mensen, wat de grootste impact is die ik zie, gebeurt het dat de operatoren van de wet niet alle noodzakelijke en mogelijke bescherming genereren, bijvoorbeeld in het vooronderzoek en daarna.

Zijn de autoriteiten en sectoren hierbij betrokken?

Dit is een onderwerp waar we al jaren op aandringen. De voorbereiding van de juridische operatoren is onvoldoende.

Bijlage 6

<http://www.ipscuba.net/debate/violencia-de-genero-en-cuba-los-entretajidos-de-la-ley/#m>

Violencia de género en Cuba: los entretajidos de la ley

Inter Press Service in Cuba 10-12-2015

Es necesaria una ley de violencia de género en Cuba? ¿Están preparados las y los juristas y demás agentes que imparten justicia en temas de violencia de género? Estas son algunas interrogantes sobre las que indaga la Redacción IPS Cuba para la sección **A Debate** a propósito de la Jornada por la no violencia hacia la mujer 2015.

¿Cuba necesita una Ley sobre la violencia de género? ¿Por qué?

Elaine Saralegui

En nuestra cotidianidad existen discursos y prácticas sociales que están indicándonos que vivimos en la violencia sin que la nombremos de ese modo, pues existe violencia explícita y/o implícita. Muchas veces la violencia en nuestra sociedad es justificada, bajo el alegato de evitar males mayores. En el caso de la violencia de género, la cultura patriarcal ejerce una dominación naturalizada por las dinámicas sociales de relacionamiento. Un ejemplo de esto es el hecho de justificar la agresión de un sujeto frente a otro, o de un grupo frente a otro, considerando que se hace por el bien del agredido.

Por esto el feminismo ha insistido en la necesidad política de nombrar diferentes prácticas sociales que son violentas y abusivas, pero que nos son nombradas de esta forma por ser consideradas “normales” por diferentes personas e instituciones; y que el hecho de ubicar la violencia de género como un aspecto que corresponde al ámbito privado la invisibiliza y la sitúa como si fuera un asunto que compete solo a las personas involucradas; cuando sabemos que la violencia tiene que ver con el orden establecido y con la relación entre personas o grupos en posiciones desiguales de poder.

Si estamos pensando en la violencia de género en este sentido; entonces es necesaria, no una ley, sino leyes que lleven al espacio público del orden social la violencia de género; pero sin que corra el riesgo de quedar en la denuncia enfocada hacia lo doméstico/privado; sino también a la relación entre personas y/o grupos de personas. Serán necesarias leyes que protejan y promuevan la libre expresión de la identidad de género, y que caigan los muros del binarismo, dando paso a las diversidades de su expresión como un derecho humano fundamental.

Se hace muy frecuente que, cuando hablamos de género, se piense en el hombre y la mujer y tendamos a obviar otras expresiones de géneros que no entran en la heteronormatividad. Es por todo esto que necesitamos leyes que puedan ofrecer amparo legal a toda esta problemática, de manera explícita, y en las cuales se contemple cada uno de los rostros de las personas vulneradas por la

heteronormatividad, el patriarcado y la violencia de género; estamos hablando, entonces, de las mujeres heterosexuales, pero también de las personas con diferentes orientaciones sexuales e identidades de género.

Bijlage 6 Vertaling naar het Nederlands

Heeft Cuba een wet over gendergeweld nodig? Waarom?

Elaine Saralegui

In ons dagelijks leven zijn er discoursen en sociale praktijken die aangeven dat we in geweld leven zonder op die manier te worden genoemd, omdat er expliciet en / of impliciet geweld is. Vaak is het geweld in onze samenleving gerechtvaardigd, onder de bewering dat het grotere kwaden moet voorkomen. In het geval van seksueel geweld, oefent de patriarchale cultuur een overheersing uit die door de sociale dynamiek van verhouding wordt genaturaliseerd. Een voorbeeld hiervan is het feit dat de agressie van het ene subject tegenover het andere wordt gerechtvaardigd, of de ene groep tegen de andere, omdat het wordt gedaan omwille van het slachtoffer. Dit is de reden waarom het feminisme heeft aangedrongen op de politieke noodzaak van het benoemen van verschillende sociale praktijken die gewelddadig en beledigend zijn, maar die op deze manier worden genoemd omdat ze door verschillende mensen en instellingen als 'normaal' worden beschouwd; en dat het feit van het plaatsen van gendergeweld als een aspect dat overeenkomt met de privésfeer het onzichtbaar maakt en het situeert alsof het een zaak is die alleen de betrokken personen betreft; wanneer we weten dat geweld te maken heeft met de gevestigde orde en met de relatie tussen mensen of groepen in ongelijke machtsposities. Als we in deze zin denken aan gendergeweld; dan is het noodzakelijk, geen wet, maar wetten die gendergeweld brengen in de openbare ruimte van de sociale orde; maar zonder het risico te lopen om in de klacht te blijven, gericht op het binnenlandse / privé; maar ook naar de relatie tussen mensen en / of groepen mensen. Wetten die de vrije uitdrukking van genderidentiteit beschermen en bevorderen, zullen noodzakelijk zijn, en de muren van het binarisme zullen vallen, plaatsmakend voor de diversiteit van zijn uitdrukking als een fundamenteel mensenrecht. Het komt heel vaak voor dat we, als we over gender praten, denken aan mannen en vrouwen en we geneigd zijn om andere expressies van genres die de heteronormativiteit niet in de weg gaan, te negeren. Het is voor dit alles dat we wetten nodig hebben die rechtsbescherming bieden voor al dit probleem, expliciet en waarbij elk gezicht van de mensen die schade hebben geleden door heteronormativiteit, patriërchaat en gendergeweld wordt overwogen; We hebben het dus over heteroseksuele vrouwen, maar ook over mensen met verschillende seksuele oriëntaties en genderidentiteiten.

Bijlage 7

<http://www.parlamentocubano.cu/index.php/documento/ley-de-procedimiento-penal/>

Ley de Procedimiento Penal, Ley No. 5

“TÍTULO II

DE LA DENUNCIA

ARTÍCULO 116.- El que presencie la perpetración de un delito perseguible de oficio o en cualquiera otra forma tenga la certeza de que se ha cometido, está obligado a ponerlo inmediatamente en conocimiento de un Tribunal, Fiscal, Instructor, unidad de policía o, en defecto de ésta, de la unidad militar más próxima al lugar en que se halle.

El denunciante no incurrirá en ningún caso en otra responsabilidad que la correspondiente a los delitos que hubiere cometido por medio de la denuncia o con ocasión de ésta.”

Bijlage 7 vertaling naar het Nederlands

TITEL

II

VAN DE KLACHT“ARTIKEL 116.- Iedereen die getuige is van het plegen van een strafbaar feit dat ambtshalve of op een andere manier kan worden vervolgd, is er zeker van dat het is gepleegd, is verplicht om onmiddellijk een rechtbank, aanklager, instructeur, politie-eenheid of, in defect van deze, van de militaire eenheid die zich het dichtst bij de plaats bevindt.

De klager zal in geen geval verantwoordelijk zijn voor enige andere verantwoordelijkheid dan die welke overeenkomt met de misdaden die zijn gepleegd door middel van de klacht of ter gelegenheid daarvan.”

Bijlage 8

<https://www.cibercuba.com/noticias/2017-11-10-u157374-e157374-cenesex-prepara-web-registrara-denuncias-online-discriminacion-y>

El Cenesex prepara web que registrará denuncias on-line por discriminación y violencia

El Centro Nacional de Educación Sexual (CENESEX) prepara una web para denunciar actos de vulneración de los derechos sexuales, según reportó 'Martí Noticias'. Con anterioridad ya se había presentado información sobre el Sistema de Gestión de la Información desde el perfil en Facebook de la institución dirigida por [Mariela Castro](#). El encargado de detallar el futuro sistema fue el ingeniero Yoandry Collazo, quien habló de una plataforma digital para el procesamiento de la denuncia por discriminación y violencia. El objetivo es que se convierta en un "mecanismo para el acompañamiento jurídico de las víctimas". Sin embargo, el activista Nelson Gandulla, quien preside la organización independiente Fundación Cubana por los Derechos LGBTI, se mostró más escéptico sobre la funcionalidad del sistema. A su juicio es un mecanismo limitado por la baja conectividad de la Isla y por el elevado coste de Internet. "El mecanismo siempre ha estado pero responde solamente a las personas que siguen los intereses del CENESEX. Ahora las personas ya no deben trasladarse hasta allí y pueden hacer la denuncia online", explicó. Gandulla también teme que las denuncias queden en el vacío y que se justifique la falta de gestión en base a problemas de conexión.

Bijlage 8 Vertaling naar het Nederlands

Het Nationaal Centrum voor Seksuele Opvoeding (CENESEX) bereiden van een website om daden van schending van de seksuele rechten aan de kaak stellen, zoals gerapporteerd 'Martí Noticias'. Con had al eerder informatie uit het Facebook-profiel ingediend over de System Information Management de instelling onder leiding van Mariela Castro .De manager waarin de toekomstige systeem Yoandry Collazo was de ingenieur, die sprak van een digitaal platform voor de behandeling van klachten van discriminatie en geweld. Het doel is dat het een "mechanisme voor de wettelijke begeleiding van de slachtoffers" wordt. Echter, activist Nelson Gandulla, die voorzitter is van de onafhankelijke organisatie, de Cubaanse Stichting voor LHBTI-rechten, was sceptischer over de functionaliteit van het systeem. Naar zijn mening is het een mechanisme dat wordt beperkt door de lage connectiviteit van het eiland en door de hoge kosten van internet. "Het mechanisme is altijd geweest, maar het reageert alleen op de mensen die de belangen van CENESEX volgen, nu zouden mensen daar niet moeten verhuizen en de klacht online kunnen indienen", legde hij uit. Gandulla is ook bang dat de klachten in een vacuüm achterblijven en dat het gebrek aan management op basis van verbindingproblemen gerechtvaardigd is.

Bijlage 9

<https://www.martinoticias.com/a/cenesex-activa-mecanismo-denuncias-online-activista-LGBTI-teme-que-queden-en-el-vacio/156210.html>

CENESEX prepara web para denuncias online, activista LGBTI teme que queden en el vacío

Martí Noticias, 10-11-2017

El estatal Centro Nacional de Educación Sexual (CENESEX) presentó un programa para denunciar o registrar hechos de vulneración de derechos sexuales, por internet. Según la página de Facebook del CENESEX, el Sistema de Gestión de la Información, presentado por el Ingeniero, Yoandry Collazo, será un plataforma digital, para el procesamiento de la denuncia por discriminación y violencia y espera convertirse en un "mecanismo para el acompañamiento jurídico de las víctimas". Sin embargo, el activista Nelson Gandulla quien preside la organización independiente, Fundación Cubana por los Derechos LGBTI, declaró a Radio Martí su recelo sobre este servicio que estrena el centEl mecanismo siempre ha estado pero responde solamente a las personas que siguen los intereses del CENESEX. Ahora las personas ya no deben trasladarse hasta allí y pueden hacer la denuncia online", explicó el activista. Gandulla alertó por otra parte que se trata de un mecanismo muy limitado debido a la baja conectividad de Cuba y el alto costo de Internet. Además compartió su temor de que las denuncias de abusos y violaciones a los derechos de los miembros de la comunidad LGBTI puedan quedar en el vacío y que se trate de achacar la falta de gestión sobre una denuncia a un error de conexión.

Bijlage 9 Vertaling naar het Nederlands

CENESEX bereidt een website voor op online klachten, LHBTI-activisten vrezen dat ze in een vacuüm zullen blijven

Martí-nieuws, 10-11-2017

De staat Nationaal Centrum voor Seksuele opvoeding (CENESEX) presenteerde een programma voor

het rapporteren of opnemen feiten van schending van de seksuele rechten, internet. Según Facebook-pagina CENESEX, System Information Management, gepresenteerd door de Ingenieur, Yoandry Collazo het zal een digitaal platform voor de verwerking van de klacht van discriminatie en geweld en hoopt op een worden "mechanisme voor de juridische ondersteuning van de slachtoffers." Echter, de activist Nelson Gandulla die de onafhankelijke Cubaanse Stichting LHBTI-rechten stoelen, vertelde Radio Martí zijn twijfels over deze dienst die Centel mechanisme is altijd geweest in première, maar reageert alleen op mensen die de belangen van CENESEX volgen. Nu mensen moeten niet bewegen daar en kan online klacht in te dienen, "zei de activist. Gandulla waarschuwde bovendien dat dit een zeer beperkte mechanisme als gevolg van lage connectiviteit Cuba en de hoge kosten van internet. Bovendien gedeelde vreest dat beschuldigingen van misbruik en schendingen van de rechten van de leden van de LHBTI-gemeenschap kan worden in een vacuüm en ze proberen het gebrek aan het management de schuld op een klacht van een verbinding fout.

Bijlage 10

http://www.diariodecuba.com/cuba/1510605004_35296.html

Un joven víctima de homofobia pide a Mariela Castro que se preocupe por 'lo que pasa en Morón'

Diario de Cuba, 13-11-2017

El joven gay cubano José Enrique Morales Besada, residente en Morón, Ciego de Ávila, pidió a Mariela Castro Espín, directora del Centro Nacional de Educación Sexual (CENESEX) justicia ante una brutal agresión que sufrió y cuyos perpetradores solo han recibido 2.000 pesos de multa. "Yo no sé si Mariela Castro de verdad está enterada, pero lo que me pasó me parece que se ha hecho bastante público y lo único que le pido a ella y a todo el que le pueda interesar es que se preocupen un poquito más por lo que está pasando aquí en Morón", dijo en un vídeo publicado el domingo en su perfil de Facebook. Morales Besada, de 21 años, hizo circular un mensaje en el que acusa a las autoridades de su pueblo de "discriminación, negligencia, manipulación de documentos" y "corrupción". En su más reciente vídeo, el joven calificó la situación allí de "preocupante". "Son muchos los crímenes, los asesinatos que han ocurrido a homosexuales y esto tiene que parar. No solamente hablo por mí, hablo por toda la gente que ha sido víctima de una forma u otra de discriminación, de violencia, de homofobia", denunció. "Dejémonos de mediocridad y de tanta ignorancia que nos está comiendo por una pata, preocupémonos por salir adelante", señaló. "Úsenme como ejemplo, me estoy brindando a eso, por eso hago público que lo me está pasando. No busco otra cosa, más que ayudar a mi comunidad, en especial a la que está aquí", reivindicó. En un anterior audiovisual, también compartido en la misma red social, Morales Besada dijo sentirse "bastante indignado, impotente, herido en muchos sentidos, no solo por todos los acontecimientos que han pasado últimamente" en su vida. Insistió en que sus agresores se encuentran "absueltos de todo delito, cuando anteriormente de hacer lo que hicieron" con él, "le fracturaron el cráneo a un muchacho... (que) se vio entre la vida y la muerte". "Tengo pruebas y testigos de lo que estoy hablando, no tengo miedo, porque creo que con la verdad la justicia está de mi lado", añadió. Ante lo que parece un mensaje de respuesta a una persona que comentó en anteriores de sus denuncias, Morales Besada dice ser "revolucionario", pero "no comunista", también ataca al presidente Donald Trump y lamenta estar "esperando una reunificación familiar". "No tengo nada personal en contra de las autoridades, ni del Gobierno de Cuba, al final lo que se deja hacer un pueblo no es culpa de los dirigentes(...) Tengo fe en que voy a ser escuchado", declaró. "Solamente les quiero pedir que difundan todo lo que me a mí me ha pasado, no he puesto ni más ni menos. No tengo la necesidad de inflar un dolor o una lesión (...) tengo pruebas de todo lo que hablo", sostuvo. "Háganlo saber, lo que se está

cometiendo conmigo aquí es una injusticia, es un atropello, esto es una falta de respeto, un insulto a la sociedad, a la comunidad gay repartida en el mundo", reclamó.

Bijlage 10 Vertalingen naar het Nederlands

Jonge homo Cubaanse Jose Enrique Morales Besada, die in Morón, Ciego de Avila woont, vroeg Mariela Castro Espín, directeur van het Nationaal Centrum voor Seksuele opvoeding (CENESEX) justitie voor een brutale aanval leed en waarvan de daders hebben alleen ontvangen 2.000 pesos boete "Ik weet niet of Mariela Castro echt op de hoogte is, maar wat er met mij is gebeurd, is vrij openbaar geworden en het enige dat ik haar en iemand anders die haar kunnen interesseren, is dat ze zich wat meer zorgen maken over wat wat gebeurt hier hier in Morón, "zei hij in een video gepost op zijn Facebook-profiel op zondag. Morales Besada (21) verspreidde een bericht waarin de autoriteiten van zijn volk werden beschuldigd van 'discriminatie, nalatigheid, manipulatie van documenten' en 'corruptie'. In zijn meest recente video beschreef de jongeman de situatie daar als: zorgen maken. " "Er zijn veel misdaden, moorden dat homoseksuelen zich hebben voorgedaan en dit moet stoppen. Ik wil niet alleen voor mezelf spreken, ik spreek voor alle mensen die slachtoffer zijn van een of andere vorm van discriminatie, geweld, homofobie zijn geweest," klaagde . "Laten we de middelmatigheid en onwetendheid die ons eet voor een been stoppen, zorgen maken over het vooruitgaan," zei hij. "Gebruik mij als voorbeeld, daar geef ik mezelf aan, daarom maak ik het openbaar dat het mij overkomt, ik ben niet op zoek naar iets anders dan het helpen van mijn gemeenschap, vooral degene hier," zei hij. In een eerdere audiovisuele, deelt ook hetzelfde sociaal netwerk, Besada Morales zei dat hij "vrij walgen, hulpeloos, gewond in vele opzichten, niet alleen voor alle gebeurtenissen die de laatste tijd zijn gebeurd" in je leven. Hij drong erop aan dat hun aanvallers worden "ontheven van alle strafbare feiten, wanneer eerder doen wat ze deden" met hem, "gebroken hij de schedel van een jongen ... (dat) was hij tussen leven en dood." "Ik heb bewijs en Getuigen van waar ik het over heb, ben ik niet bang, omdat ik geloof dat justitie aan mijn kant staat, "voegde hij eraan toe. Op wat lijkt een antwoord moet een persoon die eerder van zijn beweringen aan commentaar, Morales Besada beweert "revolutionair", maar "niet-communistische" te zijn, valt ook president Donald Trump en betreurt dat hij "te wachten voor een familiereünie." ' Ik heb niets persoonlijks tegen de autoriteiten, noch tegen de regering van Cuba, uiteindelijk is wat een volk mag doen niet de schuld van de leiders (...) Ik heb vertrouwen dat ik zal worden gehoord, "verklaarde hij. vraag dat ze alles verspreiden wat me is overkomen, ik heb er niet meer of minder aan toegevoegd, ik heb geen behoefte om een pijn of een blessure op te blazen (...) Ik heb bewijs van alles wat ik spreek, "zei hij.

Bijlage 11

http://www.diariodecuba.com/cuba/1438461766_16079.html

Matan a Otro Homosexual en Villa Clara

Diario de Cuba, 03-08-2015

El pasado 22 de julio asesinaron en su domicilio a un conocido homosexual en Caibarién. Tenía 58 años y era tapicero del Taller Reconstructor de Coches Ferrocarrileros en esa localidad del centro-norte cubano. Según cuentan vecinos y familiares que escucharon música proveniente de su casa cerrada, lo echaron de menos y, forzando la puerta al mediodía, lo encontraron en el suelo con la cabeza aplastada a martillazos, el cuello y los dedos cortados, los dientes enchapados de oro arrancados y sin las prendas que solía portar. Se llamaba Leandro Roberto Medina Hernández y gozaba del respeto y el cariño de amigos, vecinos y compañeros de trabajo a pesar de sus preferencias. El fallecido solía tener una vida bastante holgada de tipo económico y poseía algunas propiedades, incluyendo joyas y una motocicleta que habrían desaparecido durante el suceso. Añaden cederistas consternados y comprometidos con "la cuadra siempre vigilante" que los asesinos —porque debieron ser más de uno para saquearle los enseres valiosos— bien pudieran figurar entre los habituales "clientes" de Medina, pues no escucharon en la madrugada tiro de cancela en el jardín ni ladridos de los perros. Se ha filtrado que los "visitantes" nocturnos estuvieron mirando videos pornográficos en compañía suya y que el arma homicida era propiedad del fallecido. Una inusitada ola de violencia, robos y atracos se ha levantado en ese municipio costero donde antaño era impensable imaginar otra ola que no fuese marina. La fila de altercados vistos u oídos por la población crece y no hay modo de entender las causas de tal desbarajuste, sobre todo a falta de información real que contraste con los rumores. No existe modo de parar la bola, valga decir, la especulación. Lo que sí pulula es que "a veces nuestros jóvenes se drogan". Los arrestos sucedidos este mismo mes allí confirman que la mayoría de los bandoleros no rebasa los 25 años. Saben muy bien aquellos descarriados que obedeciendo sin chistar al reeducador carcelario asignado por oficio, cuando hayan cumplido la mitad de las condenas andarán sueltos de nuevo. Saben también que el código penal vigente se porta más severo con homicidas de vacas y langostas que con gente que mata gente. Y, aunque en este último caso la policía ya ha rescatado el botín y detenido a varios gracias a la precipitación en exhibirlo, es evidente que no todo lo robado a otros ciudadanos en diferentes circunstancias será por igual recuperado. Caibarién, "zona de peligro" No se explica que la malevolencia acceda a un área calmada ayer y usualmente tolerante hacia los géneros por su estirpe parrandera, cuyo premio hoy es que acaban de cancelar las fiestas populares de agosto por miedo al delito inmanejable, pues en saludo al 26 de julio ha sido declarada Caibarién como "zona de peligro". Resulta raro también que allí se haya elegido por dos períodos continuos en votaciones populares al primer transexual comunista para integrar la atípica asamblea de un Gobierno que poca seguridad ofrece a sus pares en el territorio. Preocupa a la población que no se informe nunca lo que en verdad pasa en el país —porque un crimen homólogo en los EEUU ocupa de inmediato toda la prensa y da de comer a petulantes comentaristas— cuando las víctimas son desconocidas o no populares. Anunciar de manera discreta los atentados a "famosos" y dejar la cosa ahí, sin aportar mucho sobre la noticia entera que el resto reclama, es ya costumbre de tan misericordiosas autoridades, que operan así solo para guardar la forma. Y de paso, la silla. El pasado año asesinaron en la capital al teatrista Tony Díaz, y con anterioridad al actor Miguel Navarro, ambos homosexuales. Murieron presuntamente a manos de examantes desechados y la prensa insinuó que se trataba de "crímenes pasionales". Este mayo, un travesti que paseaba solo a medianoche fue apedreado en Pinar del Río, en plena plaza pública, hasta ocasionarle la muerte quebrándole el bazo. Hablar de disimulada homofobia social e institucional hoy es casi otro delito, tras las aplastantes victorias populares conseguidas por el CENESEX en voz de su egregia presidenta. Por supuesto que ninguna de esas victorias contempla al sacrosanto Código de la Familia, que permanece anquilosado desde 1976 y no se somete al mudo Parlamento una ley de

convivencia consensuada u homoparental, so riesgo de hacer estallar la histeria en el foro. Pero el secretismo de los casos policiales va mucho más allá. Durante todo el año la Isla ha sido sacudida por asaltos continuos a personas e instituciones, centros comerciales y escuelas, sin que esos eventos lleguen ni por casualidad a asomarse en páginas de nadie. Solo cuando han sido resueltos los casos para orgullo de investigadores y supervisores, toman muestras de ejemplos —especialmente rateros— y los hacen públicos en una triunfalista serie de TV patrocinada por los Estudios Baraguá. Hace una semana escuchamos acerca de unos motoristas enmascarados que alcanzan récords de impunidad robando servicientros en la autopista nacional. Comenzaron por La Habana con cuatro y han llegado hasta sitios de la provincia —Manicaragua y Santa Clara— sin que el pueblo sepa palabra. En esa misma autopista fueron masacrados ocho personas a comienzos del siglo y Fidel Castro en persona dijo en la Mesa Redonda que "cuando llegue el momento" se informaría al pueblo de lo sucedido. Si alguien supo algo después por algún medio, compártanlo por favor, pues los parientes de algunas víctimas aún aguardan en un limbo atroz. Escuchamos desde otras provincias eventos similares. En Cienfuegos machetearon a una lesbiana solo por resistirse a que la despojaran. En Sancti Spíritus han desvalijado paladares pandillas de cuatros. En Oriente y Occidente atacan a turistas que luego ni atinan a identificar el oscuro rostro del criminal entre la muchedumbre arrestada. Otro índice horripilante del cual no habla la prensa oficial es el de los suicidios y alienaciones de jóvenes cuya máxima aspiración continúa siendo "escapar", en todos los sentidos posibles. Y es que han valido de muy poco los largos períodos de discursos, adoctrinamientos, experimentos, amenazas o anuncios de cambios, pues esta hornada de muchachos frustrados desde la cuna no parecen encontrar otra alternativa que, para llegar a vivir como ven vivir a sus censores, delinquir también.

Bijlage 11 Vertaling naar het Nederlands

Nog een homoseksueel gedood in Villa Clara

Diario de Cuba, 03-08-2015

Laatste 22 juli werd vermoord in zijn huis in Caibarién bekend homoseksueel. Hij was 58 jaar oud en was Stoffeerder Reconstructing Car Workshop Ferrocarrileros in die stad Noord- centraal Cuba. Net als buren en familieleden die vanuit zijn gesloten huis naar muziek geluisterd, ze hebben gemist en het dwingen van de deur op de middag, vonden ze hem op de vloer met zijn hoofd verpletterd met een hamer, nek en vingers afgesneden,-tanden zilver ontworteld zonder de kleren gebruikt portar. Se riep hij Leandro Roberto Medina Hernandez en genoten van het respect en de genegenheid van vrienden, buren en collega's, ondanks hun voorkeuren. De overledene was vroeger een redelijk comfortabel leven van een economische en had diverse eigenschappen, waaronder sieraden en een motorfiets tijdens het evenement zijn verdwenen te hebben. Cederistas toegevoegd geschokt en streeft ernaar om "blokkeren de immer waakzame" -Omdat dat moordenaars meer dan één voor - apparaten is misschien wel een van de normale "klanten" van Medina zou moeten zijn, omdat ze niet bij dageraad schieten geannuleerd hebben geluisterd de tuin of blaffende honden. Is uitgelekt die nacht "bezoekers" keken pornografische video's in zijn bedrijf en dat het moordwapen was eigendom van de ongewone fallecido. Een golf van geweld, overvallen en inbraken is gestegen in de kustplaats waar ooit was het ondenkbaar om een andere golf voorstellen Het was geen zee. Rij woordenwisselingen gezien of gehoord door de bevolking groeit en er is geen manier om de oorzaken van deze puinhoop te begrijpen, in het bijzonder bij gebrek aan echte informatie die contrasteert met de geruchten. Er is geen manier om de bal te stoppen, het spreekt vanzelf, speculatie. Wat betekent zwerm is dat "onze jonge mensen soms gedrogeerd zijn". De arrestaties vond plaats deze maand is er bevestiging dat het grootste deel van de rovers niet meer dan 25 jaar. Ze weten heel goed dat die dwalende gehoorzamen zonder twijfel de gevangenis toegewezen baan heropvoeding, wanneer zij de helft hebben gediend van de zinnen zullen weer los te lopen. Ze weten ook dat het huidige wetboek van strafrecht draagt ernstiger homicidal koeien en kreeften dat

mensen die mensen doden. En hoewel in het laatste geval de politie hebben de buit teruggevonden en arresteerde verscheidene dankzij het neerslaan scherm is het duidelijk dat niet alle gestolen van andere burgers in verschillende omstandigheden bevinden, gelijk worden hersteld. Caibarién, "gevaarzone" niet uit te leggen dat de kwaadaardigheid toegang tot een gebied rust gisteren en meestal tolerant tegenover geslacht voor zijn parrandera race, de prijs vandaag de dag is dat alleen maar annuleerde de festiviteiten augustus uit angst voor onhandelbaar criminaliteit, zoals in groet tot en met 26 juli is het is uitgeroepen Caibarién als "gevaarzone". Het is ook vreemd dat op liet doorschemeren dat dit "misdaden van passie" waren. Deze mei, een travestiet die alleen rond middernacht liep, werd gestenigd in Pinar del Río, op het openbare plein, totdat zijn dood hem ertoe bracht zijn milt te breken. Over vermomde sociale en institutionele homofobie vandaag gesproken, is bijna een andere misdaad na de verpletterende populaire overwinningen die CENESEX heeft behaald in de stem van zijn flagrante president. Natuurlijk overweegt geen van die overwinningen de heersende familiecode, die sinds 1976 stagneert en het verenigde parlement geen consensuele of homoparental wet van coëxistentie overhandigt, of riskeerde barstende hysterie op het forum. Maar het geheim van politiezaken gaat veel verder. Het hele jaar door werd het eiland opgeschrikt door voortdurende aanvallen op mensen en instellingen, winkelcentra en scholen, zonder dat deze gebeurtenissen toevallig op iemands pagina's leunden. Alleen wanneer de zaken zijn opgelost voor de trots van onderzoekers en supervisors nemen ze voorbeelden van voorbeelden - met name kruimeldieven - en maken ze openbaar in een triomfantelijke tv-serie gesponsord door Baraguá Studios. Een week geleden hoorden we van gemaskerde automobilisten die een recordniveau van straffeloosheid bereikten door service te stelen op de nationale snelweg. Ze zijn met vier in Havana begonnen en ze zijn aangekomen op plaatsen in de provincie - Manicaragua en Santa Clara - zonder dat de mensen een woordje hebben gezegd. Op dezelfde snelweg werden acht mensen in het begin van de eeuw afgeslacht en Fidel Castro zelf vertelde de ronde tafel dat "wanneer de tijd daar is" de mensen geïnformeerd zouden worden over wat er gebeurde. Als iemand iets later op een of andere manier wist, deel het alsjeblieft, want de familieleden van sommige slachtoffers wachten nog steeds in een vreselijk voorgevoel. We horen vergelijkbare gebeurtenissen uit andere provincies. In Cienfuegos verscheurden ze een lesbische alleen omdat ze verzetten tegen ontkleuring. In Sancti Spíritus hebben ze paltsbendes van rovers geplunderd. In het oosten en het westen vallen ze toeristen aan die later het donkere gezicht van de crimineel niet kunnen identificeren onder de gearresteerde menigte. Een andere gruwelijke index waar de officiële pers niet over spreekt, zijn de zelfmoorden en vervreemdingen van jongeren wiens hoogste aspiratie op alle mogelijke manieren "ontsnapping" blijft. En het is zeer weinig lange perioden van toespraken, indoctrinaties, experimenten, bedreigingen of aankondigingen van veranderingen waard, omdat deze groep jongens gefrustreerd vanaf de wieg geen alternatief lijkt te vinden om te leven als ze hun censoren live zien, om ook een misdaad te plegen.

Bijlage 12

<https://informatiecuba.wordpress.com/2017/12/11/opvallend-veel-cubaanse-vluchtelingen-schiphol-lijkt-klein-havana/>

Opvallend veel Cubaanse vluchtelingen: 'Schiphol lijkt Klein Havana'

Posted on 11 december 2017 by **Informatie Cuba**

Opeens zijn ze er. Een opmerkelijk aantal vluchtelingen uit Cuba vroeg de afgelopen maanden asiel aan in Nederland. Het gaat om een grote groep transgenders en andere LHBT'ers (lesbisch, homo-, biseksueel en transgender). De positie van deze groep zou de laatste tijd erg verslechterd zijn op Cuba. 'De detentieruimte op Schiphol is inmiddels geworden tot Little Havana', zegt advocaat Thomas

Thissen, die een aantal vluchtelingen bijstaat. Vorig jaar (2016) maakten 23 Cubanen aanspraak op asiel in Nederland, in 2015 slechts 9. Tot en met oktober 2017 staat de teller al op 78, blijkt uit periodieke rapporten van de *Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)*. Sam Trompert maakte de volgende reportage voor de dagbladen van de *Holland Media Groep*. Het artikel werd gisteren ook geciteerd in de *CubaTips*.

Waarom nu? Er is geen duidelijk antwoord. Gesuggereerd wordt dat orkaan Irma, de tropische cycloon die deze zomer een ravage aanrichtte in Latijns-Amerika, er iets mee te maken heeft. Sinds een paar maanden zou de agressie naar LHBT'ers toenemen, verklaren vluchtelingen. De keuze voor Nederland is deels bewust, maar vooral praktisch. Bewust, vanwege het positieve imago dat ons land heeft als het gaat om de rechten van LHBT'ers. Praktisch, omdat bijkans de enige vluchtroute van Cuba een vliegtuig naar Rusland is. Dat vliegtuig maakt een tussenstop op Schiphol. De vluchtelingen voltooien hun reis naar Rusland niet, maar vragen asiel aan op de nationale luchthaven.

De UMAP-strafkampen -waar gays, dominees, priesters, Jehova's en artiesten werden opgesloten – waar volgens het regime 'het werk de mens vrijmaakt.'**Cuba en LHBT**

Sinds de revolutie van 1959 is Cuba een communistische staat. Sinds 2008 wordt het land geleid door Raúl Castro, de broer van de in 2016 overleden revolutionair Fidel Castro. Het land kent een duistere geschiedenis, als het gaat om de omgang met LHBT'ers. Het regime van Fidel Castro pakte hen op en stopte hen in werkkampen. Andere seksuele geaardheden dan de heteroseksuele norm waren verboden. Die tijd is voorbij. Fidel Castro noemde de werkkampen in 2010 'groot onrecht' in een interview met Mexicaanse media. Ook is er geen zedenwetgeving meer op Cuba. De staat betaalt zelfs voor sekse-veranderende operaties. Veel zou zijn te danken aan Mariela Castro, dochter van Raul. Zij komt op voor LHBT'ers. Toch leiden transgenders een bestaan in de marge, begrijpen advocaten van hun cliënten. Hoewel de staat zijn vriendelijke gezicht laat zien, sluimert onderhuids de vijandigheid voor 'de ander' door.

Nederlandse advocaten

Voor Mariela Castro hebben de vluchtelingen juist geen goed woord over. 'Zij is volgens mijn cliënten een leugenaar', aldus de Alphense advocaat Thissen, die vier vluchtelingen bijstaat. Een van zijn cliënten vluchtte, omdat deze gedwongen werd borstimplantaten te verwijderen. Ook de Leidse advocate Tess Neijzer krijgt hartverscheurende levensverhalen van haar cliënten te horen. Zelf staat ze vier vluchtelingen bij, maar haar kantoor heeft meer Cubaanse cliënten. 'Deze mensen kunnen nauwelijks werk krijgen. Als je nagaat dat op Cuba bijna alle banen overheidsbanen zijn is dat toch opvallend. Ze worden continue lastig gevallen door de burgerbevolking. Ze worden bekogeld met stenen en vuilnis. Ik hoor dat er sprake is van fors geweld, tot messteken aan toe. En de politie beschermt hen nauwelijks', vertelt advocaat Tess Neijzen, van het Leidse Leidraad Advocaten.

Vorig jaar ageerde een onafhankelijke LHBTI-groep in Havana tegen geweld van de politie tegen gays. Bij dat soort protesten zwijgt Mariela Castro.

Politie

Daarnaast worden ze getreiterd door de politie. 'Zoals één van mijn cliënten zei: je staat op de taxi te wachten en ze pakken je', aldus Neijzer. Dan krijg je een boete voor bijvoorbeeld prostitutie. Bij een bepaald aantal boetes kan dat op celstraf uitlopen, weet Neijzer. Een aantal vluchtelingen is benaderd om te vertellen over het leven op Cuba, maar daar hebben zij vanaf gezien. Asielprocedures lopen meestal nog en de kans op afwijzing is aanzienlijk. 'Cuba is niet opgenomen op de lijst veilige landen van herkomst', vertelt een woordvoerder van het ministerie van Justitie en Veiligheid, waar de IND onder valt. Maar dat betekent niet dat asielzoekers uit Cuba per se in aanmerking komen voor asiel. '(Dat) wordt bepaald op grond van het individuele asielrelaas tegen de achtergrond van hetgeen bekend is over de veiligheids en mensenrechten in Cuba', aldus de woordvoerder. Het is lastig om aan te tonen dat een vluchteling problemen ervaart op Cuba, vanwege zijn of haar geaardheid. 'Ik hecht zeer aan mensenrechten, maar op dit moment kun je niet zeggen dat LHBT'ers op Cuba vervolgd worden om wat ze zijn. Maar wellicht wel om wat ze zeggen', zegt Cuba-deskundige Kees van Korten-hof.

Mariela Castro bepaalt de grenzen van emancipatie

De emancipatie van LHBT'ers op Cuba is in handen van seksuologe Mariela Castro (1962), directeur van CENESEX, het Cubaanse centrum voor seksuele voorlichting. Sinds 2013 is ze lid van het parlement van Cuba. Haar naam verradt haar invloed. Als dochter van de huidige president Raúl Castro, en nichtje van grote leider Fidel behoort ze tot de absolute elite van het door één partij geleide Cuba. Die invloed heeft ze de laatste jaren gebruikt om de rechten van lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender mensen op de kaart te zetten. Met succes. Sinds begin deze eeuw vergoedt

de staat een sekseveranderende operatie. Er worden Pride-marsen georganiseerd. En discriminatie van LHBT'ers op de werkvloer is bij wet verboden.

Gaymoeder

Op papier lijkt Mariela Castro dus de LHBT-moeder van Cuba. Toch vertoont dat masker scheurtjes. 'Mariela Castro is zeker geen heldin', zegt Cuba-deskundige Kees van Kortenhof. Hij is voorzitter van stichting *Glasnost in Cuba*. Drie jaar geleden bezocht hij het land voor het laatst en sprak toen met LHBT-activisten. 'De echte helden zijn de mensen die als dissident opkomen voor de rechten van álle LHBT'ers.' Want naast voorvechter van LHBT-rechten is Mariela Castro een fervent supporter van het socialistische regime. De gelijkheid van niet-hetero's is wat haar betreft een sociaal-economische kwestie, maar dus geen sociaal-culturele. Zoals dat gaat in eenpartijstaten: sommige mensen zijn net iets gelijkjer dan de rest. Een onafhankelijke belangengroep voor LHBT'ers wordt onderdrukt. Het handjevol mensen dat jaarlijks aanspraak kan maken op een sekseveranderende operatie moet toestemming van een staatscommissie krijgen. 'Als je vriendjes bent met Mariela Castro kun je je laten opereren, maar ben je dat niet: dan heb je het nakijken', aldus advocaat Tess Neijzen.

Ahmadinejad

Een voorbeeld uit 2012: dissidente LHBT-activisten willen de positie van homoseksuele mensen in Iran aan de orde stellen, die daar stelselmatig vervolgd worden. Toenmalig president Mahmoud Ahmadinejad was toen op staatsbezoek op Cuba. Maar dan geeft Mariela Castro niet thuis. Kortenhof: „Ze presenteert zich wel als voorvechter van de LHBT-rechten, maar zwijgt als het niet in haar straatje past. Ze geeft heel duidelijk de grenzen van emancipatie aan.' Woordvoerder Philip Tijsma van het COC legt uit dat contact met activisten lastig is. Een verklaring voor de verhoogde instroom heeft hij daarom niet. Nederland zou zijn best kunnen doen de situatie voor LHBT'ers op Cuba beter te onderzoeken. Want hij onderschrijft wel de kritiek op Cuba's LHBT-beleid en Mariela Castro. 'Haar organisatie monopoliseert het thema, voor andere geluiden is geen plek.' Ook *Amnesty* en *Human Rights Watch* zijn kritisch over de mensenrechten op Cuba.

Bron

* *Holland Media Groep, o.a. Noord-Hollands Dagblad, [De Gooi- en Eemlander](#), 9 december 2017. Auteur: Sam Trompert.*

Bijlage 13

<http://www.conexioncubana.net/general/historia-de-cuba/4198-la-persecucion-de-los-homosexuales-en-cuba>

Historia de Cuba

La Persecución de los Homoseuales en Cuba

Geschiedenis van Cuba

De vervolging van homoseksuelen in Cuba

El tiempo, o quizá un mecanismo piadoso de la memoria, hace que con los años se borren de los recuerdos los hechos más desagradables o dolorosos. Sin embargo, siempre hay cosas que no se olvidan, ni aun queriéndolo. La pregunta que le hiciera la periodista Carmen Lira de La Jornada, de

México, a Fidel Castro sobre la persecución a los homosexuales en Cuba y la institución de los campos de concentración conocidos como UMAP (Unidades Militares de Ayuda a la Producción), que funcionaron de 1965 a 1968, ha vuelto a poner en primer plano ese episodio tenebroso de la historia cubana. ¿Qué es lo primero que recuerdo del inicio de tantos horrores? Quizá sea la noticia de que Cristóbal -- he olvidado su apellido -- había sido detenido en la zona de El Vedado y enviado a uno de esos campos terribles de trabajo forzado en la provincia de Camagüey. No sabría decir si lo más inmediato que sentí fue el asombro o la cólera; pero lo que sí se quedó para siempre, por todos los años que aún habría de vivir en Cuba, fue un miedo atroz. Ese miedo se apoderó de todos los que éramos sus amigos, un grupo de creadores principiantes que frecuentábamos el círculo de la pintora Loló Soldevilla y su esposo, el cronista Miguel Angel Ponce de León ("Poncito" hijo del famoso pintor Fidelio Ponce de León). Aunque en aquel grupo de jóvenes y no tan jóvenes muchos nos identificábamos con la Revolución, hasta los entonces más convencidos de las bondades del socialismo, como los dramaturgos Fermín Borges y Héctor Santiago, se alarmaron e indignaron ante el establecimiento de semejantes campos de concentración. Pronto su indignación se convertiría también en miedo y terminarían abandonando el país. En esos años se organizaron "recogidas" en los centros nocturnos como la cafetería del Hotel Capri, la heladería Coppelia, y hasta a la salida del Teatro Nacional García Lorca. Se aparcaban ómnibus en los que se introducía a la fuerza y atropelladamente a todas las personas. En la estación de policía los detenidos debían probar su inocencia mostrando documentos que los identificaran como integrados a la revolución (carnet del Comité de Defensa, del sindicato o de alguna filiación gubernamental). Los que no pudieran hacerlo eran enviados a los famosos campos donde el esclarecimiento de su situación podía necesitar meses y "la palanca" de alguien con poder que pudiera ayudar al inocente detenido. Esto claro, si la persona -- hombre o mujer entendiéndose bien -- no era homosexual, ni testigo de Jehová, ni "desafecto" a la revolución. Al cabo de un tiempo, las "recogidas" en ómnibus cesaron, pero el envío de personas a esos campos continuó, sólo que los métodos se hicieron más sofisticados. Por ejemplo, al esposo de una de mis primas lo fueron a buscar a la peletería donde trabajaba. Denunciado como desafecto por la "chivata" (la informante) de la cuadra, sin que avisaran a su familia, estuvo desaparecido por meses. Cuando ya mi prima, después de haberlo buscado por hospitales, morgues y estaciones de policía, lo daba por muerto en el mar (pensaba que había escapado en balsa sin decirle nada para no comprometerla), recibió una carta, enviada clandestinamente desde Camagüey, donde él le contaba su odisea. Lo tenían en un campo de concentración de trabajos forzados, por el simple hecho de no participar en las organizaciones revolucionarias. Ese es sólo un caso del que puedo dar fe; pero hubo miles similares. En muchas ocasiones, la denuncia era motivada por los deseos de alguien de los Comités de Defensa de la Revolución (informantes voluntarios del gobierno) o de la policía secreta que quería ejercer una venganza personal, o como en el caso de otro amigo, apoderarse del desvencijado cuartico que tenía éste en un solar. Yo no fui enviado a la UMAP porque en esos días me llamaron al Servicio Militar Obligatorio (SMO), y cuando me detenían en la calle --cosa que pasaba a diario-- tenía un carnet militar que me amparaba. Aunque la persecución no terminaba nunca para los homosexuales, pues en el SMO se nos tendían "trampas" que sólo puedo calificar de ingenuas y asquerosas. Si alguno caía, era entonces "degradado" del ejército y enviado a la UMAP. Muchos se suicidaban, otros enloquecían. Incluso sólo por el temor a que los "recogieran". Mi amigo Benjamín (ya tampoco recuerdo su apellido), inédito poeta, se dio un tiro en la cabeza con el revólver de su padre miliciano. Los que usaban los barbitúricos a veces sobrevivían. Recuerdo muchos jóvenes de mi generación que llevaban en el cuello como "roja insignia del coraje" la cicatriz de la traqueotomía que solía hacerse en aquellos tiempos a los envenenados para darles respiración mecánica durante el coma. Algunos de estos sobrevivientes suicidas, malvivían con problemas nerviosos, y hasta lo volvían a intentar. Muchos lo lograban a la

segunda o tercera vez. Fueron notorios los casos de alumnos de la Escuela de Letras de la Universidad de La Habana que se precipitaban de la azotea de ese edificio. Más que el miedo a los trabajos forzados, los abusos y las humillaciones constantes en esos campos de concentración, lo que los llevaba a esa salida desesperada era la humillación y degradación a la que eran sometidos. No es nada fácil al sobrevivir el ser tratado como unapestado en su propio país y que hasta la propia familia lo esquive a uno. Porque es preciso recordar que esta medida persecutoria fue acogida con entusiasmo por muchos. En la mencionada entrevista a Castro, aunque éste admite a medias la culpabilidad, "quizá fuimos nosotros los culpables", atribuye el surgimiento de esos campos organizados y mantenidos por el aparato gubernamental a un brote de homofobia. Es cierto que hubo un brote homofóbico, pero fue la consecuencia, no la causa de las UMAP. Antes de Castro hubo siempre una gran tolerancia para la homosexualidad y no sólo grandes figuras de la farándula y las artes eran homosexuales bastante conocidos, sino que muchos actuaban como transformistas muy bien pagados como Musmé, Lou Mitsouko, Mae Lans y otros. La UMAP y la persecución a los homosexuales cumplía fundamentalmente la función de instituir el miedo en la población, buscar un chivo expiatorio contra el que los frustrados y envidiosos de siempre pudieran descargar su odio, y sobre todo, ir probando fuerza para una represión que iría siempre en aumento hasta que todas las libertades individuales fueran conculcadas. La UMAP fue una copia de los campos de concentración nazis. Las recogidas en la calle ante los ojos de todos los transeúntes, las cercas electrificadas, el atropello de miles de inocentes, el trabajo forzado, el despojo de toda dignidad humana al individuo encarcelado, incluso el macabro detalle de que a la entrada de las horrorosas prisiones rurales desplegaron un letrero que decía: "El trabajo los hará hombres", el de los campos de Hitler decía: "El trabajo los hará libres". Cuentan los que lo conocieron en sus años juveniles que Castro leía mucho Mi lucha, de Adolf Hitler, autor intelectual de esos lugares donde perecieron millones de personas. Parece que quiso imitarlo; aunque ahora quiera minimizar su culpa. Por suerte, aunque a muchos les costó la vida o la sanidad mental, las UMAP no resultaron tan trágicas como los campos de concentración nazi, pero éticamente fueron igual de monstruosas. Para los que vivimos esa época, aun sin haber caído en ninguna redada, el horror no puede borrársenos de la piel; porque no sólo teníamos familiares y amigos que vivieron la experiencia en carne propia, sino que en todas partes se escuchaban los comentarios de alguien que había "caído en la recogida" o que había muerto en la UMAP. Incluso figuras muy conocidas, el cantante Pablo Milanés fue uno de ellos. El gran dramaturgo Virgilio Piñera fue encarcelado en una recogida, y aunque el propio Nicolás Guillén fue a liberarlo, el pobre genio de las letras cubanas vivió toda su vida amedrentado. El daño que hizo la UMAP a Cuba es irreparable, no sólo por sus secuelas para la cultura y la vida social de la nación, sino que fue una primera chispa de maldad que puso a unos cubanos contra otros, dando legitimidad a todo el que quería saciar sus miserias en alguien que no tenía manera de defenderse. De esa tara humana tardará mucho ese país en reponerse. Castro ha reconocido --aunque ambiguamente-- su culpabilidad, quizá movido por circunstancias políticas, o quizá tratando de mejorar su imagen --casi póstuma-- quitándose algunos crímenes de su haber. No queda claro a quiénes se refiere cuando dice "nosotros"; pero lo cierto es que la mancha no es suya sola. Los carceleros, guardias, e informantes tuvieron la culpa directa de aplicar el suplicio y la burla, el golpe, el bayonetazo a las víctimas. cuyo único delito era haber nacido en un país enloquecido. Esa culpa, al cabo de casi medio siglo, sigue ejerciendo su presión sobre una nación donde imperan todas las manifestaciones de la miseria. El episodio de la UMAP es sólo un símbolo de lo que ha sido ese sistema, la persecución sistematizada del individuo, la imposición de la política del miedo y la transformación de gran parte del pueblo en una masa de oportunistas, envidiosos y farsantes dispuesta a atropellar a los débiles, como aún sucede con las Damas de Blanco. Sí, hay cosas que no se olvidan, que no deben olvidarse.

Bijlage 13 Vertalen naar het Nederlands

Tijd, of misschien een vroom geheugenmechanisme, zorgt ervoor dat de meest onaangename of pijnlijke gebeurtenissen in de loop van de jaren uit herinneringen worden gewist. Er zijn echter altijd dingen die niet worden vergeten, zelfs niet willen. De vraag die de journalist Carmen Lira La Jornada van Mexico, Fidel Castro maakte over de vervolging van homoseksuelen in Cuba en de instelling van de velden van bekende concentratie als UMAP (Military Units tot de produktiesteun), dat liep van 1965 tot 1968 heeft het opnieuw de donkere episode uit de Cubaanse geschiedenis op de voorgrond gebracht. Wat is het eerste dat ik me herinner over het begin van zoveel verschrikkingen? Misschien is het nieuws dat Christopher - ik zijn naam vergeten - waren gearresteerd in de El Vedado en verzonden naar een van die verschrikkelijke werkkampen in de provincie Camagüey. Ik kon niet zeggen of het meest directe wat ik voelde verbaasd of boos was; maar wat voor altijd bleef, voor de jaren dat ik nog steeds in Cuba zou moeten leven, was een verschrikkelijke angst. Die angst greep allen die zijn vrienden, een groep van beginnende makers die de cirkel van de schilder Lolo Soldevilla en haar man, columnist Miguel Angel Ponce de León (" Poncito " zoon van de beroemde schilder Fidelio Ponce de bezocht waren León). Hoewel deze groep jonge en minder jonge veel geïdentificeerd ons met de Revolutie, tot dan toe meer overtuigd van de voordelen van het socialisme, als toneelschrijvers Fermin Borges en Hector Santiago, waren verontrust en verontwaardigd over de oprichting van dergelijke kampen. Al snel zou hun verontwaardiging ook angst worden en zouden ze het land verlaten. In die jaren dat ze werden georganiseerd "verzameld " aan nachtclubs, zoals de cafeteria van het Hotel Capri, Coppelia, en zelfs bij de uitgang van García Lorca Nationaal Theater. Bus, waarin hij werd voorgesteld aan de kracht wordt geparkeerd en al opgestapeld mensen. op het politiebureau de gevangenen moest zijn onschuld te bewijzen door aan te tonen documenten die hen identificeren als geïntegreerd in de revolutie (carnet commissie Defensie, de vakbond of een partnerschap met de overheid). degenen die kon doen zo werden naar de beroemde velden waar de opheldering van hun situatie maanden zou kunnen duren en "de hefboom" van iemand met macht die de onschuldige gevangene zou kunnen helpen. Dit is natuurlijk, als de persoon - man of vrouw goed begrepen - was niet homoseksueel, noch de Jehova's Getuigen, of "ontevreden " de revolutie Na een tijd „" Verzameld " met de bus gestopt, maar de mensen sturen naar die velden ging voort, alleen dat de methoden verfijnder werden. De echtgenoot van een van mijn neven en nichten werd bijvoorbeeld opgehaald bij de pelsindustrie waar hij werkte. Uitgemaakt voor onvrede met de "verklikker " (de informant) van het blok, zonder kennis van zijn familie, was gegaan voor maanden. Toen mijn neef, nadat hij zocht ziekenhuizen, mortuaria en politiebureaus, nam het voor stierf op zee (hij dacht dat hij op een vlot was ontsnapt zonder hem niet tot een compromis te vertellen), een brief ontvangen, clandestien verzonden van Camaguey, waar hij zijn beproeving vertelde. ze hadden hem in een concentratiekamp, dwangarbeid, simpelweg omdat niet deel te nemen in de revolutionaire organisaties dat is slechts één geval kan ik geloof geven. maar er waren duizenden similares.En vele gelegenheden, de klacht werd ingegeven door de wensen van één van de comités voor de verdediging van de Revolutie (overheid informanten vrijwilligers) of de geheime politie die wilden persoonlijk wraak te nemen, of zoals in het geval van een andere vriend, beslag leggen op de gammele kleine kamer dat dit een heel erg leuk. ik was niet naar de UMAP porq ue in die tijd belde me om de verplichte militaire dienst (SMO), en toen ik in de straat stopte --cosa diario-- een militaire kaart die me koesterde voorbij was. Hoewel vervolging eindigde nooit voor homoseksuelen, want in de SMO neiging om ons "valkuilen die alleen kan worden omschreven als naïef en smerig. Als een viel, was toen" gedegradeerd " het leger en naar de UMAP. Velen pleegden zelfmoord, anderen werden boos. Zelfs alleen vanwege de angst dat ze 'ze zouden oppakken'. Mijn vriend Benjamin (en ik weet niet zijn laatste naam niet herinneren), ongepubliceerde dichter, schoot zichzelf in het hoofd met de revolver

van zijn militante vader. Degenen die de barbituraten gebruikten, overleefden soms. Ik herinner me dat veel jonge mensen van mijn generatie die nek had als "Red Badge of Courage" Scar tracheotomie vroeger in die tijd vergiftigd tot de mechanische ventilatie te geven tijdens de coma. Sommige van deze zelfmoord overlevenden, malvivian problemen nerveus, en reed hem zelfs om te proberen. Velen in geslaagd om de tweede of derde keer. het was berucht gevallen van studenten van de Hogeschool voor de Kunsten aan de Universiteit van Havana, dat hurtled vanaf het dak van dat gebouw. Meer dan de angst dwangarbeid, misbruik en constante vernederingen in die kampen, die hen hebben geleid tot deze wanhopige uitweg was de vernedering en degradatie waaraan ze werden onderworpen. het is niet gemakkelijk om te overleven als een paria in die behandeld zijn eigen land en dat zelfs uw eigen familie u ontwijkt, omdat u moet onthouden dat deze vervolgende maatregel met enthousiasme werd verwelkomd Ik lees veel van Mijn worsteling, door Adolf Hitler, de intellectuele auteur van die plaatsen waar miljoenen mensen omkwamen. Het lijkt erop dat hij hem wilde imiteren; hoewel hij nu zijn schuld wil minimaliseren. Gelukkig, hoewel velen hun leven of mentale gezondheid kosten, waren de UMAP's niet zo tragisch als de nazi-concentratiekampen, maar ethisch waren ze net zo monsterlijk. Voor degenen onder ons die in die tijd hebben geleefd, zelfs zonder overvallen te zijn, kan gruwel niet van onze huid worden gewist; omdat we niet alleen familie en vrienden die uit de eerste hand ervaren, maar de opmerkingen van iemand die was "gevallen in de collectie" of die was overleden in de UMAP werden overal gehoord. Zelfs bekende figuren, zanger Pablo Milanés was een van hen. de grote toneelschrijver Virgilio Piñera werd opgesloten in een verzameling, en hoewel zelf Nicolas Guillen was om hem vrij te laten, de arme genie van de Cubaanse literatuur woonde zijn hele leven bang. de schade door de UMAP naar Cuba is onherstelbare, niet alleen vanwege de gevolgen daarvan voor de cultuur en het sociale leven van de natie, maar het was een eerste vonk van het kwaad dat sommige Cubanen die tegen elkaar, het geven van legitimiteit aan iedereen die wilden hun ellende iemand die op geen enkele manier had voldoet Om zichzelf te verdedigen, zal het lang duren voordat dat land hersteld is. Castro heeft erkend - zij het dubbelzinnig - zijn schuldgevoel, misschien ingegeven door politieke omstandigheden, of misschien geprobeerd zijn land te verbeteren. beeld - bijna postuum - het verwijderen van enkele misdaden uit zijn krediet. Het is niet duidelijk aan wie hij refereert wanneer hij "wij" zegt; maar de waarheid is dat de vlek niet alleen van jou is. De gevangenenbewaarders, bewakers en informanten waren rechtstreeks verantwoordelijk voor het toepassen van de marteling en spot, de slag, de bajonet voor de slachtoffers. wiens enige misdrijf was om geboren te zijn in een gek land. Die schuld, na bijna een halve eeuw, blijft druk uitoefenen op een natie waar alle manifestaties van armoede de overhand hebben. De aflevering van de UMAP is slechts een symbool van wat het systeem, de systematische vervolging van het individu, het opleggen van de politiek van de angst en de transformatie van een groot deel van de stad in een massa van opportunisten, jaloers en fakers klaar om te draaien is geweest voor de zwakken, zoals het nog steeds gebeurt met de dames in het wit. Ja, er zijn dingen die niet worden vergeten, die niet mogen worden vergeten.

aan Hamerslag & Van Haren Advocaten
t.a.v. Mevr. Mr. J. Bravo Mougán
e-mail j.bravomougan@hvh-advocaten.nl
van Virginia Figueroa
datum 25 maart 2018
betreft Positie LHBTI Cuba

Geachte mevrouw Bravo Mougán,

Deze informatiebrief is geschreven in opdracht van mr. J. Bravo Mougán en gaat in op de positie van homoseksuelen en transgenders (LHBTI) in Cuba. In de brief wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

1. Geschiedenis Homofobisch Sentiment
2. Situatie platteland en stad LHBT
  - 2.1 Platteland
  - 2.2 Arrestaties in Ontmoetingsplekken in Havana
3. Klachtenprocedure
  - 3.1 Rechtsstaat in Cuba
  - 3.2 Is er een klachtenprocedure tegen geweld door de politie?
  - 3.3 Heeft Cuba een Ombudsman figuur?
4. Hoofd van de Sector
5. Discriminatie Huisvesting
6. Discriminatie Werk

1. Geschiedenis Homofobisch Sentement

a) *Volgens het rapport van Individuen en Groepen in de Samenleving (die niet officieel erkend wordt in Cuba) aan de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties voor de Universele periodieke controle van april-mei 2018 (bijlage 1)*¹

Als vervolg op de triomf van de Revolutie op 1 januari 1959, nam Fidel Castro de leiding van het land en verklaarde in 1961 publiekelijk het socialistische karakter van de revolutie. In 1976 is het land geïnstitutionaliseerd in beeld en gelijkenis van de Sovjet-Unie en wordt verklaard in artikel 5 van de Grondwet, die heden nog steeds van kracht is, dat de Communistische Partij van Cuba, met Fidel als eerste secretaris, " de hoogste leidende kracht van de maatschappij en de staat is." Subsidies van de socialistische beweging hielpen de vestiging van een gecentraliseerd systeem, dat het leven van het land ideologiseerde en politiseerde. Een van de consequenties hiervan was de inmenging in het privéleven van de burgers door de oprichting van een strikte controle over hen. Daarnaast ontkende het de rechten zoals de vrijheid van verkeer, de vrijheid van mening, expressie, vreedzame vergadering en vereniging. Bovendien werden de mensen met andere gedachten verschillend met die van het regime, net als

---

¹ Dit rapport was door Víctor Manuel Dueñas Otero, Cubaans journalist en LHBTI activist naar mij gestuurd.

religieuze en homoseksuelen, buitengesloten en onderdrukt want ze werden gezien als antirevolutionairen.

a) Volgens een artikel van Alvaro Fuentes gepubliceerd in de website van El País op 10 mei 2017- https://elpais.com/elpais/2017/05/08/planeta_futuro/1494257202_915266.html - (bijlage 2)

Met betrekking tot homoseksualiteit, zei Castro in zijn toespraak op 13 maart 1963 dat de Cubaanse samenleving zo'n "afwijking" niet kon accepteren. Castro heeft in 1965 zijn vervolging van homoseksuelen geïnstitutionaliseerd door de creatie van verzamelcentra (Militaire Eenheden om de Productie te Helpen -UAMPS-) voor homoseksuelen, antirevolutionairen en andere "sociale buitenbeentjes" waar ze gedwongen werden tot dwangarbeid en het slachtoffer van mishandeling en intimidatie zijn geworden. Er is bekend dat verschillende mensen in zulke centra zelfmoord gepleegd hebben. De creatie van de UAMPs ontketende een golf van marginalisering en vervolging van LHBTI-ers in Cuba. In 1971 verklaarde de Nationale Raad van Cultuur en Onderwijs homoseksualiteit als " een afwijking die onverenigbaar met de revolutie is" waardoor LHBT-ers niet in het onderwijs en cultuur konden werken. Deze beslissing zou leiden tot de institutionalisering en systematisering van homofobie en genereerde een onderdrukking van homoseksualiteit die tientallen jaren de toekomst van het eiland zou markeren. Het was pas in 1997 dat door de wijziging van het Cubaanse wetboek van strafrecht de laatste discriminerende verwijzingen naar homoseksualiteit worden geëlimineerd. Maar het was pas in 2000 dat het Nationale Centrum voor Seks Educatie (Cenesex) initiatieven voor de erkenning en acceptatie van de LHBTI-gemeenschap heeft genomen. De belangrijkste voordelen van de Cenesex zijn de bevordering van de volgende wijzigingen in de wetgeving: a) een wet die chirurgische behandelingen voor geslachtsaanpassing toestaat (in 2008 goedgekeurd), en het verbod op discriminatie op grond van seksuele geaardheid (in 2018 in de arbeidswetgeving aangenomen). Echter, activisten van de onafhankelijke homobeweging van het eiland zien het werk van Cenesex als een poging om toleranter te lijken in het licht van de internationale publieke opinie zonder substantiële veranderingen aan te brengen, een manier om de Castro-dictatuur en het gebrek aan vrijheden te vergoelijken. Zelfs Wendy Iriepa, een voormalige medewerker van Mariela Castro van Cenesex, zei dat de agenda van deze instelling en haar hoofdfiguur, Mariela Castro, absoluut niets te maken heeft met de belangen van de homogemeenschap in Cuba en wat het doet is alleen de verkoop van een politiek beeld aan de wereld. Onafhankelijke LHBTI activisten beschouwen zichzelf niet als vertegenwoordigd door CENESEX omdat ze geen deel uitmaken van het officiële regime.

b) Volgens een artikel van Leonardo Santos gepubliceerd op de website van Martinoticias 21-11-2017-<https://www.martinoticias.com/a/regimen-cubano-comunidad-lgbti/156844.htm>- (Bijlage 3)

Hoewel het waar is dat in de afgelopen twee decennia vooruitgang in de tolerantie ten opzichte van de Cubaanse LGBTI-gemeenschap heeft plaatsgevonden, beslist het beleid van de communistische partij "wat je kunt zijn en wat je niet kunt zijn" als een persoon. Volgens Santos heeft de Cenesex creatie alleen als schijn gediend om decennia lang het beeld van het regime te wassen in het onderdrukken van deze gemeenschap. Dit is bevestigd door het standpunt dat de Cubaanse regering nam in de stemming van 29 september 2017 van de Raad voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties waarbij een resolutie aangenomen was die de lidstaten uitnodigt om de doodstraf af te schaffen en in het bijzonder af te wijzen dat in sommige landen het mechanisme tegen mensen die seks hebben met anderen van hetzelfde geslacht / geslacht toe te passen. Bij deze verkiezingen heeft de Cubaanse staat zich onthouden van stemming tegen de doodstraf. Evenzo is in Cuba het homoseksueel huwelijk nog niet erkend, wat door de LGBTI-gemeenschap als een uiting van homofobie door de overheid wordt gezien.

- c) Volgens verschillende informatiebronnen geciteerd in dit document, blijft homofobie zich manifesteren in de Cubaanse samenleving, vooral door misbruik van LGBTI-personen door de politie, gendergeweld en discriminatie op de arbeidsmarkt.

2. Situatie platteland en stad LHBT: Verschil tussen vrijheid uiting seksualiteit

2.1 Platteland

- a) **Volgens de Spaanstalige documentaire gepresenteerd door onafhankelijke LHBTI activistische groepen tijdens de openbare hoorzitting van de 156e periode van de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens gehouden van 17 tot 28 oktober 2015, die gefilmd was en waarvan de video zich bevindt op <https://www.youtube.com/watch?v=sHqR9km6Vqs> & t = 229s**

Op bijna alle 'ontmoetingsplekken' van de provincies Pinal del Río, Matanzas, Camaguey, Holguín, Santiago en Guantanamo, worden LHBTI-mensen onderdrukt door politieagenten. Volgens de documentaire in de 5 oostelijke provincies is homofobie 3 keer sterker dan in Havana. Hoe meer men zich in het binnenland van het land bevindt, hoe meer homofobie en transfobie er is, vooral institutionele homofobie. Deze verklaring is te vinden op tijdstip 22.14 van de gerelateerde YouTube-video.

- b) **Volgens mijn informatiebrief met datum 7 januari 2018 (Bijlage 4)**

Bij onderwerp 3 noemde ik een aantal gevallen van geweldsincidenten die recent plaatsgevonden hebben tegen LHBTI-ers. Alle van de geciteerde incidenten hadden plaatsgevonden buiten Havana.

- c) **Volgens een artikel van Rosa T. Valdés gepubliceerd op de website van Martinoticias op 06-juni 2017 <https://www.martinoticias.com/a/cuba-homofobia-agresion-homosexuales-cardenas-matanzas-146377.html> (Bijlage 5)**

werden ten minste zeven homoseksuelen fysiek mishandeld op een ontmoetingsplaats in Cárdenas, Matanzas. De aanvaller werd gearresteerd door de politie en de volgende dag vrijgelaten. Volgens de politie werd de aanvaller gearresteerd omdat hij een broodje met ham in een kantine gestolen had en niet voor de gerelateerde agressie. Toen de slachtoffers in het lokale politiebureau meldden wat er gebeurd was, beledigden de politieagenten hen en behandelden ze zonder respect vanwege hun homosexualiteit. De activist Dueñas beschrijft het gedrag van de politieagenten als homofoob en geeft aan dat het "de homofobische houding van de overheidsinstellingen aangeeft". Daarnaast meldde een van de mishandelden de aanval op de Facebook-pagina van Cenesex, maar tot op heden heeft deze instelling nog steeds geen antwoord ontvangen. Volgens de auteur: "Het incident is niet de enige in een openlijk macho land. Ondanks het feit dat de afgelopen jaren een campagne onder leiding van Mariela Castro geprobeerd heeft om homoseksuelen zichtbaar te maken en te vertolken, vinden gebeurtenissen zoals die van Cárdenas plaats zonder dat dit van belang is voor de politie. "

2.2 Arrestaties Ontmoetingsplekken LHBT in Havana

- a) **Een artikel van Ivette Pacheco gepubliceerd op 12-02-2018 gepubliceerd op de website van Martinoticias - <https://www.martinoticias.com/a/cuba-activista-denuncia-violacion-permanente-derechos-comunidad-lgbti/162193.html> (Bijlage 6)**, verwijst naar de volgende verklaring van de activist Nelson Gandulla: "Fysieke aanvallen op leden van onze gemeenschap door burgers of bendes in verschillende delen van de Cubaanse hoofdstad en willekeurige arrestaties op ontmoetingsplaatsen maken deel uit van de acties van de politie tegen de gemeenschap", herinnert Gandulla zich.

b) Volgens het jaarverslag van de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens 2015 (bijlage 7)

<http://www.oas.org/es/cidh/docs/anual/2016/docs/informeanual2016cap4b.cuba-es.pdf>

artikel 73

Leden van de politie in Havana leggen boetes op en vervolgen homoseksuele mannen en lesbische vrouwen zodat ze niet circuleren in bepaalde gebieden en op "ontmoetingsplaatsen" (plaatsen van "homosocializatie")

c) Volgens de informatie brief van de Cubaans Observatorium van Mensen Rechten (Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-)² "2...R (Bijlage 11)

Willekeurige arrestaties blijven dagelijks in heel Cuba plaatsvinden. Het Cubaans Observatorium voor de Rechten van de Mens documenteert jaarlijks duizenden zaken die kunnen worden geraadpleegd op haar website <https://observacuba.org/informes-ddhh/detenciones-arbitrarías/2018-detenciones-arbitrarías/>. Vanwege de sociale schade, veroorzaakt door een discriminerend beleid dat jarenlang door de staat is gevoerd en aangemoedigd, worden de ontmoetingsplekken van LGBTI-mensen door de autoriteiten beschouwd als gebieden die gevoelig zijn voor criminaliteit. In Havana zijn de plaatsen waar mensen worden vastgehouden: Central Park, Broederschap Park, La Rampa, Calle 23, El Bimbo, El Quijote Park, Cayito Beach, Chivo Beach, Vía Blanca, de stad Sport, Nationaal Circus en het Calixto García-ziekenhuis." - Aldus Alejandro González Raga, Uitvoerend Directeur van het Cubaans Observatorium van Mensen Rechten (Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-).

3. Klachtenprocedure

3.1 Rechtsstaat in Cuba

a) Volgens het rapport van Individuen en Groepen in de Samenleving (die niet officieel erkend wordt in Cuba) aan de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties voor de Universele periodieke beoordeling van april-mei 2018 (bijlage 1)

Als gevolg van de triomf van de Revolutie, nam Fidel Castro het leiderschap van het land in 1959. Er werd onmiddellijk een eenpartijstelsel ingevoerd dat de uitvoerende, wetgevende en rechterlijke machten gefusioneerd heeft, alles onder de macht van Castro die de titel van maximale leider kreeg met volledige bevoegdheden en president van de Raad van State en ministers en Algemeen secretaris van de Communistische Partij. Hij vestigde ook een volledig gecentraliseerd systeem van overheid die de gehele constituerende, uitvoerende, wetgevende en gerechtelijke instanties aan de Nationale Assemblee van Volksmacht (ANPP) en de Raad van State en Ministers overdroeg, met Fidel Castro als de leider. Dit creëerde een gedeeltelijk juridisch systeem afhankelijk van de communistische partij. Deze extreme centralisatie van de beslissingen in de handen van de voormalige voorzitter van de Raad van State en de Ministers en de Secretaris-Generaal van de Communistische Partij van Cuba, Fidel Castro, en de groep van de macht opvolger, is een essentieel kenmerk van het politieke en juridische systeem van het land gedurende de laatste achteventig jaar. Hedendaags zijn de rechters constitutioneel en

---

² Deze informatieve brief is aan mij toegezonden door Alejandro González Raga, uitvoerend directeur van het Cubaans Observatorium voor de Mensenrechten-OCDH- naar aanleiding van mijn verzoek om informatie verzonden via e-mail met datum 02-02-2018. Het originele PDF-document is op aanvraag beschikbaar.

praktisch "hiërarchisch ondergeschikt aan de Nationale Assemblée van Volksmachten en de Raad van State" (artikel 121 van de Grondwet), in tegenstelling tot wat werd gesuggereerd door de internationale mensenrechtenwetgeving. De vertekening en afhankelijkheid zijn vooral opmerkelijk in de gevallen waarin mensen worden beschuldigd van misdaden tegen de veiligheid van de staat vervat in wet 88 van 1999.

Vanwege de partijdigheid en afhankelijkheid van justitiële structuren en rechtbanken, biedt het Cubaanse strafsysteem geen juridische en procedurele garanties. Dit resulteert in een gebrek aan transparantie en effectieve verdedigingsmechanismen tegen het gerechtelijk systeem. Bovendien geeft het niet bestaan van de onafhankelijke uitoefening van de wet aanleiding tot straffeloosheid tegen politie-arbitrariteit. De wetten die bepalen op welke gronden mensen te arresteren, vast te houden en gevangen te zetten, worden dagelijks geschonden. Cubaanse wetten beschouwen het gebruik van geweld en dwang niet als geldige procedures in overeenstemming met artikel 58 van de Grondwet, maar dit wordt systematisch geschonden door openbare functionarissen, met name door agenten van het Afdeling van Staatsveiligheid (DSE), van de Nationale Revolutionaire Politie (PNR) en functionarissen van gevangenissen, allemaal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Agenten en functionarissen van de politie en gevangenissen zijn straffeloos als ze de integriteit en de waardigheid van de mensen schenden. De antwoorden op de klachten die in deze gevallen aan de instellingen zijn voorgelegd, zijn in de meeste gevallen onbevredigend.

Bovendien blijven wetten bestaan, zoals wet 88 en verschillende artikelen van de grondwet, die de uitoefening van burgerrechten en politieke rechten beperken en veroordelen als hun uitoefening tegen 'de uiteinden van de socialistische samenleving' is. Maar deze "uiteinden" worden niet beschreven door de wet, waardoor subjectieve toepassing van de wet kan plaatsvinden.

- b) De Cubaanse jurist Raudiel Peña Barrios vermeld in **een artikel gepubliceerd op 10-03-2017 op de website van Cuba Posible -<https://cubapossible.com/garantias-control-constitucional-en-cuba/> (bijlage 8)**, dat de ontwikkeling van procedurele waarborgen voor de verdediging van de rechten van burgers beperkt is. Volgens de auteur is dit omdat de grondwet niet langer wordt toegepast door de rechtbanken en andere justitiële autoriteiten voor de zaken die zij kennen. Dit maakt administratieve acties mogelijk buiten het legaliteitsbeginsel en bijna altijd met het schenden van rechten van de burgers. Volgens de auteur is deze beperking van een eerlijk proces te wijten aan de volgende factoren: **a)** Het onvermogen van de Nationale Vergadering van de Volksmacht (ANPP) naar de grondwettigheid van wetten te controleren. De ANPP vergadert slechts 2 keer per jaar, wat het onlogisch maakt om te denken dat deze autoriteit efficiënt werk kan doen, **b)** het gebrek aan opleiding van de afgevaardigden bij de acute problemen van de Cubaanse realiteit, **c)** het onvermogen van de Aanklager omtrent het behouden van de controle van de wettigheid, aangezien er geen speciale procedures voor de bescherming van de burgers zijn, **d)** vele administratieve processen hebben geen toegang tot de rechter, wat betekent dat wanneer de autoriteit een grondwettelijk recht geschonden heeft, blijft de burger in een staat van weerloosheid en onbeschermd aan staatsinterventie.

3.2 Is er een klachtenprocedure tegen geweld door politie?

a) Volgens het interview van 5 maart 2018 met de Cubaanse journalist en LHBTI activist Víctor Manuel Dueñas Otero³ (Bijlage 9)

“ de klacht tegen politiegeweld wordt gedaan bij het lokale politiebureau of bij het openbaar ministerie. Als het om een administratieve fout gaat (geen misdrijf dus) dan kunnen mensen hun klacht bij de afdeling Aandacht voor de Bevolking (Atención a la Población) indienen. Echter, tot nu toe is er geen zaak van politiegeweld tegen LHBTI personen die is opgelost. Er is geen bewijs dat ze iets hieromtrent hebben opgelost. De Cubaanse Staat mist statistieken om het werk te demonstreren. Er is geen specifieke instantie om een klacht met betrekking tot gendergeweld, met name tegen LHBTI-ers, te melden.” -Aldus Víctor Manuel Dueñas Otero, Cubaanse journalist en activist.

b) Volgens de informatie brief van de Cubaans Observatorium van Mensen Rechten (Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-)⁴ met datum 7 februari 2018 (Bijlage 11)

“In Cuba behandelen de instanties, waartoe burgers in het algemeen zich kunnen wenden, bijvoorbeeld de politie of het openbare ministerie, niet de klachten van mensenrechtenschendingen tegen hun eigen vertegenwoordigers of agentschappen van de staat; het is de logica van totalitaire staten waar geen scheiding van machten bestaat en de macht van de staat almachtig is. Daarom zijn deze mechanismen alleen maar formeel en ineffectief. Concreet is er geen mechanisme om schendingen van de rechten van minderheden, waaronder de LGBTI-gemeenschap, aan te pakken. Er zijn de delegaties van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (de politie) in elke provincie die een afdeling hebben die aandacht besteedt aan het staatsburgerschap, waar klachten en beschuldigingen kunnen worden ingediend tegen de politie en andere staatsorganen, maar zoals we in de vorige paragraaf al aangegeven hebben, gaat de meerderheid niet door omdat dit handelen in die gevallen tegen hun eigen instelling zou zijn. Evenzo kan men niet uit het oog verliezen dat, ondanks enige vooruitgang die op dit gebied plaatsvindt, de Cubaanse samenleving en machtsstructuren diep homofob blijven, na decennia van discriminatie geleid door de Communistische Partij die decennia lang homoseksualiteit beschouwde als "zwakte" of schandelijke afwijking van de revolutionaire

---

³ Víctor Manuel Dueñas Otero is een journalist en LHBTI activist afkomstig uit Cuba die asiel gevraagd heeft in Nederland vanwege vervolging en bedreigingen van de Cubaanse autoriteiten omdat hij activeerde tegen de houding van Mariela Castro van CENESEX tegen de homohuwelijk, en omdat hij met zijn Babel Project het aandacht probeerde te vergroten op de mishandeling die door de politie tegen LHBTI-mensen in de stad Cárdenas plaats vindt. Cárdenas ligt ongeveer 160 km ten oosten van Havana aan de noordkust van het eiland. Naast het Babel Project, was hij ook leider van de campagne “Wij houden ook van” (Nosotros También Amamos) die promoveerde de homohuwelijk. Dueñas zei ook dat de regering de homohuwelijkscampagne die hij lanceerde "overwoog als een grote vergissing". Ik heb artikels in de webpagina's van Havana Times, Washington Blade, Cubanet en Martinoticias gevonden waarin hij genoemd wordt als activist voor LHBTI rechten. Ik heb Víctor Manuel Dueñas Otero geïnterviewd in de VluchtelingenWerk kantoor op Asielzoekers Centrum Leersum. Toen ik hem interviewde liet hij zijn journalist passje aan mijn zien waarvan ik een foto gemaakt heb die bijgesloten bij bijlage 9 is.

⁴ Deze informatieve brief is aan mij toegezonden door Alejandro González Raga, uitvoerend directeur van het Cubaans Observatorium voor de Mensenrechten-OCDH- naar aanleiding van mijn verzoek om informatie verzonden via e-mail met datum 02-02-2018. Het originele PDF-document is op aanvraag beschikbaar.

"nieuwe mens." - Aldus Alejandro González Raga, Uitvoerend Directeur van de Cubaans Observatorium van Mensenrechten (Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-).

3.3 Heeft Cuba een Ombudsman figuur?

- a) **Volgens het interview van 5 maart 2018 met de Cubaanse journalist en LHBTI activist Víctor Manuel Dueñas Otero (Bijlage 9)** "in het geval van klachten tegen de vertegenwoordigers van de openbare instanties die geen misdaad zijn, kunnen burgers hun klacht bij de instantie Aandacht voor de Bevolking (Atención a la Población-ANPP-) indienen." -Aldus Dueñas, Cubaanse journalist en activist
- b) **Volgens de website van het Cubaanse Parlement (<http://www.parlamentocubano.cu/index.php/atencion-la-poblacion> (Bijlage 14)** zijn de hulpkantoren van Aandacht voor de Bevolking (Atención a la Población) geïmplementeerd in alle overheidsinstanties om de verzoeken, klachten en suggesties van de bevolking tegen de lokale instanties af te handelen en het neemt ook de passende maatregelen als het nodig is. Aandacht voor de Bevolking is een hulporgaan van de Nationale Assemblee, die alleen toezicht houdt op de naleving en methodologische supervisie van de lokale organen en hun ondergeschikte bestuurlijke structuren. De voorzitters van de Provinciale en Gemeentelijke Assemblee zijn degenen die onderzoeken wat in verband staat met de genoemde verzoeken en hun meningen worden beschouwd als "grondwettelijk recht".

4. Hoofd van de Sector (Jefe del Sector)

- a) **Volgens het document van Jorge Luis Barroso González, van de Centrale Universiteit "Marta Abreu" van Las Villas, Cuba, getiteld Sociale controle Gemeenschap in Cuba en de implicaties ervan voor de openbare veiligheid van 04-15-2016 (p. 143 en 144)** (<file:///C:/Users/Eigenaar/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/619ZAT7H/2700-8922-4-PB.pdf>) (Bijlage 10)
- De Hoofd van de Sector van de Revolutionaire Nationale Politie is een agent van de Nationale Revolutionaire Politie met een extra functie van de typische taken van confrontatie van misdaden die al gepleegd zijn. Deze functie kan worden samengevat in de uitvoering van een preventief gemeenschapswerk om de oorzaken en omstandigheden die leiden tot het plegen van misdaden te minimaliseren voordat ze worden gepleegd. Om dit te bereiken, voert het Hoofd van de Sector een nauwkeurig detectiewerk uit om alles te weten te komen over mensen die geneigd zijn om illegale acties of sociaal afwijkende inhoud te plegen. Het hoofd van de sector voor de ontwikkeling van zijn gemeenschapswerk heeft zijn kantoor in het werkgebied, dat wil zeggen, in de gemeenschap. Daarom is zijn verblijf daar permanent. Dit garandeert dagelijks contact met mensen en gemeenschapsproblemen, waardoor de preventieve functies en het detecteren van potentiële criminelen meer zichtbaar worden. Het hoofd van de sector krijgt ook preventieve functies in de gemeenschappen, zowel met de gesanctioneerde als met degenen die geen misdaad hebben gepleegd.
- b) **Volgens de interview van 5 maart 2018 met de Cubaanse journalist en LHBTI activist Víctor Manuel Dueñas Otero (Bijlage 9)**
- "De Hoofd van de Sector is de laagste exemplaar van de Nationale Revolutionaire Politie's sectoren. Cuba is verdeeld in politieke sectoren: territoriale, populaire raad, gemeentelijk, provinciaal, regionaal en nationaal hoofdkantoor. Hoofd van de Sector heeft 3 blokken onder zijn toezicht en hij is zelf onder de toezicht van de van de CDR Revolutionaire Defensiecommissie en de Afdeling Technisch Informatie (Departamento de Información

Técnica-DIT) van de Nationale Politie. De Hoofd van de sector weet alles van de mensen onder zijn toezicht, zijn politieke overtuigingen, sociale groepen, of ze contact hebben met buitenlanders, gezinssituatie, etc. Als de Hoofd van de Sector een negatief profiel maakt dan is de wet pre-criminele gevaar van toepassing. Als iemand een negatief profiel hebt bij de Hoofd van de Sector heeft dan is dit een rempel om een baan of een huisvesting te vinden of om te verhuizen.”-Aldus Dueñas, Cubaanse journalist en activi

5. Discriminatie huisvesting

a) Volgens de informatie brief van de Cubaans Observatorium van Mensen Rechten (Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-)⁵ met datum 7 februari 2018 (Bijlage 11) “7...R/

In Cuba is er een hoge mate van overbevolking en huisvestingstekorten. Het verkrijgen van huisvesting vormt een serieus en latent probleem voor de Cubaanse bevolking in het algemeen. De meest kwetsbare sectoren van de LGBTI-gemeenschap zijn transgenders, mensen die niet voldoen aan of reageren op overheidsbelangen, en onafhankelijke LGBTI-activisten die openlijk discriminatie aan de kaak stellen”. - Aldus Alejandro González Raga uitvoerend directeur van de OCDH.

5.1 Toestemming om te verhuizen naar Havana

a) Volgens de interview van 5 maart 2018 met de Cubaanse journalist en LHBTI activist Víctor Manuel Dueñas Otero (Bijlage 9)

“C....Als iemand van het binnenland naar Havana wilt verhuizen, moet die persoon eerst een adres van een familielid, waar hij van plan is om te gaan wonen, aan het Hoofd van de Sector van Havana opgeven. Daarna moet het binnenlandse Hoofd van de Sector het profiel in kwestie naar het Hoofd van de Sector in Havana sturen. Als het profiel negatief is, dan krijgt die persoon in kwestie hoogst waarschijnlijk geen beschikking om naar Havana te verhuizen. Deze regels gelden voor alle Cubanen, maar door de institutionele homofobie zijn de autoriteiten strenger tegen LHBTI_ers.” Aldus Dueñas, Cubaanse journalist en activist.

b) Volgens de informatiebrief van het Cubaans Observatorium van Mensenrechten (Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-) met datum 7 februari 2018 (Bijlage 11) “5...

De regels voor verhuizing naar Havana zijn niet alleen voor LGBTI-mensen, maar voor alle mensen in het algemeen die een adres nodig hebben om in Havana te verblijven. Ze moeten de redenen uitleggen waarom ze in Havana willen wonen; als deze overtuigend zijn, geven ze je eerst een tijdelijke vergunning en vervolgens, als je aan alles voldoet, wordt toestemming gegeven. Maar dat is algemeen voor alle Cubanen, niet alleen voor LGBTI.” Aldus Alejandro González Raga, uitvoerend directeur -OCDH-

---

⁵ Deze informatieve brief is aan mij toegezonden door Alejandro González Raga, uitvoerend directeur van het Cubaans Observatorium voor de Mensenrechten-OCDH- naar aanleiding van mijn verzoek om informatie verzonden via e-mail met datum 02-02-2018. Het originele PDF-document is op aanvraag beschikbaar.

6. Discriminatie werk

a) Volgens de bijeenkomst van de Colombiaanse LHBTI organisatie Caribe Afirmativo met Cubaanse LHBTI activisten van Arcoiris libre de Cuba, Religieuze Group LGBTI Divina Esperanza en de Cubaanse Liga Cubana de lucha contra el SIDA (HIV) van 15-08-2014 (<http://caribeafirmativo.lgbt/2014/08/15/encuentro-de-caribe-afirmativo-con-activistas-lgbti-cubanos-de-arcoiris-libre-grupo-religioso-esperanza-divina-lgbti-y-la-liga-cubana-de-lucha-contra-el-sida/>) (Bijlage 12)

“....Een andere getuigenis was van een stel lesbische vrouwen die lid zijn van de burgerlijke organisatie Arcoiris Libre, die verklaarden dat veel van de lesbische vrouwen in de uitoefening van prostitutie de enige manier hebben gevonden om te overleven. Velen van deze vrouwen hebben kinderen van ongedwongen nachten met buitenlanders die, in de hoop het land te verlaten, in hen een kans zien om zichzelf te exporteren en uit publieke controle te raken.”-- - Aldus de bovengenoemde website

b. Volgens een artikel gepubliceerd op de website van de Colombiaanse LHBTI-organisatie, Caribe Afirmativo (<http://caribeafirmativo.lgbt/2014/03/11/visita-de-activistas-cubanos-lgbt-caribe-afirmativo/>) van 11-03 -2014 (Bijlage 13)

Tijdens een bezoek van Cubaanse LHBTI-activisten aan hun organisatie, verklaarden activisten dat nog een van de latente realiteiten in Cuba is, dat er talloze lesbische vrouwen zijn die één, twee en zelfs vier kinderen hebben, om te leven van wat de staat hen biedt. Of ze worden zwanger van een buitenlander om redelijk goed te kunnen leven.” -Aldus de bovengenoemde artikel.

c. Volgens de informatiebrief van het Cubaans Observatorium van Mensenrechten (Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-) met datum 7 februari 2018 (Bijlage 11) “6 ... R/

Ja, er zijn maar weinig banen voor de LGBTI-gemeenschap in Cuba, en is veel discriminatie op de werkplek. Wanneer ze solliciteren naar een baan worden ze gediscrimineerd en er wordt getwijfeld aan het vermogen van de persoon om zich op een normale manier te gedragen in de werkomgeving.” -Aldus Aldus Alejandro González Raga, uitvoerend directeur - OCDH-

Informatie over de auteur

Virginia Figueroa is een notaris en jurist afkomstig uit Guatemala. Naast de opleiding Recht en Notariële Studies aan de Universiteit Rafael Landívar van Guatemala heeft ze de master International Business Law aan de Universiteit van Utrecht behaald. Ze heeft meer dan 15 jaar ervaring als jurist in zowel Guatemala als Nederland. Naast juridische werkzaamheden heeft ze verschillende werkzaamheden verricht binnen non-gouvernementele organisaties (NGO's) op het gebied van mensenrechten. Ze is oprichter van Lexinter, een juridisch adviesbureau op het gebied van verschillende rechtsgebieden en met betrekking tot verhoudingen tussen Latijns Amerika en Nederland (Europa). Verder verricht ze

Lexinter

opdrachten voor advocaten en particulieren, waaronder juridisch onderzoek. Verwezen wordt naar haar webpagina <http://www.lexinter.nl/tekstpages/who-is-lexinter.html>.

Met vriendelijke groet,

Virginia Figueroa LLM

Legal Consultant

Lexinter

www.lexinter.nl

06430774190

Bijlagen

De Spaanse bijlagen zijn vertaald naar het Nederlands met behulp van google translate, waardoor er onvolkomenheden en grammaticale fouten in de teksten kunnen zitten. Een officiële vertaling van een specifiek document is op aanvraag beschikbaar

Bijlage 1

Informe de individuos y grupos de la sociedad civil no reconocida oficialmente en Cuba al Consejo de Derechos Humanos de las Naciones Unidas Ginebra, para el Examen Periódico Universal abril-mayo 2018. (COALICIÓN/SC/ EPU/ CUBA/ 2018).

Presentado por la coalición de organizaciones integrada por: 1. Corriente Martiana (CM), 2. Instituto Patmos, 3. Centro de Cultura y Democracia, 4. Asociación Pro Libertad de Prensa (APLP), 5. Fundación Cubana por los Derechos LGBTI, 6. Movimiento Cubano Reflexión (MCR), 7. Agencia de Prensa Libre Avileña (APLA), 8. Federación Latinoamericana de Mujeres Rurales (FLAMUR), 9. Alianza Democrática Pinareña Vuelta Abajo por Cuba, 10. Asociación Sindical Independiente de Cuba (ASIC). Septiembre de 2017.

“...II. BREVE SÍNTESIS HISTÓRICA

...

5. Al triunfo de la Revolución, el 1ero de enero de 1959, Fidel Castro asumió la dirección del país contando con el apoyo de gran parte de la población.

...

8. Las promesas en La Historia me Absolverá de que “La primera ley revolucionaria devolvía al pueblo la soberanía y proclamaba la Constitución de 1940 como la verdadera ley suprema del Estado” y además “la conquista de las libertades públicas y la democracia política” no se cumplieron al imponerse un sistema mono partidista, la planificación socialista, la fusión de los poderes públicos y la dependencia y parcialidad de la judicatura, todo bajo el mando unipersonal de Fidel Castro a quién se le confirió el título de Máximo Líder con plenos poderes.

9. Cuando en 1976 se institucionaliza el país a imagen y semejanza de la Unión Soviética, se establece en el artículo 5 de la Constitución, aún vigente, que el Partido Comunista de Cuba, con Fidel como su primer secretario, “es la fuerza dirigente superior de la sociedad y del Estado, que organiza y orienta los esfuerzos comunes hacia los altos fines de la construcción del socialismo y el avance hacia la sociedad comunista”.

10. Los subsidios del campo socialista permitieron mantener un sistema centralizado que ideologizó y politizó toda la vida del país incluyendo la injerencia en la vida privada de los ciudadanos al establecerse un férreo control sobre ellos y negárseles derechos como el de libre circulación, las libertades de opinión, expresión, reunión y asociación pacíficas, se marginó y reprimió a los de pensamientos y preferencias distintas a las dictadas oficialmente como aquellos que no se proclamaban revolucionarios, religiosos y homosexuales entre otros diversos.

...

16. La excesiva centralización de las decisiones en manos del ex presidente de los Consejos de Estado y de Ministros y Secretario General de Partido Comunista de Cuba, Fidel Castro, y en las del grupo de poder sucesor, es un rasgo esencial del sistema político del país en los últimos cincuenta y ocho años.

La concentración de las atribuciones constituyentes, legislativas ejecutivas y judiciales en la Asamblea Nacional del Poder Popular no corresponden a un sistema republicano de gobierno, ni es en lo absoluto democrático al excluir toda posibilidad de participación popular real en las decisiones sobre las vidas individuales y la social, so pena de marginación social y represión a todo disidente o actor independiente de la oficialidad.

...

19. Según el artículo 75 de la Constitución, referido a las atribuciones de la Asamblea Nacional del Poder Popular (ANPP), se descubre la concentración en ella de todo el poder que le permite: Reformar la Constitución (inciso a); aprobar, modificar o derogar leyes(inciso b); decide acerca de la constitucionalidad de las leyes, decretos- leyes, decretos y demás disposiciones generales (inciso c); revoca todo o en parte los decretos dictados por el Consejo de Estado(inciso ch); elige a los miembros del Consejo de Estado (inciso l); elige a los jueces del Tribunal Supremo Popular (inciso m); elige al Fiscal General y vice-fiscales de la República (inciso n); y, en fin, ejerce la más alta fiscalización sobre los órganos del Estado y del Gobierno.

20. No está en manos de los ciudadanos la elección de los gobernantes pues solo pueden nominar y elegir a los delegados del poder popular de circunscripciones (barrios) que son postulados por un organismo controlado por el propio Estado y el partido comunista, solo incondicionales a estos últimos pueden ser postulados y por tanto elegidos. Para los más altos niveles de gobierno los electores no tiene participación alguna.

IV. SISTEMA JURÍDICO CUBANO

21. El sistema penal cubano no brinda garantías jurídicas y procesales debido a la parcialidad y dependencia de las estructuras judiciales y los tribunales, la falta de transparencia y de mecanismos efectivos de impugnación al sistema judicial, la inexistencia del ejercicio independiente del derecho y la impunidad ante las arbitrariedades policiales.

22. Los tribunales están constitucional y prácticamente “subordinado jerárquicamente a la Asamblea Nacional del Poder Popular y al Consejo de Estado” (artículo 121 de la Constitución), Se conoce de demandantes que han sido objeto, por parte de funcionarios, de intentos de disuasión y hasta amenazas para que desistan de su queja, petición o propuesta. Funcionarios e instituciones oficiales se han negado a aceptar quejas y peticiones de ciudadanos, con lo que violan el artículo 63 de la Constitución con total impunidad. El artículo 53 de la Constitución expresa “Se en contra de lo sugerido al respecto por la normativa internacional de derechos humanos. La parcialidad y la dependencia son notables especialmente en las causas en que se acusa a personas por delitos contra la seguridad del Estado o por las figuras contenidas en la ley 88 de 1999.

23. La generalizada poca cultura e información cívica y jurídica conlleva a estados de indefensión de los ciudadanos. Persisten figuras jurídicas que reprimen y condenan el ejercicio de derechos civiles y políticos como la Ley 88, en varios artículos de la Constitución algunos derechos son restringidos “conforme a los fines de la sociedad socialista”, fines no especificados y que permiten por tanto la interpretación de la ley de forma discrecional.

La Fiscalía General de la República que debía velar de forma independiente e imparcial por “el control y la preservación de la legalidad” (artículo 127 de la Constitución) está también “subordinada únicamente a la Asamblea Nacional del Poder Popular y al Consejo de Estado” lo que explica que en demasiados casos no responde o responde insatisfactoriamente ante reclamos de los ciudadanos contra excesos del poder del Estado.

Es el Consejo de Estado, además, la última instancia de apelación para determinados delitos, lo que garantiza la total subordinación del Poder Judicial al poder único y personal encabezado por el Presidente del Consejo de Estado de turno.

LOS DERECHOS CIVILES Y POLÍTICOS

...

30. A diario se viola lo legalmente establecido para arrestar, detener y encarcelar a las personas sin cumplir los requisitos previstos por la ley.

33. Las leyes cubanas no contemplan el uso de la violencia y la coacción como procedimientos válidos según el artículo 58 de la Constitución, pero ello es violado sistemáticamente por funcionarios públicos, sobre todo por agentes del Departamento de la Seguridad del Estado (DSE), de la Policía Nacional Revolucionaria (PNR) y funcionarios de cárceles y prisiones, todos del Ministerio del Interior.

34. Agentes y funcionarios de los cuerpos policiales y carcelarios gozan de impunidad cuando violan la integridad y dignidad de las personas. Las respuestas a las quejas presentadas ante las instituciones en estos casos, cuando existen, resultan insatisfactorias en la mayoría de los casos.

Se conoce de demandantes que han sido objeto, por parte de funcionarios, de intentos de disuasión y hasta amenazas para que desistan de su queja, petición o propuesta. Funcionarios e instituciones oficiales se han negado a aceptar quejas y peticiones de ciudadanos, con lo que violan el artículo 63 de la Constitución con total impunidad.

reconoce a los ciudadanos libertad de palabra y prensa conforme a los fines de la sociedad socialista". Añade dicho artículo que todos los medios de difusión masiva son de propiedad estatal o social y "no pueden ser objeto, en ningún caso, de propiedad privada.

Bijlagen 1 vertalen naar het Nederlands

"...II. Kort historisch overzicht

...

5. Tijdens de triomf van de revolutie, op 1 januari 1959, nam Fidel Castro het leiderschap over van het land ...

...

8. ... Bij het opleggen van een partijdige aap, socialistische planning, de fusie van de overheid en afhankelijkheid en partijdigheid van de rechterlijke macht, een systeem onder de uitsluitende leiding van Fidel Castro die de titel van top leider met werd verleend volledige bevoegdheden. Wanneer het land is geïnstitutionaliseerd in het beeld en de gelijkenis van de Sovjet-Unie in 1976, uiteengezet in artikel 5 van de Grondwet, nog steeds van kracht, de Communistische Partij van Cuba, Fidel als eerste secretaris, "is het hoogste leidende kracht de maatschappij en de staat, die gemeenschappelijke inspanningen organiseert en begeleidt naar de hoogtepunten van de opbouw van het socialisme en de vooruitgang naar de communistische samenleving.

9. Wanneer het land institutionaliseert het beeld en de gelijkenis van de Sovjet-Unie in 1976, uiteengezet in artikel 5 van de Grondwet, nog steeds van kracht, de Communistische Partij van Cuba, Fidel als eerste secretaris, "is de hoogste leidende kracht van de samenleving en de staat, die organiseert en begeleidt de gezamenlijke inspanningen in de richting van de doelstellingen van de opbouw van het socialisme en de vooruitgang in de richting van een communistische maatschappij.

10. De socialistische kamp subsidies toegestaan om een gecentraliseerd systeem dat ideologized en gepolitiseerd leven van het land, waaronder de inmenging in het privéleven van burgers om strakke controle over hen en ontkende rechten vast te stellen, zoals de vrijheid van verkeer, de vrijheid van handhaven meningsuiting, expressie, vreedzame vergadering en vereniging, de gemarginaliseerde en onderdrukte gedachten en verschillen van die officieel uitgegeven als niet-revolutionaire, religieuze en homoseksuelen te verkondigen onder andere verschillende voorkeuren.

...

16. De te grote invloed van de besluiten in de handen van de voormalige voorzitter van de Raden van State en de ministers en de secretaris-generaal van de Communistische Partij van Cuba, Fidel Castro, en de opvolger van de groep, is een essentieel kenmerk van het politieke systeem land in de afgelopen achtenvijftig jaar.

De concentratie van het bestanddeel, wetgevende bevoegdheden uitvoerende en rechterlijke macht in de Nationale Vergadering van de Volksmacht niet overeenkomt met een republikeinse systeem van de overheid, noch is het bij alle democratische om elke mogelijkheid van daadwerkelijke participatie van de bevolking in besluiten over individuele levens uit te sluiten en sociaal, op straffe van sociale marginalisatie en repressie naar een dissident of onafhankelijke actor van de functionaris.

....

19. Volgens artikel 75 van de Grondwet, verwijzend naar de bevoegdheden van de Nationale Assemblée van Volksmacht (ANPP), wordt ontdekt dat alle macht die het toestaat erin wordt geconcentreerd: de Grondwet hervormen (paragraaf a); goedkeuren, wijzigen of intrekken van wetten (subsectie b); beslist over de grondwettigheid van wetten, decretenwetten, decreten en andere algemene bepalingen (onderafdeling c); herroept alle of een deel van de decreten uitgegeven door de Raad van State (subsectie ch); kies de leden van

de Raad van State (onderafdeling l); kiest de rechters van het Opperste Volksgerechtshof (subparagraaf m); het kiest de procureur-generaal en de plaatsvervangende openbare aanklagers van de Republiek (onderafdeling n) en oefent ten slotte de hoogste controle uit over de organen van de staat en de regering.

20. Niet in de handen van de burgers de keuze van de heersers als ze alleen kunnen aanwijzen en kiezen afgevaardigden van populaire macht van de districten (districten), die door een door de staat gecontroleerde en de Communistische Partij lichaam worden voorgedragen, alleen onvoorwaardelijk de laatste kan worden gepostuleerd en daarom gekozen. Voor de hoogste regeringsniveaus hebben de kiezers geen enkele participatie.

IV. CUBAN JURIDISCH SYSTEEM

21. De Cubaanse strafrechtelijk systeem biedt geen juridische en procedurele waarborgen als gevolg van vooringenomenheid en de afhankelijkheid van juridische structuren en rechtbanken, gebrek aan transparantie en effectieve mechanismen om het gerechtelijk apparaat, het ontbreken van een onafhankelijke advocatuur en straffeloosheid uitdagen voor de politiarbitrariteit.

22. De rechtbanken zijn constitutioneel en praktisch "hiërarchisch ondergeschikt aan de Nationale Assemblée van Volksmacht en de Raad van State" (artikel 121 van de Grondwet), in tegenstelling tot wat hier wordt gesuggereerd door de internationale mensenrechtenwetgeving. De vertekening en afhankelijkheid zijn vooral opmerkelijk in de gevallen waarin mensen worden beschuldigd van misdaden tegen de veiligheid van de staat of de cijfers in wet 88 van 1999.

23. Het wijdverbreide gebrek aan cultuur en burger- en juridische informatie leidt tot staten van weerloosheid van burgers. Wettelijke cijfers blijven bestaan die de uitoefening van burgerlijke en politieke rechten zoals wet 88 onderdrukken en veroordelen, in verschillende artikelen van de grondwet zijn sommige rechten beperkt "volgens de doelstellingen van de socialistische maatschappij", eindigt niet gespecificeerd en staat daarom de interpretatie toe van de wet.

De procureur-generaal van de Republiek moet zorgen voor een onafhankelijke en onpartijdige door "controle en het behoud van de wettigheid" (artikel 127 van de Grondwet) is het ook "ondergeschikt alleen voor de Nationale Vergadering van de Volksmacht en de Raad van State" hetgeen verklaart dat het in te veel gevallen niet of onvoldoende reageert op aanspraken van burgers op excessen van staatsmacht.

Het is de Raad van State bovendien het laatste geval van beroep op bepaalde misdaden, dat de totale ondergeschiktheid van de Rechterlijke Macht garandeert aan de unieke en persoonlijke macht onder leiding van de President van de Raad van State om beurten.

...

CIVIELE EN POLITIEKE RECHTEN

30. Schendt dagelijks wat wettelijk is vastgelegd om personen te arresteren, vast te houden en op te sluiten zonder te voldoen aan de wettelijke vereisten.

...

33. Cubaanse wet niet het gebruik van geweld en dwang als geldig op grond van artikel 58 van de Grondwet procedures te overwegen, maar het wordt systematisch geschonden door ambtenaren, met name door agenten van het ministerie van Staatsveiligheid (DSE) van de Nationale Revolutionaire Politie (PNR) en functionarissen van gevangenis en gevangenis, allemaal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

34. Agenten en functionarissen van politie en gevangenis genieten straffeloosheid wanneer zij de integriteit en de waardigheid van het volk schenden. De antwoorden op de klachten die in deze gevallen aan de instellingen zijn voorgelegd, zijn in de meeste gevallen onbevredigend.

Van aanklagers is bekend dat zij door functionarissen zijn getargeteerd om hen te ontmoedigen en zelfs dreigen hun klacht, verzoek of voorstel in te trekken. Ambtenaren en officiële instellingen hebben geweigerd om klachten en petitie van burgers te aanvaarden, en daarmee in strijd met artikel 63 van de Grondwet in volledige straffeloosheid.

Van aanklagers is bekend dat zij door functionarissen zijn getargeteerd om hen te ontmoedigen en zelfs dreigen

hun klacht, verzoek of voorstel in te trekken. Ambtenaren en officiële instellingen hebben geweigerd om klachten en petitie van burgers te aanvaarden, en daarmee in strijd met artikel 63 van de Grondwet in volledige straffeloosheid.

Artikel 53 van de Grondwet luidt: "Burgers krijgen vrijheid van meningsuiting en pers volgens de doelstellingen van de socialistische maatschappij",

Het artikel voegt eraan toe dat alle middelen voor massale verspreiding staatseigendom of sociaal eigendom zijn en "onder geen enkele omstandigheid onderhevig kunnen zijn aan privé-eigendom.

Bijlage 2

https://elpais.com/elpais/2017/05/08/planeta_futuro/1494257202_915266.html

La Revolución de la comunidad gay en Cuba

"Cuando triunfó la revolución cubana, la comunidad homosexual sufrió la crudeza y la intolerancia de quienes pretendían construir un nuevo estado como así lo dejó bien claro Fidel Castro en su discurso del 13 de marzo de 1963. "Nuestra sociedad no puede dar cabida a esa degeneración", aseguró tajantemente. El Gobierno los enviaba, sin cargos ni juicio y sin ningún tipo de explicación o justificación, a las Unidades Militares de Ayuda a la Producción, las UMAP, donde les sometían a trabajos forzados, entre maltratos y vejaciones, junto a otros sectores considerados inadaptados sociales, desviados, extravagantes o contrarrevolucionarios. Se creía que el trabajo y un régimen estricto serviría para rehabilitarlos pero acabaron consiguiendo, en realidad, desatar una ola de persecución y marginación contra la comunidad de lesbianas, gays, bisexuales, transexuales e intersexuales (LGBTI) en Cuba.

Antonio pasó once meses en uno de aquellos campos de trabajo cuando apenas contaba con 18 años después de ser detenido por "peligrosidad social". Era estudiante de magisterio cuando fue denunciado por un familiar suyo "por llevar depiladas las cejas", recuerda. Y no se olvida de aquellas jornadas bajo el sol de aquel 1966 cortando cañas de azúcar, donde se compatibilizaba el trabajo con charlas de concienciación y diversos tratamientos que pretendían cambiar la orientación sexual de los homosexuales internos. "Allí estábamos mezclados homosexuales, disidentes o traidores con gente de las artes y la cultura, incluso coincidí con un joven Pablo Milanés. Mi gran suerte fue encontrarme con un vecino que cumplía allí como oficial de guardia y me protegía en cierto modo, pero las vejaciones a otros reclusos eran continuas. Dos compañeros del barracón se suicidaron por la humillación diaria que recibían, los tratamientos de choque donde se hacían todo encima y las malas condiciones de vida". Aunque reconoce que el precio más caro que pagó fue el ver truncada su carrera como maestro de escuela ya que el Gobierno cerraba las puertas a la educación o al estudio. "No permitían a los homosexuales impartir clases para evitar dar mal ejemplo a los jóvenes por muy afines que fuéramos a la revolución", recuerda,

En 1971, el Congreso Nacional de Cultura y Educación declaró la homosexualidad como una desviación incompatible con la revolución, así, no podían ni trabajar en el mundo de la educación, ni en el universo de la cultura, decisión que daría pie a la institucionalización y sistematización de la homofobia, generando una represión de la homosexualidad que marcaría durante décadas el devenir de la isla. El colectivo LGBTI se vio envuelto en un entorno marcado por la marginalidad, el peligro y la prostitución, incluso a pesar de que en 1979 el Gobierno inició el proceso de despenalización para las relaciones entre personas del mismo sexo. Desde entonces, Cuba ha enmendado alguno de sus errores, tanto a nivel político como social y la situación de esta comunidad se ha vuelto más visible, aunque los prejuicios sociales han logrado mantener a esta comunidad en la exclusión y el rechazo durante años. No fue hasta 1997 cuando se modifica el Código Penal cubano y se eliminan las últimas referencias discriminatorias hacia la homosexualidad...

Pero no ha sido hasta hace unos años cuando se ha reconocido a la comunidad LGTBI gracias al respaldo del Centro Nacional de Educación Sexual (Cenesex), institución pública creada en 1989 dedicada a la educación e investigación sobre la sexualidad humana. A partir del 2000, comenzaron a aplicar iniciativas dirigidas hacia las personas con orientaciones no heterosexuales....

Quedan asignaturas pendientes. Una de ellas, la discriminación laboral. Así lo cree Amaury, un joven homosexual que sueña con ser diseñador de moda. "Todavía quedan muchas barreras sociales que nos afectan para conseguir trabajo, lo que empuja a los más jóvenes a prostituirse", dice. Ello, pese al avance que significó la inclusión de la no discriminación por orientación sexual en el Código del Trabajo aprobado en 2014. La mayoría de sus opciones laborales legales tienen que ver "con la actuación o el estilismo,

arreglos de peluquería y maquillaje”, enumera. En su caso trabaja como modisto, diseñando o arreglando ropa, y varias noches a la semana actúa como transformista con el nombre artístico de Nuvia en alguno de los antros y cabarets de la ciudad nocturna más animada y canalla. ...

Respecto al matrimonio igualitario planteado por Mariela Castro, aún no existe consenso político ya que aún se ve como un desafío a las limitaciones de las viejas estructuras de poder...”

Bijlagen 2 vertalen naar het Nederlands

De revolutie van de homogemeenschap in Cuba

"Toen de Cubaanse revolutie zegevierde, de homoseksuele gemeenschap leed de wreedheid en intolerantie van degenen die zochten naar een nieuwe staat op te bouwen, evenals Fidel Castro duidelijk in zijn toespraak op 13 maart 1963." Onze samenleving is niet geschikt voor dat degeneratie, 'zei hij botweg. De regering stuurde zonder aanklacht of proces en zonder enige verklaring of rechtvaardiging, de Militaire eenheden om te helpen Productie, UMAP, waar ze werden onderworpen aan dwangarbeid, met inbegrip van mishandeling en misbruik, samen met andere sectoren als sociale misfits , afwijkend, extravagant of contrarevolutionair. Men geloofde dat werk en een streng regime dienen om hen te rehabiliteren, maar uiteindelijk eigenlijk ontketenen een golf van vervolging en marginalisering tegen lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersex (LGBTI) in Cuba.

Antonio bracht elf maanden door in een van die werkkampen toen hij amper 18 jaar oud was nadat hij was gearresteerd wegens 'sociaal gevaar'. Hij was een student-leraar toen hij werd aangeklaagd door een familielid "voor het dragen van zijn wenkbrauwen", herinnert hij zich. En vergeet niet die dagen onder de zon van die suikerriet snijden van 1966 waar het werk verenigbaar is met het bewustzijn lezingen en diverse behandelingen bedoeld om de seksuele geaardheid te veranderen van homoseksuele gevangenen wordt gemaakt. "Daar waren we gemengde homoseksuelen, dissidenten of verraders met mensen van kunst en cultuur, ik was het zelfs eens met een jonge Pablo Milanés. Mijn grote geluk was een buurman ontmoeten die daar als bewaker diende en me op een bepaalde manier beschermde, maar de vernederingen voor andere gevangenen waren ononderbroken. Twee barak mates doodde zichzelf door de dagelijkse vernederingen die zij ontvangen shock behandelingen waar komt alles boven en slechte levensomstandigheden". Hoewel hij erkent dat de duurste prijs die hij betaalde, het zien van zijn carrière als onderwijzeres verkortte toen de regering de deuren naar onderwijs of studie sloot. "Ze hebben niet toestaan dat homoseksuelen te leren om te voorkomen dat slecht voorbeeld voor de jongeren die we nauw verwant waren aan de revolutie," herinnert hij zich...”

In 1971 verklaarde het nationale congres van cultuur en onderwijs homoseksualiteit als een afwijking die onverenigbaar was met de revolutie, en dus konden ze noch in de onderwijswereld, noch in het universum van de cultuur werken, een beslissing die zou leiden tot de institutionalisering en systematisering van homofobie, het genereren van een onderdrukking van homoseksualiteit die de toekomst van het eiland decennialang zou markeren. De LGBTI-gemeenschap was betrokken in een omgeving die gekenmerkt werd door marginaliteit, gevaar en prostitutie, hoewel de regering in 1979 begon met het decriminalisatieproces voor relaties van

hetzelfde geslacht. Sindsdien heeft Cuba enkele van zijn fouten gewijzigd, zowel politiek als sociaal, en de situatie van deze gemeenschap is zichtbaarder geworden, hoewel sociale vooroordelen erin zijn geslaagd deze gemeenschap jarenlang te laten uitsluiten en af te wijzen. Het was pas in 1997 toen de Cubaanse wetboek van strafrecht werd gewijzigd en de laatste discriminerende verwijzingen naar homoseksualiteit werden geëlimineerd ...

Maar het duurde tot een paar jaar geleden dat de LGTBI-gemeenschap werd erkend dankzij de steun van het Nationaal Centrum voor Seksuele Educatie (Cenesex), een openbare instelling die in 1989 werd opgericht en is gericht op onderwijs en onderzoek naar menselijke seksualiteit. Vanaf 2000 begonnen ze initiatieven toe te passen die gericht zijn op mensen met niet-heteroseksuele oriëntaties ....

Er zijn nog openstaande onderwerpen. Een van hen, arbeidsdiscriminatie. Dit is wat Amaury gelooft, een jonge homoseksueel die ervan droomt om een modeontwerper te zijn. "Er zijn nog steeds veel sociale barrières die ons beïnvloeden om een baan te vinden, waardoor de jongeren gedwongen worden om zichzelf te prostitueren," zegt hij. Dit ondanks de vooruitgang die is geboekt bij de opname van non-discriminatie op basis van seksuele geaardheid in de arbeidswetgeving die in 2014 is goedgekeurd. De meeste van hun legale werkopties hebben te maken met "acteren of styling, kappers en make-uparrangementen", lijsten. In zijn geval werkt hij als een modeontwerper, ontwerpt of arrangeert hij kleding en meerdere avonden per week fungeert hij als een changemaker met de artiestennaam van Nuvia in een van de nachtclubs en cabarets van de levendigste en schurkennachtstad. ...

Met betrekking tot het gelijkwaardige huwelijk dat door Mariela Castro is voorgesteld, bestaat er nog steeds geen politieke consensus omdat het nog steeds wordt gezien als een uitdaging voor de beperkingen van de oude machtsstructuren ... "

Bijlage 3

Artikel van Leonardo Santos gepubliceerd op de website van Martinoticias 21-11-2017

<https://www.martinoticias.com/a/regimen-cubano-comunidad-lgbti/156844.html>

El régimen cubano y la comunidad LGBTI

[Leonardo Santos](#)

La exclusión social establecida por la orientación sexual del individuo, junto a la práctica machista y la discriminación racial, clasifican entre aquellas problemáticas que las ciencias sociales y médicas dentro de Cuba abordan como "rezagos del pasado"—conductas enraizadas en la sociedad cubana anterior al 1 de enero de 1959. Aunque resulta cierto que durante las dos últimas décadas florecieron avances en cuanto a la tolerancia hacia la comunidad **LGBTI** cubana, las políticas del **Partido Comunista** siguen decidiendo "qué puedes ser y qué no puedes ser" como persona, además de fiscalizar los límites e inmiscuirse en competencias de las instituciones bajo su control. La propia existencia del **Centro Nacional de Educación Sexual [CENESEX]**, que presume gestionar y defender los derechos de la comunidad LGBTI, solo ha servido de simulacro para lavar la imagen del régimen en la represión de esta comunidad durante décadas, según la percepción que comparte **Luis Manuel**, abogado de un bufete estatal. Esto es en referencia a la abstención de Cuba, el pasado 29 de septiembre, en una votación para aprobar una resolución que condena la pena de muerte basada en la orientación sexual o la identidad de género. "Esa decisión de abstenerse conforma el conjunto de posturas gubernamentales ante las cuales **Mariela Castro**, como directora del **CENESEX**, solo está capacitada o autorizada para responder con su silencio", dice Luis Manuel. A finales del año 2016 el régimen cubano se

ausentó en las votaciones de la **ONU** relacionadas con los derechos de la comunidad LGBTI, y en febrero pasado **Mariela Castro Espín**, requerida sobre sí Cuba eventualmente aprobaría el matrimonio entre personas de la comunidad gay, respondía con la frase: “no nos gusta copiar”. Los criterios ciudadanos sobre el reiterado desinterés del régimen cubano respecto a los derechos de la comunidad LGBTI, no están motivados por la tolerancia hacia esta zona de la sociedad civil, sino más bien desde la solidaridad por quienes igualmente son privados de derechos elementales, más allá de su orientación sexual. “Una cosa es la homofobia y otra cosa distinta es privar de la vida a alguien por ser homosexual”, dice Vega chef de cocina en un restaurante privado, enterado sobre el voto de abstención de Cuba para aprobar una resolución que busca salvar vidas humanas. “Me parece contradictorio que el gobierno no votó a favor de salvar vidas”. La escritora independiente, **Lucía Corrales**, teoriza que el CENESEX no decide su propia plataforma programática, mientras por otro lado queda en evidencia que la comunidad LGBTI en la Isla tampoco presupone capacidad de movilización para focalizar un discurso propio. “Ello deja una apertura a la arbitrariedad del gobierno para escamotear nuestros derechos: una circunstancia propensa al resurgimiento de una UMAP postmoderna”, dice Corrales. Junto a Cuba, en la votación de la ONU, se abstuvieron las naciones de **Kenia, Nigeria, Túnez, Indonesia, Filipinas y Corea del Sur**. El periodista oficialista **Francisco Rodríguez Cruz**, “**Paquito el de Cuba**” en las redes sociales, justificaba que la abstención se debió a que Cuba, en esos temas, no quiere liderar nada.

Bijlage 3 vertalen naar het Nederlands

Het Cubaanse regime en de LGBTI-gemeenschap

21 november, 2017

Leonardo Santos

“Sociale uitsluiting opgericht door de seksuele geaardheid van het individu, met de praktijk seksistisch en rassendiscriminatie, die gerekend wordt tot die zaken die de sociale en medische wetenschappen in Cuba aangesproken als "overblijfselen van het verleden" -conductas geworteld in de Cubaanse samenleving voorafgaand aan 1 januari 1959. Hoewel het waar is dat in de afgelopen twee decennia bloeide vooruitgang in de tolerantie ten opzichte van de Cubaanse LGBTI-gemeenschap, het beleid van de Communistische Partij nog steeds te beslissen "wat kan en wat niet kan worden" als een persoon, in aanvulling op het toezicht op de grenzen en inbreuk maken op bevoegdheden van de instellingen waarover zij zeggenschap heeft.

Het bestaan van het Nationaal Centrum voor Seksuele opvoeding [CENESEX], die beweert te beheren en de rechten van de LGBTI-gemeenschap te verdedigen, heeft alleen gediend te boren om het imago van het regime te ruimen in het onderdrukken van deze gemeenschap al tientallen jaren, zoals waargenomen sharing Luis Manuel, advocaat van een advocatenkantoor. Dit is in verwijzing naar Cuba onthielden zich op 29 september in een stemming van een resolutie waarin de doodstraf op grond van seksuele geaardheid of genderidentiteit te keuren. "Die beslissing om vormen de set van de overheid posities onthouden waaraan Mariela Castro, als directeur van CENESEX alleen is opgeleid of bevoegd om te reageren met stilte," zegt Luis Manuel.

In het najaar van 2016 was het Cubaanse regime afwezig in de stemming van de VN met betrekking tot de rechten van de LGBTI-gemeenschap, en in februari Mariela Castro Espín, vereist over de vraag of Cuba uiteindelijk het huwelijk zal goedkeuren tussen mensen van de homoseksuele gemeenschap reageerde met de zin: "we houden niet van kopiëren". Burgers criteria op de herhaalde veronachtzaming van het Cubaanse regime met betrekking tot de rechten van de LGBTI-gemeenschap, zijn niet ingegeven door tolerantie ten opzichte van dit gebied van het maatschappelijk middenveld, maar uit solidariteit door degenen die ook beroofd zijn van fundamentele rechten, voorbij van zijn seksuele geaardheid. "Eén ding is homofobie en iets anders wordt beroofd

van het leven iemand voor homo zijn", zegt Vega chef-kok in een eigen restaurant, hoorde over de gelofte van onthouding van Cuba om een resolutie die gericht zijn op het redden van mensenlevens passeren. "Het lijkt tegenstrijdig dat de regering niet stemmen in het voordeel van het redden van levens."

Freelance schrijver, Lucía Corrales, theoretiseert dat de CENESEX niet beslist zijn eigen programma platform, terwijl aan de andere kant is het duidelijk dat de LGBTI-gemeenschap op het eiland veronderstelt ook mobilisatie capaciteit om een discours te richten."

Bijlage 4

Informatiebrief van Virginia Figueroa met datum 07-01-2018

"...3. Geweldsincidenten die recent hebben plaatsgevonden

De webpagina van Diario de Cuba (13-11-2017, bijlage 10) bericht dat José Enrique Morales Besada, een jong slachtoffer van homofobisch geweld die in Morón, Ciego de Avila woont, aan Mariela Castro, directrice van de Nationale Centrum voor Seksuele Opvoeding (CENESEX), vroeg zorg te dragen voor 'wat er gebeurt in Morón'. Morales Besada verspreidde een bericht waarin de autoriteiten van zijn volk werden beschuldigd van "discriminatie, nalatigheid, manipulatie van documenten" en "corruptie". In zijn meest recente Spaanstalige video (die te vinden is op http://www.diariodecuba.com/cuba/1510605004_35296.html, bijlage 10) beschreef de jongeman de situatie daar als "zorgelijk". Besada Morales zei dat hij "hulpeloos en gewond is in vele opzichten".

In een artikel met de titel "Ze vermoorden nog een homoseksueel in Villa Santa Clara", gepubliceerd op de website van Diario de Cuba (03-08-2015 Bijlage 11), noemen ze de volgende misdaden tegen LHBTI-ers: a) moord op Roberto Medina Hernández, homoseksueel, in Villa Santa Clara (2015), b) moord op acteurs Tony Díaz, homoseksueel (2014) en c) Miguel Navarro, homoseksueel, d) moord op Diosvany Munoz Robiana, transexueel met HIV (Pinar del Río 2015), e) een aanval met een hakmes (machete) op een lesbische vrouw in Cienfuegos. Volgens het artikel waren deze misdaden nooit officieel erkend als gender-gerelateerd geweld. De auteur van het artikel Augusto Mangano is bezorgd dat wat er echt in het land gebeurt, niet wordt gemeld. Hij is van mening dat *"...praten over verpakte homofobie bijna een misdaad is na de populaire overwinningen van CENESEX uitgeroepen door zijn directrice, Mariela Castro."*

Volgens de Spaanstalige televisie documentaire van America TV, die te vinden is op Youtube met de link <https://www.youtube.com/watch?v=mUDmwBkJzxw&t=12s>, is politie misbruik tegen LHBTI-ers buiten Havana gestegen. Volgens verslaggever Daniel Benitez van America Noticias zijn LHBTI-ers, die in de prostitutie werken in de provincie Holguín, vaker slachtoffer van seksuele uitbuiting. De slachtoffers worden gedwongen om seks te hebben met politieagenten tegen de dreiging om vastgehouden te worden. Benitez benadrukt dat de situatie in Havana beter is geworden, maar dat in de provincie, en vooral in Holguín, de situatie steeds kritischer wordt."

Bijlagen 5

Artikel van Rosa T. Valdés gepubliceerd op de website van Martinoticias op 06-juni 2017

<https://www.martinoticias.com/a/cuba-homofobia-agresion-homosexuales-cardenas-matanzas-/146377.html>.

Homosexuales agredidos en Cuba exigen justicia, de lo contrario, acudirán a relator de la ONU

Última actualización: junio 06, 2017

La agresión contra homosexuales en Cárdenas y otros territorios se repite, autoridades restan importancia. Un activista de la comunidad LGTB indicó a Radio Martí que el agresor de siete gais golpeados en Cárdenas, Matanzas, continúa libre. Fue arrestado y liberado el mismo día del incidente, pero por robar un pan con jamón en una cafetería estatal. Al menos siete homosexuales fueron agredidos a mordidas y pedradas durante un ataque con aparentes motivaciones homofóbicas en Cárdenas, Matanzas, en un nuevo incidente que muestra cuán vulnerable es aún la comunidad LGTB en Cuba...más allá de las campañas. El agresor esta vez fue identificado como Yasiel Hernández Alderete, de 21 años e hijo de Maritza Alderete, quien presuntamente es una oficial del Ministerio del Interior.

El Director del Proyecto Babel, Víctor Manuel Dueñas (izq.), su pareja, el activista LGBT Jancel Moreno (der.) y Mariela Castro, Directora del Centro Nacional de Educación Sexual.

El incidente no es el único en un país abiertamente machista. Pese a que en los últimos años una campaña liderada por Mariela Castro ha intentado visibilizar y dar voz a los homosexuales, hechos como el de Cárdenas ocurren sin que apenas sean del interés de las autoridades policiales. Así lo constató el activista LGTB residente en Santa Clara, Víctor Manuel Dueñas, del proyecto Babel, quien ofreció detalles del caso ocurrido el pasado 31 de mayo al programa Cuba Al Día, de Radio Martí. "No es un caso aislado. El atacante ha actuado en otras ocasiones (...) ha agredido físicamente. Parece que esto para él es un hobby, un juego. Tiene relaciones sexuales con los homosexuales y luego los agrede físicamente", explicó el activista. "Las fotos hablan por sí solas", explicó Dueñas, aludiendo a las imágenes que muestran la ferocidad con que fueron agredidos las víctimas de Hernández Alderete.

A mordidas y pedradas, arremetió Yasiel Hernández Alderete contra sus víctimas en mayo pero sigue impune.

Las víctimas de la agresión en Cárdenas dispuestos a exigir que se ejerza justicia.

Dueñas denunció el hecho en su perfil en Facebook. Los siete gais se encontraban en un sitio de encuentro, cerca del estadio de Cárdenas, cuando el agresor comenzó por inmovilizar a una de sus víctimas, lo mordió en una oreja y le propinó golpes en la cabeza, explicó. La víctima, identificada como Julio César, explicó en un comunicado que logró escapar corriendo después que mordiera en la mano a su agresor. Otra, identificada como Alberto González, explicó que estaba sentado junto a otros amigos cuando se acercó Hernández Alderete y le lanzó "un golpe con una piedra que tenía en la mano". Los amigos de González salieron corriendo y el agresor volvió a arremeter contra él, para luego robarle el bolso con el teléfono y dinero. Dos de las siete víctimas hicieron la denuncia a la policía, pero no han tenido respuesta. El agresor fue detenido esa noche por haber robado un pan con jamón y queso en una cafetería estatal y fue multado con 30 pesos en moneda nacional. Las víctimas dijeron que al día siguiente fue liberado.

Homofobia policial

Los agredidos explicaron en el comunicado enviado a Radio Martí que corrieron hasta comunicarse con la policía, que llegó en dos carros de patrullas. No obstante, explicaron, "fueron tratados sin respeto". "Ustedes los m..... siempre están en lo mismo", explicó en el comunicado una de las víctimas que no se identifica por temor a represalias. González, también víctima, dijo que uno de los policías que lo trasladó al hospital para que le atendieran las heridas comentó "que si fuese por él no montaba a ningún m..... en la patrulla". Dueñas aludió a la conducta homofóbica de las instituciones: "Muy mala la actitud de los agentes del orden público, homofóbica, que denota la actitud homofóbica que tienen las instituciones del Estado". Explicó incluso que intentó sin éxito enviar mensajes por la red social Facebook a Mariela Castro, pero no consiguió respuesta hasta ahora, admitiendo que en otras ocasiones la reacción de la institución "es el peloteo". Por ahora, dijo, los agredidos y otros que han sido víctimas de incidentes parecidos tienen previsto emprender una acción legal, una vez que no consigan la atención de las autoridades policiales del territorio. "Unos 20 gais se van a presentar a la Fiscalía de Cárdenas para denunciar mal procedimiento y para que las autoridades tomen cartas en el asunto", dijo. Pero si no reaccionan, -agregó-, irán por más: "Van a esperar el plazo de Fiscalía de 30 días hábiles, si la respuesta es negativa, ellos están dispuestos a llevar el caso ante el Relator Especial de Naciones Unidas.

[Redactado por Rosa T. Valdés, con reporte del Programa Cuba Al Día]

Bijlage 5 Vertalen naar het Nederlands

Homoseksuelen die in Cuba aangevallen zijn geweest, eisen gerechtigheid, anders gaan ze naar de VN-rapporteur

<https://www.martinoticias.com/a/cuba-homofobia-agresion-homosexuales-cardenas-matanzas-/146377.html>

Laatste update: 6 juni 2017

De agressie tegen homoseksuelen in Cárdenas en andere territoria wordt herhaald, autoriteiten bagatelliseren. Een activist van de LGTB-gemeenschap vertelde Radio Martí dat de agressor van zeven homoseksuelen die in Cárdenas, Matanzas zijn geslagen, vrij blijft. Hij werd gearresteerd en vrijgelaten op dezelfde dag van het incident, maar voor het stelen van een brood met ham op een cafetaria. Al minste zeven homoseksuelen werden geslagen om te bijten en stenen tijdens een aanval met schijnbare homofobe motieven in Cardenas, Matanzas, in een ander incident tonen hoe kwetsbaar zelfs de LGTB-gemeenschap in Cuba ... buiten de campagnes.El agresor deze tijd werd geïdentificeerd als Yasiel Hernandez Alderete, 21 en zoon van Maritza Alderete, die naar verluidt een ambtenaar van het ministerie van interior.El incident Hij is niet de enige in een openlijk macho-land. Hoewel in de afgelopen jaren geleid door Mariela Castro campagne heeft geprobeerd om te markeren en stem te geven aan homo-evenementen zoals Cardenas optreden met nauwelijks zijn ze van belang zijn voor de wetshandhavinginstanties.

Dit werd bevestigd LGTB activist woonachtig in Santa Clara, Victor Manuel Dueñas, het Babel project, die details van de zaak heeft plaatsgevonden laatste 31 mei Cuba programma dagelijks, Radio Marti.

"Het is geen geïsoleerd geval. De aanvaller heeft gehandeld bij andere gelegenheden (...) heeft fysiek aangevallen. Het lijkt erop dat dit een hobby voor hem is, een spel. Hij heeft seks met homoseksuelen en valt hen vervolgens fysiek aan, "legde de activist uit.

"De foto's spreken voor zich", legde Dueñas uit, verwijzend naar de beelden die de wreedheid tonen waarmee de slachtoffers van Hernández Alderete werden aangevallen. De slachtoffers van de agressie in Cárdenas zijn bereid om te eisen dat rechtvaardigheid wordt uitgeoefend.

Dueñas hekelde het feit in zijn profiel op Facebook.

De zeven homo's waren op een ontmoetingsplaats bij het Cárdenas-stadion, toen de aanvaller een van zijn slachtoffers begon te immobiliseren, hem in het oor beet en hem op zijn hoofd sloeg, legde hij uit.

Het slachtoffer, geïdentificeerd als Julio Cesar, legde in een verklaring uit dat hij erin slaagde te vluchten nadat hij zijn aanvaller in de hand beet.

Een ander, geïdentificeerd als Alberto González, legde uit dat hij naast andere vrienden zat toen Hernández Alderete hem benaderde en hem "een slag met een steen in zijn hand" gaf.

Gonzalez's vrienden liepen naar buiten en de aanvaller viel hem weer aan en stal toen zijn tas met zijn telefoon en geld.

Twee van de zeven slachtoffers hebben de klacht bij de politie ingediend, maar ze hebben geen antwoord gekregen.

De aanvaller werd die nacht gearresteerd voor het stelen van brood met ham en kaas in een staatskantine en kreeg een boete van 30 peso's

in nationale valuta. De slachtoffers zeiden dat hij de volgende dag werd vrijgelaten.

Politie-homofobie

De belagers verklaarden in de verklaring aan Radio Martí dat ze zich naar de politie begaven, die in twee patrouillewagens aankwam. Ze legden echter uit: "Ze werden zonder respect behandeld."

"U bent ... bent altijd in hetzelfde", verklaarde in de verklaring een van de slachtoffers die niet is geïdentificeerd uit angst voor represailles.

González, ook een slachtoffer, zei dat een van de politieagenten die hem naar het ziekenhuis bracht om zijn wonden te behandelen zei: "Als het voor hem was, zou hij niemand in de patrouille berijden."

Dueñas gezinspeeld op het homofobe gedrag van de instellingen: "Heel slecht de houding van de agenten van de openbare orde, homofob, die de homofobe houding van de staatsinstellingen aangeeft".

Hij legde zelfs uit dat hij tevergeefs probeerde berichten via het sociale netwerk Facebook naar Mariela Castro te sturen, maar tot nu toe kreeg hij geen antwoord en gaf hij toe dat op andere momenten de reactie van de instelling "de rally is".

Voor nu, zei hij, zijn de mishandelde en anderen die het slachtoffer zijn geworden van soortgelijke incidenten van plan om juridische stappen te ondernemen, zodra ze niet de aandacht van de politie-autoriteiten van het grondgebied krijgen.

"Zowat 20 homo's gaan zichzelf aanbieden aan de aanklager van Cárdenas om de verkeerde procedure aan te klagen en voor de autoriteiten om actie te ondernemen," zei hij.

Maar als ze niet reageren, "voegde hij eraan toe," zullen ze voor meer gaan: "Ze zullen wachten op de termijn van 30 werkdagen, als het antwoord negatief is, zijn ze bereid om de zaak voor te leggen aan de Speciale Rapporteur van de Verenigde Naties.

[Opgesteld door Rosa T. Valdés, met verslag van het Cuba Al Día-programma]. homoseksuelen die in Cuba worden aangevallen, eisen gerechtigheid, anders gaan ze naar VN-rapporteur

Bijlage 6

<https://www.martinoticias.com/a/cuba-activista-denuncia-violacion-permanente-derechos-comunidad-lgbti/162193.html>

Activista denuncia violación permanente de derechos de comunidad LGBTI en Cuba

febrero 12, 2018

Nelson Gandulla, presidente de la Fundación Cubana por los Derechos LGBTI.

El presidente de la Fundación Cubana por los Derechos LGBTI" dijo que el CENESEX, dirigido por Mariela Castro, no representa los intereses de la comunidad LGBTI en la isla.

El médico y periodista independiente cienfueguero **Nelson Gandulla** detalló este lunes a Martí Noticias la situación de **discriminación laboral y educacional** que enfrentan a diario los integrantes de la comunidad LGBTI en Cuba.

Con relación a las escasas posibilidades de abogar por sus derechos, el también presidente de la **Fundación Cubana por los Derechos LGBTI**, recordó que en Cuba no hay legislaciones que puedan ayudarlos al respecto.

"Los **ataques físicos a miembros de nuestra comunidad** por parte de ciudadanos, o de pandillas en varias zonas de la capital cubana, y los **arrestos arbitrarios** en sitios de encuentro, forman parte de las acciones de las autoridades policiales" contra la comunidad, recordó Gandulla.

La fundación que dirige Gandulla, surgida en mayo de 2014, es considerada por el régimen cubano como **un proyecto subversivo**, por eso la "mayor severidad por parte de la policía siempre recae contra aquellos que integran los grupos opositores", dijo el activista.

Según Gandulla, los activistas han sido muy críticos con el régimen y han exigido el respeto a sus derechos, y poner fin a la discriminación, motivos por los que han enfrentado la represión de las autoridades.

La Fundación por los Derechos LGBTI no cuenta con respaldo ni ayuda del **Centro Nacional de Educación Sexual** (CENESEX), presidido por **Mariela Castro**, hija del gobernante cubano Raúl Castro. Gandulla dijo que esa institución, a pesar de hacerse reconocer como una Organización No Gubernamental, "no representa a la comunidad (LGBTI) en la isla".

Gandulla sostiene que esa entidad **responde a los intereses del gobierno**, por estar suscripta al Ministerio de Salud Pública cubano, y destacó que le han encomendado la tarea de "limpiar la homofobia histórica que ha mantenido durante todos estos años la revolución cubana".

(Con reporte de Ivette Pacheco)

Bijlage 6 vertaling naar het Nederlands

<https://www.martinoticias.com/a/cuba-activista-denuncia-violacion-permanente-derechos-comunidad-lgbti/162193.html>

Activist veroordeelt permanente schending van LGBTI-gemeenschapsrechten in Cuba

De president van de Cubaanse Stichting voor LGBTI-rechten "zei dat CENESEX, geregisseerd door Mariela Castro, niet de belangen behartigt van de LGBTI-gemeenschap op het eiland. De arts en onafhankelijke journalist cienfueguero Gandulla Nelson legde maandag Marti Nieuws de situatie van de werkgelegenheid en educatieve discriminatie dagelijks geconfronteerd door leden van de LGBTI-gemeenschap in Cuba. Met betrekking tot de weinige mogelijkheden om voor zijn rechten te pleiten, herinnerde de president van de Cubaanse Stichting voor LGBTI-rechten eraan dat er op Cuba geen wetten bestaan die hen in dit opzicht kunnen helpen.

"Fysieke aanvallen op leden van onze gemeenschap van burgers, of bendes in verschillende gebieden van de Cubaanse hoofdstad, en willekeurige arrestaties ontmoetingsplaatsen maken deel uit van de acties van de rechtshandhaving autoriteiten" tegen de gemeenschap, herinnerde Gandulla .

De stichting die Gandulla loopt, geboren in mei 2014 wordt door het Cubaanse regime als een subversieve project, dus de "zwaarst door de politie altijd valt op degenen die deel uitmaken van de oppositiegroepen," zei de activist.

Volgens Gandulla zijn activisten erg kritisch geweest over het regime en hebben ze respect geëist voor hun rechten en een einde gemaakt aan discriminatie, redenen waarom ze zijn geconfronteerd met de repressie van de autoriteiten.

De stichting voor LGBTI-rechten heeft niet de steun of bijstand van het nationale centrum voor seksuele opvoeding (CENESEX), onder voorzitterschap van Mariela Castro, dochter van de Cubaanse heerser Raúl Castro. Gandulla zei dat deze instelling, ondanks dat ze wordt erkend als een niet-gouvernementele organisatie, "niet de gemeenschap (LGBTI) op het eiland vertegenwoordigt."

Gandulla stelt dat die entiteit voldoet aan de belangen van de overheid, wordt onderschreven de Cubaanse ministerie van Volksgezondheid, en merkt op dat de taak toevertrouwd aan "de sanering van de historische homofobie dat al die jaren de Cubaanse revolutie heeft gehouden."

(Met rapport van Ivette Pacheco)

Bijlage 7

<http://www.oas.org/es/cidh/docs/anual/2016/docs/informeanual2016cap4b.cuba-es.pdf>

INFORME ANUAL 2015 COMISION INTERAMERICANA DE DERECHOS HUMANOS, CPÍTULO IV, B.

PAISES, CUBA

(párrafos relevantes)

4. Personas LGBTI

71. Durante el 2015, la Comisión recibió información en relación con avances y desafíos de la protección de los derechos de las personas lesbianas, gays, bisexuales y trans (LGBT) en Cuba. Desde hace varios años, la CIDH ha tomado conocimiento de las iniciativas adelantadas por el Centro Nacional de Educación Sexual (CENESEX), adscrito al Ministerio de Salud Pública y dirigido por Mariela Castro, en favor de la promoción y protección de los derechos de personas LGBT. La CIDH toma nota que en años recientes ha habido avances legislativos, tales como la prohibición de discriminación laboral con base en la orientación sexual en 2013, y de política en relación con las medidas adoptadas por CENESEX. Estas medidas también han promovido la visibilidad de personas LGBT en la sociedad cubana. Sin embargo, persisten preocupantes desafíos en relación con la protección y garantía de los derechos de personas LGBT en Cuba, y respecto de defensores y defensoras LGBT que son críticas del gobierno. Durante este período, la CIDH continuó recibiendo información sobre asesinatos de personas LGBT, instancias de abuso policial, discriminación contra personas LGBT que provienen de otras provincias en La Habana, discriminación contra personas trans en cuanto a salud, educación y empleo y discriminación contra defensoras y defensores de derechos de personas LGBT.
72. La CIDH reconoce los esfuerzos estatales para visibilizar la problemática que enfrentan las personas LGBT en Cuba. Por ejemplo, el 16 de mayo de 2015, Mariela Castro lideró una marcha contra la homofobia y transfobia que tuvo lugar en la ciudad Las Tunas. Organizaciones de la sociedad civil independientes también reconocen los esfuerzos de parte del CENESEX en materia de capacitaciones a funcionarios estatales sobre derechos de personas LGBT, a pesar de que indican que continúan las situaciones de abuso policial hacia personas LGBT. Sin embargo, las actuaciones de CENESEX han sido criticadas por organizaciones y activistas LGBT que no se encuentran alineadas por la postura del gobierno. Así, si bien la CIDH ha sido informada que desde 2008 personas trans han recibido cirugías de manera gratuita, bajo el sistema nacional de salud, activistas críticos del gobierno alegan que menos de 30 personas se han beneficiado de estos procedimientos. Sin embargo, la CIDH ha recibido información que indica que las personas trans que deseen acceder

a este beneficio deben primeramente firmar un documento en el que indican su afiliación y compromiso con la ideología del gobierno. Asimismo, algunos activistas LGBT critican al gobierno pues, aunque Mariela Castro ha apoyado públicamente el matrimonio igualitario, no consideran que haya una verdadera intención de protegerlo.

73. En cuanto al abuso policial, según la información recibida, miembros de la policía en La Habana multan y procesan a hombres gays y mujeres lesbianas para que no circulen en ciertas zonas y en “sitios de encuentro” (lugares de “homosocialización”). Asimismo, se reportó que las mujeres trans sufren constantemente de instancias de abuso policial. La CIDH ha recibido información también sobre los altos niveles de extorsión a los que son sometidos hombres gay o mujeres trans que ejercen trabajo sexual, quienes deben dar dinero o favores sexuales para evitar ser detenidos. La CIDH insta al Estado de Cuba a adoptar todas las medidas necesarias, a través del CENESEX, o de alguna otra entidad estatal para garantizar que las personas LGBT no sean sometidas a tortura, y tratos crueles, inhumanos y degradantes por parte de agentes de la policía. Estas acciones pueden incluir la adopción de protocolos para las instancias policiales, la realización de entrenamientos en materia de derechos humanos y diversidad sexual y de género, así como el fortalecimiento de los mecanismos de denuncia e investigación de estos casos.
74. En relación con los asesinatos, la CIDH fue informada del asesinato de Marcel Rodríguez Zayas, hombre gay, quien fuera asesinado en su residencia del Vedado a principios de 2015, y el 23 de agosto de 2015 se reportó que no había aún avances en la investigación. La CIDH fue informada del asesinato de Yosvani Muñoz Robaina, mujer trans de 24 años, conocida como “La Eterna”, en un parque en la ciudad de Pinar del Río el 26 de abril de 2015. Según se reporta, murió a consecuencia de “andanada de piedras que le lanzó un grupo de adolescentes, mientras la víctima se encontraba en el parque Roberto Amarán”. Según información recibida en julio de 2015 habrían arrestado a dos personas, presuntas culpables de este crimen. Organizaciones de la sociedad civil denuncian que no existen investigaciones en los casos de asesinatos de personas LGBT, y que únicamente ha sido sancionado un caso de homicidio en 2015, pero aducen que se trataba de un caso muy conocido mediáticamente y es por ello que no habría quedado impune. La CIDH insta al Estado de Cuba a que continúe y que intensifique los esfuerzos para garantizar que se investigue con debida diligencia estos asesinatos de personas LGBT en Cuba, incluyendo que se abran líneas de investigación que tomen en cuenta si estos asesinatos fueron cometidos por prejuicio relacionados con la orientación sexual y la identidad de género de las víctimas. La investigación y sanción de estos crímenes evita la impunidad y la repetición de estos actos.
75. El 19 de octubre de 2015, la CIDH celebró una audiencia pública sobre la situación de derechos de personas LGBT en Cuba, durante la cual lamentó la falta de presencia de representantes del Estado cubano. En dicha audiencia, las organizaciones peticionarias presentaron una investigación basada en encuestas realizadas a 150 personas de la comunidad LGBTI (26 lesbianas, 91 gays, 19 bisexuales, 22 mujeres trans, un hombre trans y una persona intersex) entre 2014 y 2015 en varias provincias de Cuba. Según este informe, 87 personas entrevistadas habrían sufrido violencia física o verbal por parte de la policía, y 67 expresaron haber sufrido violencia y discriminación en el seno familiar, y que 13 de las 22 mujeres trans encuestadas indicaron haber sido discriminadas en el ámbito de la salud. Durante dicha audiencia, las organizaciones peticionarias solicitaron al Estado, entre otros, (1) participar activamente del espacio político ante la OEA y el Sistema Interamericano de Derechos Humanos; (2) adoptar las medidas necesarias para difundir en todo el país los instrumentos internacionales de protección de derechos humanos, incluyendo los del Sistema Interamericano de Derechos Humanos; (3) cesar las acciones de hostigamiento y persecución de las organizaciones de la sociedad civil independientes, y aquellas independientes que trabajan en derechos de personas LGBT; (4) recopilar datos sobre la situación general de derechos humanos de personas LGBT, en particular sobre los derechos económicos, sociales y culturales; (5) garantizar el derecho a la educación de personas LGBT, en particular las personas trans, sin discriminación; y (6) asegurar que no se discrimine a las personas trans en el acceso a las transformaciones corporales con base en motivos raciales o de otra índole.
76. Según información recibida, muchas mujeres trans cubanas se ven forzadas a ejercer trabajo sexual porque no consiguen otro trabajo, y no reciben apoyo por parte del gobierno para el acceso a la educación, el empleo formal y otros servicios. Según se informa, la discriminación hacia personas trans es aún mayor en las provincias fuera de la capital. La CIDH observa que las regulaciones migratorias internas de Cuba que no permiten que las y los cubanos que viven en provincias fuera de La Habana puedan residenciarse en dicha ciudad, hace que muchas personas LGBT que migran del interior del país en busca de oportunidades de empleo o para ejercer trabajo sexual para sobrevivir o huyendo del prejuicio y la discriminación que suelen estar más arraigados en las zonas

fuera de la capital, sean detenidos y deportados a sus lugares de origen al interior del país. La CIDH ya ha mostrado preocupación por estas restricciones al derecho de residencia en Cuba y ha solicitado al Estado la derogación del Decreto 217 de 1997, instando al gobierno a que adopte todas las medidas que sean necesarias para garantizar a todas las personas los derechos a determinar libremente su lugar de residencia y a la libertad de movimiento en el territorio cubano.

Bijlage 7 vertaling naar het Nederlands

JAARVERSLAG 2015 INTER-AMERIKAANSE COMMISSIE VOOR DE MENSENRECHTEN, HOOFDSTUK IV,

B. LANDEN, CUBA

(relevante passages)

4. LGBTI-mensen

71. In de loop van 2015 heeft de Commissie informatie ontvangen over de voortgang en de uitdagingen bij de bescherming van de rechten van lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender (LGBT) mensen in Cuba. Gedurende verscheidene jaren heeft de IACHR kennis genomen van de initiatieven van het nationale centrum voor seksuele opvoeding (CENESEX), verbonden aan het ministerie van Volksgezondheid en geleid door Mariela Castro, ten gunste van de promotie en bescherming van LGBT-rechten. De IACHR merkt op dat er de afgelopen jaren wetgevingsvoortgang is geweest, zoals het verbod op discriminatie op grond van arbeid in 2013 op basis van seksuele geaardheid, en beleid met betrekking tot de door CENESEX aangenomen maatregelen. Deze maatregelen hebben ook de zichtbaarheid van LHBT-mensen in de Cubaanse samenleving bevorderd. Er zijn echter nog steeds zorgelijke uitdagingen met betrekking tot de bescherming en de garantie van de rechten van LGBT-personen in Cuba, en met betrekking tot LHBT-verdedigers die kritisch staan tegenover de regering. Gedurende deze periode bleef de IACHR informatie ontvangen over moord op LGBT-personen, gevallen van politie-misbruik, discriminatie van LGBT-personen uit andere provincies in Havana, discriminatie van transgenders in termen van gezondheid, onderwijs en werk en discriminatie van vrouwelijke verdedigers en verdedigers van LGBT-rechten.

72. De IACHR erkent de inspanningen van de staat om de problemen van LGBT-personen in Cuba zichtbaar te maken. Op 16 mei 2015 leidde Mariela Castro bijvoorbeeld een mars tegen homofobie en transfobie die plaatsvond in de stad Las Tunas. Onafhankelijke maatschappelijke organisaties erkennen ook de inspanningen van CENESEX op het gebied van opleiding van overheidsfunctionarissen over de rechten van LGBT-personen, ondanks het feit dat zij aangeven dat politie-misbruik voortduurt ten aanzien van LGBT-personen. De acties van CENESEX zijn echter bekritiseerd door LHBT-organisaties en activisten die niet zijn afgestemd op de positie van de overheid. Hoewel de IACHR op de hoogte is gebracht dat transgenderende mensen sinds 2008 gratis operaties hebben ontvangen, onder de nationale gezondheidszorg, beweren kritische activisten van de regering dat minder dan 30 mensen van deze procedures hebben geprofiteerd. De IACHR heeft echter informatie ontvangen die aangeeft dat transgenders die toegang willen hebben tot deze uitkering eerst een document moeten ondertekenen waarin ze aangeven dat ze zich aansluiten bij de ideologie van de regering. Sommige LGBT-activisten bekritisieren de regering ook omdat, hoewel Mariela Castro het gelijkwaardige huwelijk publiekelijk heeft gesteund, ze niet van mening zijn dat het een echte intentie is om het te beschermen.

73. Met betrekking tot de politie misbruik, volgens de informatie ontvangen, de leden van de politie in Havana geven boeten en vervolgen van homo's en lesbiennes voor het hangen op bepaalde gebieden en "ontmoetingsplaatsen" (plaatsen van de "homosocialization") . Evenzo werd gemeld dat transvrouwen voortdurend het slachtoffer zijn van gevallen van politiemisbruik. De Commissie heeft ook informatie ontvangen over de hoge niveaus van afpersing, waaraan ze worden blootgesteld homoseksuele mannen en trans vrouwen die in de prostitutie, die geld of seksuele gunsten om arrestatie te voorkomen moet geven. De IACHR dringt er bij de staat van Cuba om alle noodzakelijke maatregelen te nemen, door de CENESEX, of een andere overheidsinstelling om ervoor te zorgen dat holebi's niet blootgesteld aan marteling en wrede, onmenselijke en vernederende behandeling door agenten politie. Deze acties kunnen onder meer de vaststelling van protocollen voor wetshandavingsinstanties, het uitvoeren van cursussen over mensenrechten en seksuele en gender diversiteit en het versterken van de rapportage mechanismen en het onderzoek van deze gevallen.

74. In verband met de moorden, is de Commissie in kennis gesteld van de moord op Marcel Rodriguez Zayas, homoseksuele man die in zijn woonplaats in Vedado werd vermoord in begin 2015 en 23 augustus 2015 meldde dat er nog vooruitgang het onderzoek. De IACHR werd in kennis gesteld van de moord op Yosvani Muñoz Robaina, trans 24-jarige vrouw, die bekend staat als "de Eeuwige" in een park in de stad van Pinar del Rio, op 26 april 2015. Hij verluidd overleden als gevolg van de " een spervuur van stenen dat een groep tieners naar hem gooide terwijl het slachtoffer in het Roberto Amarán-park was. " Volgens de informatie die in juli 2015 werd ontvangen, werden twee personen, vermoedelijk schuldig aan deze misdaad, gearresteerd. Het maatschappelijk middenveld klagen dat er geen onderzoek in gevallen van moord op holebi's, en dat alleen is gesanctioneerd een moordzaak in 2015, maar stelt dat dit was een bekende geval mediaal en dat is de reden waarom er zou bleef ongestraft. De IACHR dringt er bij de staat van Cuba voort te zetten en inspanningen te intensiveren om ervoor te zorgen dat ze te onderzoeken met de vereiste zorgvuldigheid deze moorden van LGBT mensen in Cuba, met inbegrip van die onderzoeklijnen die rekening houden met de vraag of deze moorden werden gepleegd door vooroordelen geopend gerelateerde met de seksuele geartheid en genderidentiteit van de slachtoffers. Het onderzoek en de bestraffing van deze misdaden vermijdt straffeloosheid en de herhaling van deze daden.

75. Op 19 oktober 2015 hield de IACHR een openbare hoorzitting over de situatie van LGBT-rechten in Cuba, tijdens die betreurde het gebrek aan aanwezigheid van vertegenwoordigers van de Cubaanse staat. Tijdens deze hoorzitting, het verzoekschrift aan organisaties gepresenteerd onderzoek op basis van enquêtes van 150 mensen uit de LGBTI-gemeenschap (26 lesbiennes, 91 homo's, 19 biseksueel, 22 trans vrouwen, een trans man en interseks persoon) tussen 2014 en 2015 in verschillende provincies van Cuba. Volgens het rapport, hebben 87 mensen geïnterviewd fysiek of verbaal geweld dat door de politie, en 67 tot uitdrukking heeft geleden, geweld en discriminatie in het gezin, en dat 13 van de 22 trans ondervraagde vrouwen gemeld te zijn gediscrimineerd op het gebied van gezondheid. Tijdens de hoorzitting, de indieners verzocht de staat organisaties, onder meer (1) actief deelnemen aan de politieke ruimte om de OAS en de Inter-Amerikaanse rechten van de mens; (2) de nodige maatregelen om de internationale instrumenten inzake bescherming van de mensenrechten te verspreiden door het hele land, met inbegrip van de Inter-Amerikaanse rechten van de mens vast te stellen; (3) ophouden met intimidatie en vervolging van onafhankelijke maatschappelijke organisaties en organisaties die onafhankelijk zijn van LGBT-rechten; (4) gegevens verzamelen over de algemene mensenrechtensituatie van LHBT's, in het bijzonder over economische, sociale en culturele rechten; (5) het recht op onderwijs van LHBT-personen, met name transgenders, zonder discriminatie garanderen; en (6) ervoor te zorgen dat trans-mensen niet gediscrimineerd worden bij toegang tot lichamelijke transformaties op basis van raciale of andere motieven.

76. Volgens de ontvangen informatie worden veel trans-Cubaanse vrouwen gedwongen om deel te nemen aan sekswerk omdat ze geen andere baan kunnen krijgen en ze geen steun van de overheid krijgen voor toegang tot onderwijs, formeel werk en andere diensten. Naar verluidt is de discriminatie van transgenders zelfs nog groter in de provincies buiten de hoofdstad. De IACHR merkt op dat de interne migratievoorschriften van Cuba die Cubanen die in provincies buiten Havana wonen niet toestaan om in die stad te verblijven, betekenen dat veel LGBT-mensen migreren vanuit het binnenland om werk te zoeken of om sekswerk uit te oefenen om te overleven of te vluchten voor vooroordelen en discriminatie die de neiging hebben meer verschanst te zijn in gebieden buiten de hoofdstad, worden vastgehouden en gedeporteerd naar hun plaatsen van herkomst in het binnenland van het land. De IACHR heeft reeds zijn bezorgdheid uitgesproken over deze beperkingen van het verblijfsrecht in Cuba en heeft de staat verzocht om decreet nr. 217 van 1997 te herroepen, en er bij de regering op aan te dringen alle nodige maatregelen te nemen om alle personen de te bepalen rechten te garanderen. vrijelijk zijn verblijfplaats en bewegingsvrijheid op Cubaans grondgebied.

Bijlage 8

Artículo de Raudiel Peña Barrios de fecha 10-03-2017

<https://cubapossible.com/garantias-control-constitucional-en-cuba/>

Garantías y Control Constitucional en Cuba Dónde estamos y hacia dónde podemos ir?

(pasajes relevantes)

El solo reconocimiento jurídico de los derechos no basta para su adecuada tutela. La articulación de garantías, en especial jurídicas y materiales, para la protección de aquellos resulta esencial.

Lo mismo ocurre hoy con la noción del control sobre la actuación del aparato estatal, pues aceptemos o no la posibilidad de “dividir” el poder, articular mecanismos de control es clave para una adecuada defensa de la Constitución y los derechos de la ciudadanía. El punto de partida debe ser, a mi juicio, aceptar que el reconocimiento constitucional de un derecho constituye su primera garantía, y que la posibilidad de controlar el que hacer del Estado también deviene en mecanismo garante de aquel.

La Constitución no es una mera exposición de principios programáticos (normatividad), ni es norma de acompañamiento cuando se aplican a un caso concreto otras disposiciones. Es ante todo una ley; la más importante de todas por sus contenidos y por los mecanismos empleados para ser adoptada e incorporada al ordenamiento (superioridad). Su aplicación es imprescindible, sobre todo cuando existe un vacío legislativo ante determinada situación fáctica; o cuando se vulneran derechos por ella reconocidos.

Y es en este extremo donde primero podemos apreciar las falencias al respecto, en la actualidad. Nuestro texto constitucional ha dejado de ser aplicado por los tribunales y otras autoridades jurisdiccionales ante los casos que conocen. Como se dice en el argot jurídico: “no se falla con la Constitución en la mano”.

el escaso conocimiento de no pocos funcionarios (a todos los niveles), de lo que está establecido en la ley de leyes nacional. Eso supone no solo incompetencia, sino la posibilidad de actuaciones administrativas ajenas al principio de legalidad y casi siempre vulneradoras de derechos.

Súmense también nuestros problemas en materia de acceso a la justicia, pues muchos procesos contra la administración no tienen posibilidad de acudir a la vía judicial. De ahí que cuando se adopte determinada decisión por el ente administrativo que resolvió respecto a un caso, vulnerándose un derecho constitucional, el ciudadano quede en franco estado de indefensión y desprotegido ante la intervención estatal.

Teoría del Estado de Todo el Pueblo”. La misma llevó a considerar que los derechos reconocidos eran fruto de un proceso revolucionario, lo cual es cierto, pero de igual forma implicó que aquellos no fueran concebidos para ser “oponibles” al Estado socialista (artículo 62 constitucional).

e pensó que nuestra administración y las autoridades estatales, en sentido general, no se extralimitarían en el ejercicio de sus funciones. Pero si esto ocurría bastaba con el ejercicio del derecho a dirigir quejas y peticiones (artículo 63). Todo ello implicó, a mi juicio, y de conjunto con otros factores, un escaso desarrollo de garantías procesales para la defensa de los derechos. Apenas se incorporó el *habeas corpus* en la Ley de Procedimiento

Penal y no en la Constitución, como debió haberse hecho a partir de que uno de sus fundamentos es lo preceptuado en el artículo 59 respecto al derecho a la defensa.

materia de control ha ocurrido más de lo mismo. La Asamblea Nacional del Poder Popular (ANPP), a la que se le encomendó la tarea de controlar la constitucionalidad de las leyes, decretos leyes y demás disposiciones, ha demostrado a carta cabal su inoperancia en este sentido. Resulta ilógico pensar que un órgano que se reúne dos o tres veces máximo en un año pueda hacer algo más eficaz; sobre todo si a los defectos estructurales del sistema sumamos otros más subjetivos, como la escasa capacitación de muchos diputados en los más acuciantes problemas de nuestra realidad.

Similar inoperancia ocurre con el control que, como parte de preservar la legalidad, realiza la fiscalía. En el caso del sistema de tribunales, estos deben cumplir con lo establecido en la Constitución (artículo 5 de la Ley de los Tribunales) y, por tanto, deben intervenir en su defensa. Pero no existen procesos especiales para la protección de los derechos de la ciudadanía. Por tanto, en la dinámica político-jurídica nacional actual no se puede esperar mucho de los mecanismos de control como garantías jurídicas de los derechos.

Un punto de partida lógico sería el replanteamiento de algunos fundamentos filosóficos que nos han llevado a concebir los derechos como “no oponibles” al Estado.

Creo que nuestra experiencia ha demostrado, con creces, que en la construcción del socialismo se cometen errores, que pueden afectar los más preciados bienes de la persona humana. Asumiendo esto, podremos entonces comprender la necesidad de tutelar el acceso a la justicia como vía para la judicialización de la defensa de los derechos en su totalidad. También se requerirán nuevas leyes procesales en sede de los derechos, sobre todo constitucionales.

Todo esto complementado por una Sala de lo Constitucional o de Garantías Constitucionales dentro del Tribunal Supremo Popular, como espacio a donde podría acudir la ciudadanía ante vulneraciones de sus derechos, convirtiéndose en la última voz en esta materia y garantía jurisdiccional concreta.

Bijlagen 8 (vertalen naar het Nederlands van de relevante passages)

Artikel van Raudiel Peña Barrios met datum 10-03-2017

<https://cubaposible.com/garantias-control-constitucional-en-cuba/>

Garanties en constitutionele controle in Cuba Waar zijn we en waar kunnen we naartoe?

...De enige wettelijke erkenning van rechten is niet genoeg voor de juiste bescherming ervan. Het formuleren van garanties, vooral juridisch en materieel, ter bescherming daarvan is essentieel....

Hetzelfde gebeurt vandaag met de notie van controle over de prestaties van het staatsapparaat, ongeacht of we de mogelijkheid van "verdeling" van macht accepteren, het uitzetten van controlemechanismen is de sleutel tot een adequate verdediging van de grondwet en de rechten van burgers. Het uitgangspunt moet naar mijn mening zijn dat de grondwettelijke erkenning van een recht de eerste garantie is en dat de mogelijkheid om te controleren wat de staat doet ook een garantiemechanisme wordt....

De Grondwet is niet slechts een uiteenzetting van programmatische principes (normativiteit), noch is het een begeleidingsregel wanneer andere bepalingen worden toegepast op een specifiek geval. Het is in de eerste plaats een wet; het belangrijkste van alles door de inhoud ervan en de mechanismen die werden gebruikt om te worden overgenomen en opgenomen in de volgorde (superioriteit). De toepassing ervan is van essentieel belang, vooral wanneer er vóór een bepaalde feitelijke situatie een wetgevingsvacuüm bestaat; of wanneer rechten die daarmee worden erkend worden geschonden...

En het is in dit extreme geval waarin we op dit moment eerst de tekortkomingen in dit opzicht kunnen waarderen. Onze grondwettelijke tekst is niet langer toegepast door rechtbanken en andere rechtsinstanties in de gevallen die zij kennen. Zoals in het juridische jargon wordt gezegd: "er is geen mislukking met de grondwet in de hand" de beperkte kennis van niet een paar functionarissen (op alle niveaus), van wat is vastgelegd in de nationale wet van wetten. Dit veronderstelt niet alleen incompetentie, maar ook de mogelijkheid van administratieve acties buiten het legaliteitsbeginsel en bijna altijd het schenden van rechten...

Voeg ook onze problemen toe met betrekking tot toegang tot de rechter, omdat veel zaken tegen de administratie geen mogelijkheid hebben om naar de rechter te stappen. Wanneer een beslissing wordt genomen door het bestuursorgaan dat een zaak heeft beslist en daarmee een grondwettelijk recht schendt, blijft de burger dus in staat van weerloosheid en onbeschermd vóór de staatsinterventie...

Theorie van de staat van het volk ". Het leidde tot de overweging dat de erkende rechten het resultaat waren van een revolutionair proces, wat waar is, maar impliceerde ook dat deze niet als "verzet" tegen de socialistische staat werden beschouwd (artikel 62 van de Grondwet)...

En hij dacht dat onze administratie en de staatsautoriteiten in algemene zin niet zouden overschrijden in de uitoefening van hun functies. Maar als dit gebeurde, volstond het om het recht op klachten en verzoekschriften te behandelen (artikel 63). Dit alles impliceerde naar mijn mening, en samen met andere factoren, een schaarse ontwikkeling van procedurele waarborgen voor de verdediging van rechten. Het habeas-corporis werd nauwelijks opgenomen in het wetboek van strafvordering en niet in de grondwet, zoals het had moeten gebeuren omdat een van de grondslagen is wat is voorgeschreven in artikel 59 met betrekking tot het recht op verdediging...

Controlemateriaal is meer hetzelfde gebeurd. De Nationale Vergadering van de Volksmacht (ANPP), die was belast met de taak van het regelen van de grondwettigheid van wetten, besluiten en andere regelgeving, heeft de ineffectiviteit volledige brief hierover getoond. Het is onlogisch om te denken dat een orgaan dat binnen een jaar twee of drie keer het maximum haalt, iets effectiever kan doen; vooral als we aan de structurele tekortkomingen van het systeem andere, meer subjectieve, toevoegen, zoals de schaarse training van veel afgevaardigden in de meest dringende problemen van onze realiteit...

Soortgelijke onwerkzaamheid vindt plaats met de controle dat, als onderdeel van het bewaren van de legaliteit, de vervolging plaatsvindt. In het geval van de rechtbank moeten zij zich houden aan de bepalingen van de Grondwet

(artikel 5 van de wet op de rechterlijke macht) en moeten zij zich dus in hun verdediging mengen. Maar er zijn geen speciale processen voor de bescherming van de rechten van burgers. Daarom kan in de huidige nationale politiek-juridische dynamiek niet veel van de controlemechanismen als wettelijke garanties van rechten worden verwacht...

Een logisch uitgangspunt zou de heroverweging zijn van een aantal filosofische grondslagen die ons ertoe hebben gebracht rechten te zien als 'niet-oppositioneel' tegenover de staat.

Ik geloof dat onze ervaring in veel opzichten heeft aangetoond dat er fouten zijn gemaakt in de opbouw van het socialisme, wat van invloed kan zijn op de meest waardevolle bezittingen van de menselijke persoon. Als we dit aannemen, kunnen we dan begrijpen dat de toegang tot de rechter moet worden beschermd als een manier om de verdediging van rechten in zijn geheel te legaliseren. Nieuwe procedurele wetten zullen ook vereist zijn in de zetel van de rechten, vooral constitutionele...

Dit alles aangevuld door een Kamer van de Constitutionele of Constitutionele Garanties binnen het Opperste Volksgerechtshof, als een ruimte waar burgers zouden kunnen gaan voor schendingen van hun rechten, de laatste stem in deze zaak worden en specifieke rechtsgarantiegarantie...

Bijlage 9

Interview van 5 maart 2018 met de Cubaanse asielzoeker, journalist en LHBTI activist Víctor Manuel Dueñas Otero uitgevoerd bij de VluchtelingenWerk Kantoor in Asielzoekerscentrum Leersum

-Over de geïnterviewde persoon:

Víctor Manuel Dueñas Otero is een journalist en LHBTI activist afkomstig uit Cuba die asiel heeft gevraagd in Nederland vanwege vervolging en bedreigingen van de Cubaanse autoriteiten omdat hij activeerde tegen de houding van Mariela Castro van CENESEX tegen de homohuwelijk, en omdat hij met zijn Babel Project het aandacht probeerde te vergroten op de mishandeling die door de politie tegen LHBTI-mensen in de stad Cárdenas plaats vindt. Cárdenas ligt ongeveer 160 km ten oosten van Havana aan de noordkust van het eiland. Naast het Babel Project, was hij ook leider van de campagne "Wij houden ook van" (Nosotros También Amamos) die promoveerde de homohuwelijk. Dueñas zei ook dat de regering de homohuwelijkscampagne die hij lanceerde "overwoog als een grote vergissing". Ik heb Víctor Manuel Dueñas Otero geïnterviewd in de VluchtelingenWerk kantoor op Asiel Zoekers Centrum Leersum.

Ik heb artikels in de webpaginas van Havana Times, Washington Blade, Cubanet en Martinoticias gevonden waarin hij genoemd wordt als redacteur en activist voor LHBTI rechten. Toen ik hem interviewde liet hij zijn journalist passie aan mijn zien waarvan ik een foto gemaakt heb:

Interview:

- 1) **Vraag:** Met betref Toegang tot de rechter in geval van schending van rechten door de politie: Aan welke autoriteit kunnen LHBTI personen een klacht indienen als ze slachtoffer worden van politiegeweld?

Antwoord: “ de klacht tegen politiegeweld wordt gedaan bij de lokale politiebureau of bij de openbaar ministerie. Als het om een administratief fout gaat (geen misdrijf dus) dan kunnen deze personen hun klacht bij Aandacht voor de Bevolking (Atención a la Población) indienen...Echter, tot nu toe is er geen zaak van politiegeweld tegen LHBTI personen die opgelost is. Er is geen bewijs dat ze iets hebben opgelost met dit betreft. De Cubaanse Staat mist statistieken om zijn werk te demonstreren. Er is geen specifieke instantie om een klacht met betref gendergeweld, met name tegen LHBTI-ers te melden.”

- 2) **Vraag:** Met betref illegale detenties in Havana en in het binnenland van de republiek: zijn ze nog steeds aan het gebeuren? In Havana; Op welke plaatsen worden LGBTI-mensen vastgehouden?

Antwoord: “Ja, illegale detenties van LHBTI-ers gebeuren nog steeds in Havana en in het binnenland. De politie oefent hun geweld uit bij erkende bijeenkomst locaties omdat ze overnemen dat deze locaties mannelijke prostitutie centrum zijn. De erkende bijeenkomst locaties in Havana zijn: Calle 23 y Malecón, Loma bij het Calixto García-ziekenhuis (achter de universiteit van Havana), de Centrale Park voor het Gran Teatro de la Habana, voor het Hotel Inglaterra, de Park van de Broederschap, Mijn Cayito: het homostrand, Playa del Chivo, kust die grenst aan het Castillo del Morro.”

- C) Vraag:** Wat is de Hoofd van de Sector “Jefe del Sector” en wat voor invloed hij heeft in de maatschappij?

“De Hoofd van de Sector is de laagste exemplaar van de Nationale Revolutionaire Politie’s sectoren. Cuba is verdeeld in politielectoren: territoriale, populaire raad, gemeentelijk, provinciaal, regionaal en nationaal hoofdkantoor. Hoofd van de Sector heeft 3 blokken onder zijn toezicht en hij is zelf onder de toezicht van de van de CDR Revolutionaire Defensiecommissie en de Afdeling Technisch Informatie (Departamento de Información Técnica-DIT) van de Nationale Politie. De Hoofd van de sector weet alles

van de mensen onder zijn toezicht, zijn politieke overtuigingen, sociale groepen, of ze contact hebben met buitenlanders, gezinssituatie, etc. Als de Hoofd van de Sector een negatief profiel maakt dan is de wet pre-criminele gevaar van toepassing. Als iemand een negatief profiel hebt bij de Hoofd van de Sector heeft dan is dit een rempel om een baan of een huisvesting te vinden of om te verhuizen. Bijvoorbeeld, als iemand van het binnenland naar Havana wilt verhuizen, moet die persoon eerst een adres van een familieledaar waar hij is van plan om te gaan wonen aan de Hoofd van de Sector van Havana, daarna moet de binnenlandse Hoofd van de Sector het profiel in kwestie naar de Hoofd van de Sector in Havana sturen. Als het profiel negatief is, dan krijgt die persoon in kwestie meest waarschijnlijk geen beschikking om naar Havana te verhuizen. Deze regels gelden voor alle Cubanen, maar door de institutionele homofobie zijn de autoriteiten strenger tegen LHBTI_ers ”

Bijlage 10

Documento de Jorge Luis Barroso González, de la Universidad Central "Marta Abreu" de las Villas, Cuba, titulado El control social comunitario en Cuba y sus implicaciones para la seguridad pública de fecha 15-04-2016

file:///C:/Users/Eigenaar/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/619ZAT7H/2700-8922-4-PB.pdf

Pasajes relevantes de las páginas 143 y 144

Jefe de Sector de la Policía Nacional Revolucionaria: Se trata de un agente de la PNR, con funciones y atribuciones adicionales a sus ya establecidas tareas de enfrentamiento del delito y de las actividades antisociales, responsabilidad que se puede resumir en la realización de trabajo profiláctico- comunitario. La misión esencial del jefe de sector de la PNR se enuncia en el manual (Policía Nacional Revolucionaria, 2006) que rige su actividad de la siguiente manera:

Influir en la comunidad para minimizar las causas y condiciones que propician la comisión de hechos delictivos, manifestaciones de indisciplina social y desarrollo de conductas antisociales, así como para lograr un sistema de descubrimiento que le permita detectar indicios sobre la planificación y ejecución de actividades delictivas, y conocer el comportamiento de las Personas de Interés Policial.

Esto último presume, por parte del jefe de sector, un trabajo de detección minucioso para lograr conocer todo lo referente a las personas que son proclives a cometer actos jurídicamente reprochables o de contenido socialmente desviado. El jefe de sector para el desarrollo de su trabajo comunitario tiene su oficina enclavada en el área de trabajo, o sea, en la comunidad, por ende su permanencia allí es sistemática. Ello garantiza el contacto cotidiano con las personas y los problemas comunitarios, haciendo más viable las funciones preventivas y también las de detección-neutralización del delito y el delincuente.

Sobre esta última idea, en algún momento hemos defendido la tesis de que este agente de la Policía, una vez que ejerce como jefe de sector, pasa de ser un agente de control social formal a una especie de ente articulador entre ambas formas organizativas del control social, tanto el informal como el formal. Como ya se explicitó, a las funciones tradicionales de descubrimiento y enfrentamiento coercitivo al delito...”

Bijlage 10, vertalen naar het Nederlands

Document van Jorge Luis Barroso González, van de Central University "Marta Abreu" van Las Villas, Cuba, getiteld The social community control in Cuba en de implicaties voor de openbare veiligheid van 04-15-2016

file: /// C:

/Users/Eigenaar/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/619ZAT7H/2700-8922-4-PB.pdf

Relevante passages op pagina 143 en 144

Hoofd van de Sector van de Nationale Revolutionaire Politie: dit is een agent van de PNR, met extra functies en bevoegdheden voor zijn reeds gevestigde taken van confrontatie met misdaad en antisociale activiteiten, een verantwoordelijkheid die kan worden samengevat in de uitvoering van profylactisch werk. Gemeenschap. De essentiële missie van het hoofd van de PNR-sector is vermeld in de handleiding (Revolutionaire Nationale Politie, 2006) die zijn activiteiten als volgt beheert:

Invloed op de gemeenschap om de oorzaken en de omstandigheden die leiden tot het plegen van strafbare feiten te minimaliseren, manifestaties van sociale gebrek aan discipline en de ontwikkeling van antisociaal gedrag en een detectiesysteem te bereiken op zijn plaats om aanwijzingen voor de planning en uitvoering van criminele activiteiten op te sporen, en ken het gedrag van personen van politiebelaag.

De laatstgenoemde veronderstelde door het hoofd van de sector werk grondige screening te komen alles te weten over de mensen die waarschijnlijk om legaal verwijtbaar of inhoud maatschappelijk omgeleid daden kennen. Het hoofd van de sector voor de ontwikkeling van zijn gemeenschapswerk heeft zijn kantoor in het werkgebied, dat wil zeggen, in de gemeenschap, daarom is zijn verblijf daar systematisch. Dit garandeert dagelijks contact met mensen en gemeenschapsproblemen, waardoor preventieve functies levensvatbaarder worden en ook detecterend-neutraliserende misdaad en de dader.

Op dit laatste punt, op een gegeven moment hebben we de stelling dat deze politieagent, een keer uitgeoefend als hoofd van de sector gaat van zijn een agent van de formele sociale controle om een soort coördinerend orgaan tussen de twee organisatievormen controle verdedigd sociaal, zowel informeel als formeel. Zoals eerder vermeld, om de traditionele functies van ontdekking en dwangmatige confrontatie met misdaad ... "

Bijlage 11

informatie brief van de Cubaans Observatorium van Mensen Rechten (Observatorio Cubano de Derechos Humanos -OCDH-) met datum 7 februari 2018

Esta carta informativa me fué enviada por Alejandro González Raga, Director Ejecutivo del Observatorio Cubano de Derechos Humanos-OCDH- cómo respuesta a mi solicitud de información enviada vía e-mail met datum 02-02-2018. El documento PDF original está disponible bajo requerimiento.

Madrid 07 de febrero del 2018

Respuesta al cuestionario enviado.

1. El acceso a la justicia en caso de violaciones de derechos por parte de la policía: ¿A qué instancia pueden dirigirse las personas LGBTI cuyos derechos humanos han sido violados por la policía?

R/ En Cuba los mecanismos a los que los ciudadanos en general pueden acudir, por ejemplo, la policía o la fiscalía, no actúan ante violaciones de derechos humanos realizados por los propios personeros u organismos del estado; es la lógica de los estados totalitarios donde no hay separación de poderes y el poder del estado es omnímodo. Por tanto, dichos mecanismos son meramente formales e ineficaces.

Específicamente tampoco existen mecanismo que atiendan a las violaciones de los derechos de las minorías, entre estas la comunidad LGBTI. Existen las delegaciones del Ministerio del Interior (la policía) en cada provincia que tienen un departamento de atención a la ciudadanía, donde se pueden interponer quejas y denuncias contra la policía y demás órganos del estado, pero como expresamos en el párrafo anterior, la mayoría no proceden, porque actuar en esos casos sería ir en contra de su misma institución. Igualmente, no se puede perder de vista que a pesar de algunos avances que están ocurriendo en esta materia, la sociedad cubana y las estructuras de poder siguen siendo profundamente homófobas, tras décadas de discriminación orientada desde el Partido Comunista que durante décadas consideró a la homosexualidad como "debilidad" o desviación vergonzosa del "hombre nuevo" revolucionario.

2. Detenciones ilegales en La Habana y en el interior de la república: ¿siguen ocurriendo? ¿Cuáles son los sitios públicos en dónde las personas LGBTI son detenidas en la Habana?

R/ A lo largo de Cuba a diario siguen ocurriendo detenciones arbitrarias en general. El Observatorio Cubano de Derechos Humanos documenta miles de casos anuales que pueden ser consultados en su página web, en <https://observacuba.org/informes-ddhh/detenciones-arbitrarias/2018-detenciones-arbitrarias/>

Por los perjuicios sociales arrastrados de una política discriminatoria durante años emprendida e incentivada desde el estado, los sitios de encuentro de personas LGBTI son considerados por las autoridades como áreas proclives al delito. En La Habana los sitios donde las personas son detenidas son: el Parque Central, Parque de la Fraternidad, La Rampa, Calle 23, el Bimbó, el Parque el Quijote, la playa mi Cayito, la playa del Chivo, Vía Blanca, la Ciudad deportiva, Circo nacional y el y hospital Calixto García.

3. El papel del Jefe del Sector en la formación del expediente de conducta de las personas LGBTI. ¿Es cierto que los jefes del sector generalmente hacen registros negativos en los expedientes de las personas LGBTI, lo cual les impide encontrar trabajo y mudarse a la Habana?

R/ Los jefes de Sector siempre van a tener registros negativos de algunas personas LGBTI pero por lo general tienen que ser LGBTI que no cumplan con lo que exige el gobierno. Sus opiniones tienen peso a la hora de aplicar o que se conoce como Peligrosidad Predelictiva.

4. Las penas por intentar salir de Cuba ilegalmente: ¿Es penado criminalmente el hecho de intentar huir de Cuba? ¿Cuál es la Pena? ¿Existe un centro de detención llamado La Lisa en dónde las personas que intentan huir (gusanos) son detenidos ilegalmente?

R/ Siempre son detenidos y multados y apresados por unas horas o días, pero luego los sueltan. No existe sanciones penales por salir ilegalmente de Cuba, a no ser que se haya robado una embarcación o cometido un delito antes o para de huir;. Sin embargo, es cierto es que a la persona regresa o es regresada la misma será todavía más marginada y discriminada y por tanto siempre estará vigilada.

5. El acceso a las personas LGBTI para mudarse a Habana: ¿Necesitan la autorización del Jefe del Sector de la Policía? ¿La obtienen?

R/ Las reglas para mudarse a La Habana no solo son para las personas LGBTI sino para todas las personas en general que necesitan tener un domicilio donde residir en La Habana. Tienen que explicar las razones de por las cuáles quieren vivir en La Habana; si estas son convincentes, primero le dan un permiso temporal y luego, si cumple con todo, se le da el permiso. Pero eso es general para todos los cubanos, no solo para los LGBTI.

6. ¿Existe discriminación laboral para las personas LGBTI?

R/ Sí, hay pocas oportunidades laborales para la comunidad LGBTI en Cuba, y existen grandes discriminaciones en los centros laborales. Al solicitar un puesto laboral veces son discriminados y se pone en dudas las capacidades de la persona para relacionarse normalmente en el ambiente laboral.

7. ¿Existe discriminación en la obtención de vivienda para estas personas?

R/ En Cuba hay un alto índice de hacinamiento y déficit de vivienda. La obtención de vivienda es un problema grave y latente para la población cubana en general.

Los sectores más vulnerables de la comunidad LGBTI son las personas trans, las personas que no cumplen ni responden a los intereses del gobierno, y los activistas LGBTI independiente que abiertamente denuncian la discriminación

Respetuosamente

Alejandro González Raga

Director Ejecutivo

Observatorio Cubano de derechos humanos

Bijlage 11 vertalen naar het Nederlands

Madrid 7 februari 2018

Reactie op de vragenlijst verzonden.

1. Toegang tot de rechter in geval van schending van rechten door de politie: tot welk geval kunnen LGBTI-personen wiens mensenrechten zijn geschonden door de politie gaan?

R / In Cuba mechanismen waarop het publiek kan gaan, bijvoorbeeld de politie of aanklagers niet optreden tegen schendingen van de mensenrechten door de ombudsmannen zelf of overheidsinstellingen verricht; het is de logica van totalitaire staten waar geen scheiding van machten bestaat en de macht van de staat almachtig is. Daarom zijn deze mechanismen alleen maar formeel en ineffectief.

Concreet is er geen mechanisme om schendingen van de rechten van minderheden, waaronder de LGBTI-gemeenschap, aan te pakken. Er zijn de delegaties van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (de politie) in elke provincie die een afdeling hebben die aandacht besteedt aan het staatsburgerschap, waar klachten en beschuldigingen kunnen worden ingediend tegen de politie en andere staatsorganen, maar zoals we in de vorige paragraaf al hebben aangegeven, is de meerderheid ze gaan niet door, omdat handelen in die gevallen tegen hun eigen instelling zou zijn. Evenzo kan men niet uit het oog verliezen dat, ondanks enige vooruitgang die op dit gebied plaatsvindt, de Cubaanse samenleving en machtsstructuren diep homofob blijven, na decennia van discriminatie geleid door de Communistische Partij die decennia lang homoseksualiteit beschouwde als "zwakte" of schandelijke afwijking van de revolutionaire "nieuwe mens".

2. Illegale aanhoudingen in Havana en in het binnenland van de republiek: zijn ze nog steeds aan het gebeuren?

Wat zijn de openbare plaatsen waar LGBTI-mensen worden vastgehouden in Havana?

R / Willekeurige arrestaties blijven dagelijks in heel Cuba plaatsvinden. Het Cubaans Observatorium voor de Rechten van de Mens documenteert duizenden jaarlijkse zaken die kunnen worden geraadpleegd op zijn website, op <https://observacuba.org/informes-ddhh/detenciones-arbitrarias/2018-detenciones-arbitrarias/>. Vanwege de sociale schade veroorzaakt door een discriminerend beleid dat jarenlang door de staat is gevoerd en aangemoedigd, worden de ontmoetingsplekken van LGBTI-mensen door de autoriteiten beschouwd als gebieden die gevoelig zijn voor criminaliteit. In Havana zijn de plaatsen waar mensen worden vastgehouden: Central Park, Broederschap Park, La Rampa, Calle 23, El Bimbo, El Quijote Park, Cayito Beach, Chivo Beach, Vía Blanca, de stad Sport, Nationaal Circus en het Calixto García-ziekenhuis.

3. De rol van het hoofd van de sector bij de vorming van het gedragsbestand van LGBTI-persoonen. Klopt het dat de hoofden van de sector meestal negatieve aantekeningen maken in de bestanden van LGBTI-persoonen, waardoor ze geen werk vinden en niet naar Havana kunnen verhuizen?

R / Sectorhoofden hebben altijd een negatieve registratie van sommige LGBTI-mensen, maar meestal moeten ze LHBTI zijn die niet voldoen aan wat de overheid eist. Uw meningen wegen op het moment van de aanvraag of dat staat bekend als Pre-Licensing Hazard.

4. De straffen voor een poging om Cuba illegaal te verlaten: is de criminele daad van proberen Cuba te ontvluchten? Wat is de boete? Is er een detentiecentrum genaamd La Lisa waar mensen die proberen te vluchten (wormen) illegaal worden vastgehouden?

R / Ze worden altijd gearresteerd en beboet en een paar uur of dagen gevangengezet, maar vervolgens vrijgelaten. N. Er zijn geen strafrechtelijke sancties voor het illegaal verlaten van Cuba, tenzij een schip is gestolen of een misdrijf heeft gepleegd vóór of om te vluchten; het is echter waar dat de persoon die terugkeert of wordt teruggebracht zal meer gemarginaliseerd en gediscrimineerd worden en daarom altijd zal gecontroleerd worden..

5. Toegang tot LGBTI-persoonen om naar Havana te verhuizen: Hebben zij toestemming nodig van het hoofd van de politieke sector? Krijgen ze het?

R / De regels voor verhuizing naar Havana zijn niet alleen voor LGBTI-mensen, maar voor alle mensen in het algemeen die een adres nodig hebben om in Havana te verblijven. Ze moeten de redenen uitleggen waarom ze in Havana willen wonen; als deze overtuigend zijn, geven ze je eerst een tijdelijke vergunning en vervolgens, als je aan alles voldoet, wordt toestemming gegeven. Maar dat is algemeen voor alle Cubanen, niet alleen voor LGBTI.

6. Is er discriminatie op de arbeidsmarkt voor LHBTI's?

A / Ja, er zijn maar weinig banen voor de LGBTI-gemeenschap in Cuba, en er zijn grote discriminaties op de werkplek, wanneer ze solliciteren naar een baan worden ze gediscrimineerd en het vermogen van de persoon om zich op een normale manier te gedragen in de werkomgeving wordt in vraag gesteld." Aldus Aldus Alejandro González Raga, uitvoerend directeur -OCDH-

7. Is er discriminatie bij het verkrijgen van huisvesting voor deze mensen?

R / In Cuba is er een hoge mate van overbevolking en een tekort op de huizenmarkt. Het verkrijgen van huisvesting vormt een serieus en latent probleem voor de Cubaanse bevolking in het algemeen.

De meest kwetsbare sectoren van de LGBTI-gemeenschap zijn transgenders, mensen die niet voldoen aan of

reageren op overheidsbelangen, en onafhankelijke LGBTI-activisten die openlijk discriminatie aan de kaak stellen eerbiedig

Alejandro González Raga

Uitvoerend directeur

Cubaans observatorium voor mensenrechten

Bijlage 12

Encuentro de Caribe Afirmativo con Activistas LGBTI Cubanos de Arcoiris Libre, Grupo Religioso Esperanza Divina LGBTI, y la Liga Cubana de Lucha contra el Sida. (15-08-2014)

<http://caribeafirmativo.lgbt/2014/08/15/encuentro-de-caribe-afirmativo-con-activistas-lgbti-cubanos-de-arcoiris-libre-grupo-religioso-esperanza-divina-lgbti-y-la-liga-cubana-de-lucha-contra-el-sida/>

Queremos una Cuba Libre!

[Caribe Afirmativo](#) tuvo en su casa a Activistas LGBTI de [Cuba](#) que compartieron experiencias que ayudaron a fortalecer los lazos de hermandad que existen entre dos países que viven realidades similares; El contexto de vida de las personas LGBTI de la región caribe y cubana ha sido permeada por el machismo, el sexismo y la homofobia.

Cartagena de Indias

fue el epicentro para forjar discusiones amenas entre las organizaciones como Arcoiris Libre, grupo Religioso Esperanza Divina LGBTI (grupo de iglesia cristiano) y Liga Cubana de Lucha contra el Sida quienes fueron las representaciones de Cuba en el caribe colombiano para establecer un dialogo entre las experiencias de la región caribe y las peripecias de vivir siendo LGBTI en un contexto tan difícil como lo es el cubano.

“Los condones los entregan vencidos” dice un Activista de Liga Cubana contra el Sida, que se muestra preocupado por la situación que se vive en su país, denuncia que muchas de las personas que son cero-positivas no adquieren los servicios de salud necesarios para poder convivir con el VIH, sino que las personas **tienen que ser declaradas caso SIDA para poder entrar en tratamientos** y poder acceder a medicamentos que mejoren la calidad de vida de las personas LGBTI. Además de la poca confianza que tienen las personas en realizarse los procedimientos necesarios para prevenir Enfermedades de Transmisión Sexual y que puedan tener una educación sexual efectiva que contribuya a su salud y así replicarlo en colectividad.

A pesar de que la Ley cubana establece que las personas con Orientaciones sexuales e Identidades de género diversas puedan gozar del pleno beneficio de los derechos humanos, estos no se cumplen en la realidad, prueba de ello es que existen personas que son víctimas de persecuciones sistemáticas por sus orientaciones sexuales y la discriminación que existe de abuso policial frente a las normas establecidas de la sociedad cubana. Las personas Trans son una amenaza para la sociedad cubana, quienes se muestran indiferentes frente a la situación de que en Cuba se puede ser, según la Ley, quienes quieran ser.

Otro testimonio fue de parte de una pareja de chicas lesbianas que pertenecen a la organización civil Arcoiris Libre, quienes esbozaron sin contemplación que muchas de las mujeres lesbianas han tenido que encontrar en el ejercicio de la prostitución el único sustento del que sobrevivir, muchas tienen hijos y han sido este fruto de noches casuales con extranjeros que esperanzadas de salir del país ven en ellos una necesidad de exportarse y salir del escrutinio público.

El Grupo Religioso Esperanza Divina LGBTI también reveló, a pesar de las iniciativas que tengan con respecto a que las personas no tengan que padecer circunstancias engorrosas con su situación de convivir con el Virus de la Inmunodeficiencia Humana (VIH), *“es muy difícil entender a un Castrismo que no te da acceso a nada, por mucho que salga en las noticias o exista periodismo independiente es duro, ha sido duro emprender un viaje para aceptar la situación que nos ha tocado vivir”*. Sin importar que pertenezcan a un credo cristiano dicen estar convencidos que *“no debe importar las preferencias sexuales del otro, si yo creo en un Dios y es igual al tuyo,*

entonces estamos creyendo en algo que nos caracteriza, pero nos resistimos a que dejemos nuestras costumbres por preferir ser lo que somos"

La representación de las mujeres Trans no fue posible, pero encarnadas las experiencias recibimos un vídeo que evidenció mucho más de lo que acostumbramos ver en la realidad cotidiana, fotografías que muestran la situación en la que viven las personas que conviven con cáncer, como son tratadas en recursos precarios de salubridad y de poder mejorar las condiciones de vida viven en espacios inhumanos, paredes llenas de moho, baños sin servicio de agua y lo que es aún peor con el mismo agua que se bañan, que sale de una posa sin ningún tipo de tratamiento, es con la que llenan los tarros de agua para saciar la sed.

Bijlage 12 vertaling naar het Nederlands

Assertief Caribbean ontmoeting met Cubaanse activisten Arcoiris LGBTI Libre, Esperanza Divina religieuze groep LGBTI, en de Cubaanse League Against AIDS. (15-08-2014)

<http://caribeafirmativo.lgbt/2014/08/15/encuentro-de-caribe-afirmativo-con-activistas-lgbti-cubanos-de-arcoiris-libre-grupo-religioso-esperanza-divina-lgbti-y-la-divisio-cubana-de-lucha-contra-el-sida/>

We willen een vrij Cuba!

Caribbean Affirmative had LHBTI-activisten uit Cuba thuis die ervaringen uitwisselden die de banden van broederschap tussen twee landen met vergelijkbare feiten versterkten; De levenscontext van LGBTI-mensen in de Caribische en Cubaanse regio is doordrongen van machismo, seksisme en homofobie.

Cartagena de Indias

Het was het epicentrum tot levendige discussies tussen organisaties, zoals Rainbow Libre, religieuze groep Divine Hope LGBTI (groep christelijke kerk) en Liga Cubana de bestrijding van aids, die de vertegenwoordigers van Cuba in de Colombiaanse Caribische waren smeden om een dialoog tussen de ervaringen vast te stellen van het Caribisch gebied en de wisselvalligheden van het leven als LGBTI in een zo moeilijke situatie als de Cubaanse.

"Condooms leveren ze op," zegt hij een activist Liga Cubana aids, die is bezorgd over de situatie in het land, meldt dat veel van de mensen die nul-positieve niet het verwerven van de nodige medische diensten om te leven met HIV, maar mensen moeten worden verklaard AIDS-gevallen in om de toegang behandelingen en geneesmiddelen die de kwaliteit van leven voor LGBTI mensen te verbeteren aan te gaan. Naast het gebrek aan vertrouwen dat mensen hebben in de noodzakelijke procedures gedaan om soa's te voorkomen en kan een effectieve seksuele voorlichting die bijdraagt aan hun gezondheid en welzijn gerepliceerd in gemeenschap. Hoewel de Cubaanse wet bepaalt dat mensen met verschillende seksuele oriëntaties en genderidentiteiten ten volle kunnen profiteren van mensenrechten, worden deze in werkelijkheid niet verwezenlijkt, een bewijs hiervan is dat er mensen zijn die het slachtoffer zijn van systematische vervolging voor hun seksuele oriëntaties en de discriminatie van politiemisbruik tegen de gevestigde normen van de Cubaanse samenleving. Transgenders vormen een bedreiging voor de Cubaanse samenleving, die onverschillig staat tegenover de situatie dat het in Cuba kan zijn, volgens de wet, wie dat wil zijn. **Een ander getuigenis was van een stel lesbische vrouwen die lid zijn van de burgerlijke organisatie Arcoiris Libre, die verklaarden dat veel van de lesbische vrouwen in de uitoefening van prostitutie de enige levensbehoefte hebben gevonden om te overleven. Velen van deze vrouwen hebben kinderen van ongedwongen nachten met buitenlanders die, in de hoop het land te verlaten, in hen een kans zien om zichzelf te exporteren en uit publieke controle te raken.** De religieuze Esperanza Divina LGBTI Group bleek ook, ondanks initiatieven met betrekking tot dat mensen vrij van belastende omstandigheden met hun situatie van het leven met HIV (HIV) te zijn, "het is zeer moeilijk te begrijpen een Castrismo die je nergens toegang toe geeft, ongeacht hoeveel nieuws of onafhankelijke journalistiek er is, het is moeilijk geweest om een reis te maken om de situatie te accepteren die we moeten leven. " Ongeacht van het behoren tot een christelijke geloofsbelijdenis zeggen dat ze zijn ervan overtuigd dat "het niet de seksuele voorkeuren van anderen moeten toe, als ik geloof in één God en is gelijk aan de jouwe, dan zijn we geloven in iets dat ons kenmerkt, maar wij weigeren te laten onze gebruiken om de voorkeur te geven aan wat we zijn "

De representatie van Trans-vrouwen was niet mogelijk, maar incarneerde de ervaringen die we ontvingen een video die veel meer liet zien dan wat we gewoonlijk in de dagelijkse realiteit zien, foto's die de situatie laten zien waarin mensen met kanker leven, hoe ze worden behandeld in precare sanitaire voorzieningen en om de levensomstandigheden te verbeteren die ze leven in onmenselijke ruimten, muren vol schimmels, badkamers zonder water en wat erger is met hetzelfde water dat ze baden, dat uit een houding komt zonder enig type van de behandeling, is waarmee de potten water vullen om de dorst te lessen.

Bijlage 13

Artikel gepubliceerd op de website van de Colombiaanse LHBTI-organisatie, Caribe Afirmativo (<http://caribeafirmativo.lgbt/2014/03/11/visita-de-activistas-cubanos-lgbt-caribe-afirmativo/>) van 11-03-2014

Visita de activistas cubanos LGBT a Caribe Afirmativo

Cuba: desde la perspectiva de sus actores protagonistas, vivencias y experiencias, una nueva forma de entender la realidad social, política y cultural cubana.

Visita de activistas cubanos LGBT a Caribe Afirmativo

La salida de un país como Cuba, es una ganancia actual, sin embargo, no todo aquel que lo desee hacer lo logra de manera sencilla; Cuba es un país con un régimen socialista que data de años atrás liderado principalmente por la familia Castro.

Se pensaría y a su vez muchas de las personas ven como imposible que exista defensores de los Derechos Humanos en este país, puesto que existe un imaginario “impecable” en materia de beneficios y derechos que gozan estas personas, la realidad contada desde sus actores protagonistas nos contextualiza mucho mejor.

Planteado desde la resistencia y la voluntad de defender los Derechos Humanos de las personas LGBT, en Cuba existen grupos constituidos para la defensa de esta población; grupos abiertamente defensores de los derechos de la población LGBT, pero que sin remedio están sumidos a seguir siendo reprimidos de un régimen que no deja surgir a quien tenga liderazgo y empoderamiento de temas que siguen siendo tabú en la isla.

Existen movimientos y organizaciones que trabajan en temas relacionados con la diversidad sexual y por todas las personas lesbianas, gays, bisexuales y transexuales en la isla que muchas veces propenden solo por el bienestar y beneficio de las personas de dicha población que hacen parte de ellas. Se dice según los activistas que existe un solo día para la población LGBT donde se conmemora el día de la **No Homofobia**, en vez de encontrar voces de protesta en contra de las formas de discriminación hacia esta población, los y las activistas se encuentran en una fiesta, carnaval donde se goza y se habla de todo menos de violencia de género, maltrato y discriminación hacia la población.

A raíz de ser disidente en un territorio de un régimen como el cubano, muchas personas deciden, conformar grupos independientes que velen por el bienestar de la población que no es beneficiada, con el objetivo de trabajar y contribuir con el fin de la discriminación por orientación sexual e identidad de género diversa, aunque solo cuenten con un salón donde se reúnen a discutir temas pertinentes, intentan ayudar a quien lo necesite y a quienes no cuenten con los recursos suficientes.

Otra de las realidades latentes en Cuba, y que pueda que no esté alejada de la realidad de cualquier otra persona, independientemente del territorio donde esté, es que existe un sin número de mujeres lesbianas que tienen uno, dos y hasta cuatro hijos, con el fin de vivir de lo que el estado les brinda, o dejarse embarazar de algún extranjero para poder vivir medianamente bien.

Cuentan los activistas cubanos que su razón de ser más importante es que las personas tengan conciencia del uso del preservativo (condón), ya que es muy duro encontrarse con madres que “venden” a sus hijos porque no tienen con que mantenerlos, o que se dejan que sus hijos/hijas tengan relaciones con personas por dinero.

Bijlage 13 vertalen naar het Nederlands

Artikel gepubliceerd op de website van de Colombiaanse LHBTI-organisatie, Caribe Afirmativo (<http://caribeafirmativo.lgbt/2014/03/11/visita-de-activistas-cubanos-lgbt-caribe-afirmativo/>) van 11-03-2014

Bezoek van Cubaanse LGBT-activisten aan de Caribe Afirmativo

Cuba: vanuit het perspectief van zijn protagonisten acteurs, ervaringen en ervaringen, een nieuwe manier om de Cubaanse sociale, politieke en culturele realiteit te begrijpen.

De exit van een land als Cuba is een actueel voordeel, maar niet iedereen die het wil doen, bereikt het op een eenvoudige manier; Cuba is een land met een socialistisch regime dat dateert van jaren geleden voornamelijk geleid door de Castro-familie.

Het zou gedacht worden en op hun beurt zien veel van de mensen het als onmogelijk dat er verdedigers van de mensenrechten in dit land zijn, omdat er een imaginaire "onberispelijke" is in termen van voordelen en rechten die deze mensen genieten, de realiteit verteld door de hoofdrolspelersacteurs. Het contextualiseert veel beter.

Verhogen door het verzet en de wil om de mensenrechten van LGBT-mensen te verdedigen, zijn er op Cuba groepen gevormd ter verdediging van deze bevolking; groepen pleit openlijk de rechten van de LGBT-bevolking, maar in moeilijkheden worden gebracht hopeloos onderdrukt blijven een regime dat laat ontstaan die leiderschap en 'empowerment' kwesties nog taboe op het eiland.

Er zijn bewegingen en organisaties die werken aan kwesties gerelateerd aan seksuele diversiteit en alle lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender mensen op het eiland die vaak alleen voor het welzijn en het welzijn van de mensen van die bevolking zijn die er deel van uitmaken. Volgens de activisten is er één dag voor de LGBT-bevolking die de Dag van Niet-Homofobie herdenkt, in plaats van proteststemmen tegen de vormen van discriminatie tegen deze bevolking te vinden, zijn de activisten in een feest, carnaval waar mensen genieten en praten over iets anders dan gendergeweld, mishandeling en discriminatie van de bevolking.

Als gevolg van het feit dat men een dissident is in een gebied van een regime zoals Cuba, besluiten veel mensen onafhankelijke groepen die zorgen voor het welzijn van de bevolking dat niet wordt geprofiteerd, met als doel te werken en bij te dragen aan het beëindigen van discriminatie door oriëntatie. seksuele en diverse genderidentiteit, hoewel ze alleen een kamer hebben waar ze elkaar ontmoeten om relevante kwesties te bespreken, proberen diegenen te helpen die het nodig hebben en degenen die niet over voldoende middelen beschikken.

Een ander latent realiteit in Cuba, en kan dat niet ver van de werkelijkheid iemand anders, ongeacht het grondgebied waar het is, is dat er een aantal van lesbische vrouwen die één, twee en maximaal vier kinderen, met einde van het leven van wat de staat hen geeft, of zwanger worden van een buitenlander om redelijk goed te leven.

Cubaanse activisten zeggen dat hun belangrijkste raison d'être is dat mensen zich bewust zijn van het gebruik

van condooms (condooms), omdat het erg moeilijk is om moeders te ontmoeten die hun kinderen "verkopen" omdat ze niet hoeven te houden, of ze laten hun kinderen een relatie hebben.

Bijlage 14

Website del Parlamento Cubano

<http://www.parlamentocubano.cu/index.php/atencion-la-poblacion/>

Atención a la Población

Para el Poder Popular, el pueblo es el principal protagonista de su trabajo, de ahí la importancia del sistema de atención a la población implementado en todas las estructuras, para atender, registrar, controlar y dar seguimiento a los asuntos que nos plantean.

Es importante resaltar que dentro del Sistema del Poder Popular, cada órgano estatal es autónomo, corresponde a las oficinas Auxiliares de la Asamblea Nacional, sólo la observancia y supervisión metodológica de los Órganos Locales y sus estructuras administrativas de subordinación.

Los Reglamentos de las Asambleas Provinciales y Municipales del Poder Popular, establecen la atribución del Presidente de las mismas, para examinar todo lo relacionado con las solicitudes, quejas, denuncias y sugerencias de la población y, en caso necesario, adoptar las medidas procedentes.

Su opinión, además de ser un derecho constitucional, tiene extraordinaria significación, pues es una valiosa fuente de información, que generalmente señala focos de problemas, dificultades y errores que pueden convertirse en instrumentos de trabajo para perfeccionar el funcionamiento del Estado cubano.

Si usted desea comunicarnos algún reclamo, inquietud ó inconformidad, brindarnos sus opiniones, sugerencias o criterios sobre diferentes temas, por favor, escribanos a atencionalapoblacion@anpp.gob.cu

Agradecemos de antemano y públicamente, a todos aquellos que se comuniquen con nosotros. La información que se reciba a través de estos canales será debidamente atendida y trasladada a las autoridades correspondientes, quienes le ofrecerán, la respuesta pertinente.

Bijlage 14 vertalen naar het Nederlands

Website van het Cubaanse parlement

<http://www.parlamentocubano.cu/index.php/atencion-la-poblacion/>

Aandacht voor de Bevolking

Voor de Populier Macht is mensen de hoofdpersoon van zijn werk, vandaar het belang van het systeem van de zorg voor de bevolking in alle structuren geïmplementeerd, te ontmoeten, registreren, monitoren en follow-up van de problemen waarmee we worden geconfronteerd.

Het is belangrijk op te merken dat er binnen het systeem van de People's Power, elk autonome staat lichaam komt overeen met de vestigingen van de Nationale Assemblee, alleen de naleving en methodologische begeleiding van lokale overheden en administratieve structuren van ondergeschiktheid.

Voorschriften van de provinciale en gemeentelijke Assemblies of People's Power, stelt de macht van de president van het zelfde, om alles met betrekking tot applicaties, klachten, klachten en suggesties van het publiek en, zo nodig te bespreken, passende maatregelen te nemen.

Uw mening, behalve dat een grondwettelijk recht, heeft buitengewone betekenis, want het is een waardevolle bron van informatie, die doorgaans aangeeft zakken van problemen, moeilijkheden en fouten die instrumenten van het werk kan worden om de werking van de Cubaanse staat te verbeteren.

Als u wilt eventuele klachten, problemen of ongemak te communiceren, geef ons uw adviezen, suggesties en standpunten over verschillende onderwerpen, kunt u schrijven naar atencionalapoblacion@anpp.gob.cu

Dank u bij voorbaat en in het openbaar, aan al degenen die met ons communiceren. De ontvangen via deze kanalen informatie zal goed moeten worden aangepakt en meegenomen naar de bevoegde autoriteiten, die hem het juiste antwoord aanboden.